सरुमारानी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

प्यूठान, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

Disaster Preparedness and Response Plan

२०७९

भूमिका

सरुमारानी गाँउपालिकाको दिगो विकास लक्ष्यले निर्दिष्ट गरेको लक्ष्य हासिल गर्न विपद् जोखिम व्यवस्थापन लाई मुलप्रवाहीकरण गर्नु अत्यावश्यक रहेको छ। नेपाल सरकारबाट जारी विपद्जोखिम व्यवस्थापन ऐन २०७४ मा व्यवस्था भए बमोजिम विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहसम्म विस्तार गरी स्थानीय तहका सबै विकास नीति तथा कार्यक्रममा मूलप्रवाहीकरण गर्नको लागि स्थानीय विपद्जोखिम व्यवस्थापन योजना आवश्यक हुन्छ ।

सरुमारानी गाउँपालिका प्यूठान जिल्लाको एक सुगम गाउँपालिका भएपनि विकट वस्तीहरु पनि यस गाउँपालिकामा छन् । बर्षेनी आगलागीका घटना, वर्षातको समयमा पहिरो, बाढी र अन्य विपदको कारण घर संरचनाहरु ध्वस्त भई स्थानियवासीहरुले जीवन गुमाउने गरेका छन् , सबै वडाहरु प्रभावित हुन्छन । कमजोर भौर्गभिक तथा भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत माथिको अधिक निर्भरता, कमजोर भौतिक संरचना, गरिबी, विद्यमान शैक्षिक अवस्था तथा चेतनास्तर र विकासमा विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई मुलप्रभावाहीकरण गर्न नसकिदा यो क्षेत्र विपद्का दृष्टिले बढी संकटासन्न स्थानिय तहको समुहमा पर्दछ ।

यो योजना विपद्जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७४ को मूल भावना तथा मर्मलाई आत्मसाथ गर्दै स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय ले तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा ल्याएको स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना (नमुना), २०७७ ले निर्धारीत गरेको विभिन्न चरणहरु पुरा गर्दै आएको तोकिए बमोजिम नै योजनाको स्वीकृति तथा कार्यान्वन, अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन हुनेमा सरुमारानी गाउँपालिका आशावादी छ ।

सरुमारानी गाउँपालिकाको विपत व्यवस्थापन तथा प्रतीकार्य योजना निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउने इन्टेन्सिभ स्टडी एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.लाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

सरुमारानी गाउँपालिकाका स्थानीय जनता, गाउँपालिकाका कर्मचारी, राजनीतिक दलहरु तथा अन्य सरोकारवाला व्यक्ति तथा संघ संस्थाको यो योजना निर्माणमा खेलेको भूमिका प्रति आभार व्यक्त गर्दै अब यसको कार्यान्वयनमा पनि उतिकै मेहनत र समन्वयका साथ अघि बढ्न सबैसँग अनुरोध गर्दछु । विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

....

अध्यक्ष

झगबहादुर विश्वकर्मा

सरुमारानी गाँउपालिका, प्युठान

विषयसूची

परिच्छेद – एक प्रारम्भिक १
१.१ पृष्ठभूमि १
१.२ योजनाको उद्देश्य........ १
१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया २
१.३.१ पालिका विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक........ ३
१.३.२ आधारभूत अध्ययन ३
१.३.३ विषयक्षेत्र (क्लस्टर) को बैठक........ ४
१.३.४ कार्यशाला गोष्ठी........ ४
१.३.५ योजनाको मस्यौदा तयारी ५
१.३.६ योजनामा प्रस्तावित क्रियाकलापको परीक्षण........ ५
१.३.७ पृष्ठपोषण सङ्कलन र अन्तिम मस्यौदा तयारी........ ५
परिच्छेद - दुई विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था ६
२.१ गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय........ ६
२.२ गाउँपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरु........ २०
२.३ विगतका विपद्को अवस्था विश्लेषण २१
२.३.१ विपद्को ऐतिहासिक समय रेखाः........ २१
२.३.२ विपद्को आवृत्ति र गम्भिरता........ २२
२.३.३ विपद्बाट भएको क्षतिको विवरणः २३
२.४ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र ३४
२.५ प्रकोपहरुको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण........ ३४
२.६ पूर्वसूचना प्रणालीको अवस्था ३५
२.७ नीतिगत,कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था........ ३६
२.८ विषयक्षेत्र तथा कार्य जिम्मेवारी........ ३६
२.८.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र ३६
२.८.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्र........ ३७
२.८.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र ३७
२.८.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र........ ३७
२.८.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्र ३७
२.८.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्र........ ३७
२.८.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र ३८
२.८.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र........ ३८
परिच्छेद - तीन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना........ ३९
३.१ सामान्य पूर्वतयारी योजना ३९
३.१.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना........ ३९
३.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना........ ४१

३.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना ४२
३.१.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना ४३
३.१.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना ४४
३.१.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना ४५
३.१.७ आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना ४६
३.१.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना ४६

३.२ पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना ४७

३.२.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना.. ४७
३.२.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना ४९
३.२.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना ४९
३.२.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना... ५०
३.२.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना...... ५१
३.२.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना ५१
३.२.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना ५२
३.२.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना ५३

३.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य (कार्यविधि) योजना ५३

३.३.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना ५४
३.३.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना ५५
३.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना ५५
३.३.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना ५६
३.३.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना ५७
३.३.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना ५७
३.३.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना ५८
३.३.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना ५९

परिच्छेद - चार बन्दोबस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा ६०

४.१ स्रोत-साधनको वर्तमान अवस्था ६०

४.२ विपद् प्रतिकार्यका लागि जनशक्तिको उपलब्धता ६२

४.३ बन्दोबस्ती सामग्रीको आंकलन ६२

४.३.१ गैर-खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल ६२
४.३.२ मानवीय सहायता स्थल ६२

४.४ थप स्रोत साधनको आवश्यकता र अनुमानित लागत ६२

परिच्छेद – पाँच विविध ६५

५.१ स्रोत साधनको व्यवस्थापन ६५

५.२ अन्य निकायसँगको समन्वय र सहकार्य ६५

५.३ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई ६६

५.३.१ लक्ष्य र सूचकहरू ६६
५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र योजनाको परिमार्जन ६७

५.४ क्षमता विकास रणनीति र योजना ६८
अनुसूची-१ प्राविधिक कार्यसमूहको प्रथम बैठकको कार्यसूची ६९
अनुसूची-२ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राविधिक कार्यसमूहलाई प्रदान कार्यादिश ७०
अनुसूची-३ सरोकारवाला निकायको पहिचान तालिका........ ७१
अनुसूची-४ विषयक्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूची........ ७२
अनुसूची-५ विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको कार्यशर्त (नमूना)........ ७३
अनुसूची-६ अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त........ ७४
अनुसूची-७ कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची........ ७५
अनुसूची-८ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरूको विवरण........ ८०
अनुसूची-९ विषयक्षेत्रका संयोजक तथा पदाधिकारीहरूको विवरण........ ८१
अनुसूची-१० विषयक्षेत्र अन्तर्गतका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूको विवरण........ ८२
अनुसूची-११ प्रतिकार्यको लागि उपलब्ध जनशक्ति तथा संस्थाहरूको विवरण........ ८३
अनुसूची-१२ योजना अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संश्लेषण प्रारुप ८४
सन्दर्भ सामग्री ८७
गाउँपालिकाको नक्सा तथा छलफल गरिएका फोटोहरू........ ८८
गाउँपालिकाको छलफल कार्यक्रममा सहभागीहरू........ १००
गाउँपालिकाको विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण छलफलमा उपस्थितिहरू....... १२१
गाउँपालिकाको विपद् प्रतिकार्ययोजना निर्माण सम्बन्धमा बैठकमा सहभागीहरू........ १४३

परिच्छेद - एक
प्रारम्भिक

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले विपद् व्यवस्थापन स्थानीय तहको एकल अधिकार सूचीको रुपमा सूचीकृत गरेको छ। संवैधानिक व्यवस्था कार्यान्यवयन गर्न सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा नीति, ऐन, नियम तथा निर्देशिकाहरु तर्जुमा भएका छन्। साथै विपद् व्यवस्थापनका लागि केन्द्र देखि समुदाय तहसम्म विभिन्न संस्थागत संरचना गठन गरी क्रियाशील रहेका छन्। स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति पनि यस्तै संरचना मध्येको एक हो। स्थानीय तहमा हुने विपद् व्यवस्थापनको सन्दर्भमा यस समितिको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ। स्थानीय तहमा गरिने विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी ढङ्गबाट सम्पन्न गर्न समितिले यस सम्बन्धी छुट्टै योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने हुन्छ। विद्यमान कानूनी व्यवस्था अनुरुप समेत स्थानीय तहले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक रहेको छ।

जलवायु परिवर्तन तथा अन्य विभिन्न कारणबाट संसारमा प्रकोप जोखिमको अवस्थामा वर्षेनी बृद्धि हुने गरेको छ। सरुमारानी गाउँपालिका पनि यस्ता प्रकोप जोखिमहरुबाट अछुतो रहन सकेको छैन। सरुमारानी गाउँपालिकामा विपद्बाट हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न, विपद्को प्रतिकार्य र पुनर्लाभलाई गति दिन र यस कार्यमा सरोकारवालाहरु बीचको समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक देखिएको छ।

प्रस्तुत सन्दर्भमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (न) र नेपाल सरकारबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ अनुरूप सरुमारानी गाउँपालिकाले यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरेको छ।

१.२ योजनाको उद्देश्य

सरुमारानी गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापनको पूर्वतयारी र यस सम्बन्धी प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाई सम्भावित जनधनको क्षति कम गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य हो। यसका अन्य उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्ः

(क) विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण गर्नु,

(ख) विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरूको पहिचान र अद्यावधिक गर्नु,

(ग) विपद्को लेखाजोखा, जोखिम नक्साङ्कन, विगतमा घटेका विपद्का घटनाहरुको तथ्याङ्क सङ्कलन र विश्लेणका आधारमा जोखिम सूचित योजना तर्जुमा गर्नु,

(घ) विपद् प्रतिकार्यका लागि सामान्य पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू तय गर्नु र

(ङ) विपद् प्रतिकार्यका लागि हाल उपलब्ध स्रोत, साधन र जनशक्तिको लेखाजोखा एवम् सम्भावित विपद्को सामना गर्न आवश्यक क्षमताको आंकलन, प्रक्षेपण र प्रवन्ध गर्नु।

१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ ले गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको क्षेत्रमा संलग्न निकाय तथा विषयक्षेत्रको सहभागितामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ। सोही व्यवस्था अनुसार सरुमारानी गाउँपालिकाले सहभागितामूलक प्रक्रिया अपनाई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएको प्रक्रियागत ढाँचा देहाय बमोजिम रहेको छः

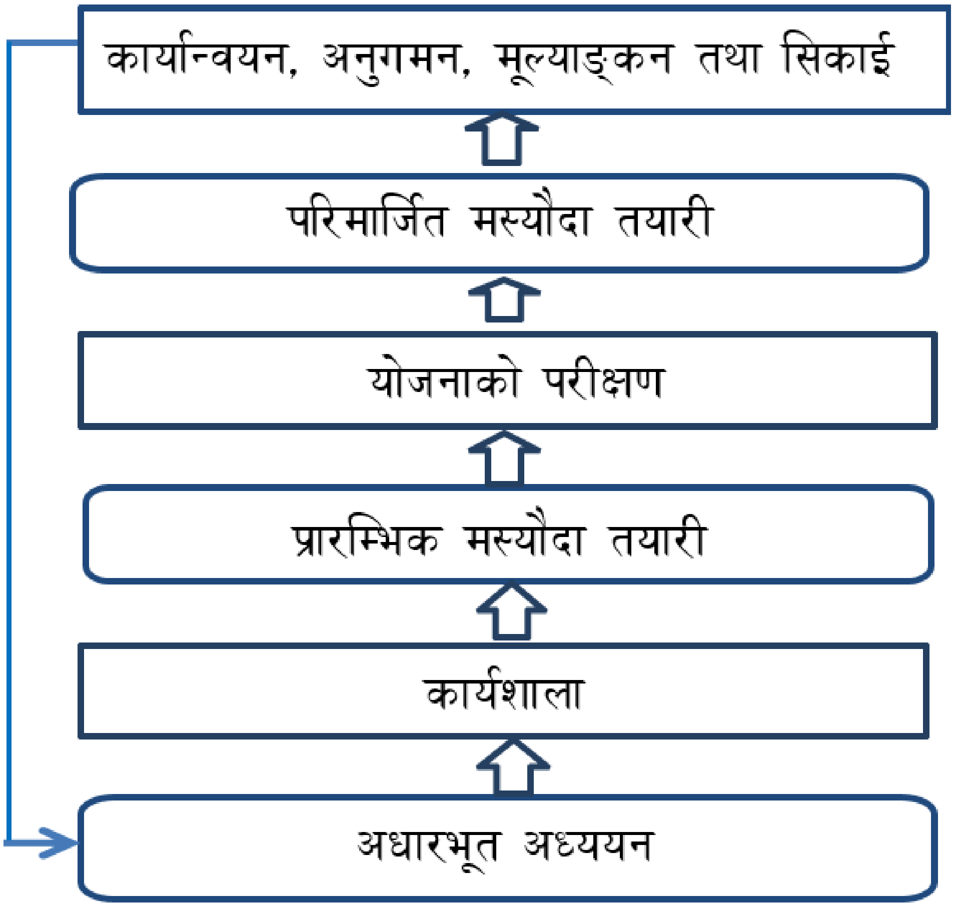

माथि उल्लिखित ढाँचामा योजना तर्जुमाका चरणहरुको सङ्क्षेपमा तल चर्चा गरिएको छः

१.३.१ पालिका विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारीका लागि सर्वप्रथम मिति २०७९ कार्तिक १ मा गाउँपालिकाको विपद् व्यवस्थापन समितिले तयारी बैठकको आयोजना गरेको थियो। बैठकले योजना तर्जुमा गर्न ८ वटा विषयक्षेत्रहरुको निर्धारण गर्नुका साथै विगतका विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क, प्रकोप नक्सा, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम आंकलन, पूर्वानुमान एवम् पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् सम्बन्धी विद्यमान सन्दर्भ सामग्रीको समीक्षा गर्न र योजना तर्जुमा प्रक्रियामा प्राविधिक सहयोग गर्नका लागि अनुभव प्राप्त विज्ञ समेत रहेको प्राविधिक कार्यसमूह (Technical Working Group) गठन गरेको थियो। प्राविधिक कार्यसमूहको बैठकको कार्यसूची **अनुसूची-१** मा संलग्न छ। स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकले कार्य समूहलाई काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी सहित **अनुसूची-२** बमोजिमको कार्यादेश प्रदान गरेको थियो। बैठकले स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला र साझेदार संस्थाको पहिचान तथा सूचीको प्रस्ताव तयार गरी सूचीलाई पूर्णता प्रदान गर्ने विषयलाइ कार्यसमूहको जिम्मेवारीमा समावेश गर्ने निर्णय समेत गरेको थियो। यसरी पहिचान गरिएका सरोकारवाला निकायहरूको विवरण **अनुसूची-३** मा समावेश गरिएको छ।

१.३.२ आधारभूत अध्ययन

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्थानीय विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मौजुदा नीति, योजनाहरू, विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्सा लगायत अन्य सान्दर्भिक सामग्रीहरुको पुनरावलोकन र समीक्षा गरी विपद् जोखिम सम्बन्धी आधारभूत अध्ययन (Baseline Study) र विश्लेषण गरिएको थियो। योजना तर्जुमाका क्रममा देहाय बमोजिमका तथ्याङ्क, दस्तावेज, प्रकाशन र अभिलेखहरुको समेत अध्ययन तथा विश्लेषण गरिएको थियोः-

- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका नीति, ऐन, नियम तथा निर्देशिका,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०७५ तथा प्रदेश र स्थानीय तहको रणनीतिक कार्ययोजना,
- विगत पाँच वर्षको विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्सा, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम आंकलन, पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली सम्बन्धी तथ्याङ्क, दस्तावेज, प्रकाशन र अभिलेखहरु,
- विगतको विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना तथा विषयक्षेत्रगत आकस्मिक योजनाहरू,
- विपद्सँग सम्बन्धित प्रतिवेदनहरू,

- स्थानीय विपद्को इतिहास (भूकम्प, पहिरो, बाढी, आगलागी, महामारी, सडक दुर्घटना आदि),
- विपद् व्यवस्थापनको विगतको अभ्यास, अनुभव तथा सिकाई,
- गाउँपालिकाको प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम लेखाजोखा प्रोफाइल,
- स्थानीय मौसम तथा बाढी पूर्वानुमान र पूर्वसूचना प्रणाली, महामारी निगरानी प्रणाली, सडक सूरक्षा कार्ययोजना,
- जनसंख्या विवरण, सडक सञ्जाल, नदी, बसोबास क्षेत्र तथा गाउँपालिकाको सीमाना देखिने नक्सा,
- गाउँपालिकाको आवधिक योजना, विषयक्षेत्रगत योजनाहरू, प्रतिवेदनहरू।

१.३.३ विषयक्षेत्र (क्लस्टर) को बैठक

विषयक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने सरोकारवाला निकायहरूको पहिचान, सामान्य पूर्वतयारी योजना, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना, आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाका क्रियाकलापहरु, विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित स्रोतहरूको आंकलन, आवश्यकताको लेखाजोखा आदि विषयहरूमा छलफल गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा बैठकहरू सञ्चालन गरिएको थियो। विषयक्षेत्रगत रुपमा योजनाको प्रस्ताव तयार गर्न विषयक्षेत्रगत समितिहरु गठन गरिएको थियो। विषयक्षेत्रको समितिहरुको बैठकको कार्यसूची **अनुसूची-४** मा प्रस्तुत गरिएको छ। विषयक्षेत्रका सदस्य संस्था (Cluster Member) र ती निकायहरुको कार्यशर्त **अनुसूची-५** मा तथा अगुवा सहयोगी संस्था (Lead SupportAgency) को कार्यशर्त **अनुसूची-६** मा समावेश गरिएको छ।

१.३.४ कार्यशाला गोष्ठी

विषयक्षेत्रहरुको निष्कर्ष तथा प्राप्त योजनाको प्रस्ताव उपर छलफल गर्न स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वमा कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गरिएको थियो। कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गर्नु अघि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी विषयक्षेत्रबाट प्राप्त निष्कर्ष तथा योजनाको प्रस्तावमा पर्याप्त छलफल र आवश्यक परिमार्जन गरिएको थियो। कार्यशालामा विषयक्षेत्रहरुको बैठकबाट प्रस्तावित विवरण तथा योजनाउपर छलफल गरी सुझाव सङ्कलन गरिएको थियो। कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची **अनुसूची-७** मा संलग्न रहेको छ।

मिति २०७९-८-२६ देखि २०७९-०९-०३ सम्ममा सञ्चालित कार्यशाला गोष्ठीमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, विषयक्षेत्रका सदस्य सङ्घ/ संस्थाहरू साथै राजनैतिक दल, निजी क्षेत्रका प्रतिनिधिहरु, विज्ञ, पत्रकार, सङ्कटासन्न समुदाय लगायतका सरोकारवालाहरुको सहभागिता रहेको थियो। कार्यशालाको सञ्चालन तथा सहजीकरण विज्ञ कार्यसमूहले गरेको थियो। योजना

तर्जुमा प्रक्रियामा मानवीय सहायतामा संलग्न सरकारी निकाय तथा राष्ट्रिय एवम् अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरुबाट सहयोग उपलब्ध रहेको थियो।

१.३.५ योजनाको मस्यौदा तयारी

उपलब्ध नीति, कानून तथा दस्तावेजको अध्ययन तथा विश्लेषण, विषयक्षेत्रहरूको छलफल र द्वितीय स्रोतबाट सङ्कलन गरिएका सूचनाहरू र कार्यशाला गोष्ठीबाट प्राप्त निष्कर्ष र सुझाव समावेश गरी गाउँपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रस्तुत मस्यौदा तयार गरिएको छ।

१.३.६ योजनामा प्रस्तावित क्रियाकलापको परीक्षण

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा प्रस्ताव गरिएका मुख्य क्रियाकलापहरु उपयुक्त भए नभएको र त्यस्तो क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने क्षमता गाउँपालिका तहमा उपलब्ध भए नभएको सुनिश्चित गर्न सरोकारवालाहरूको सहभागितामा कृत्रिम घटना अभ्यास (Simulation Exercise) मार्फत परीक्षण समेत गरिएको थियो। यस्तो परीक्षणबाट प्राप्त भएका पृष्ठपोषणलाई पनि यस योजना तर्जुमाको क्रममा ध्यान दिइएको छ।

१.३.७ पृष्ठपोषण सङ्कलन र अन्तिम मस्यौदा तयारी

कार्यशाला तथा कृत्रिम घटना अभ्यास समेतबाट प्राप्त पृष्ठपोषणका आधारमा तयार भएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा सरोकारवाला निकाय, सङ्घ संस्था र विज्ञहरूको सुझाव लिईएको थियो। यसरी प्राप्त भएका सुझावलाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले पूनरावलोकन गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अन्तिम रुप दिईएको छ।

परिच्छेद - दुई
विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था

२.१ गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

सरुमारानी गाउँपालिका लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत प्युठान जिल्लामा पर्दछ। यो गाउँपालिका पूर्वमा ऐरावती गाउँपालिका र अर्घाखाँची जिल्लाको शितगंगा नगरपालिका, पश्चिममा दाङ्ग जिल्लाको बंगलाचुली गाउँपालिका, उत्तरमा ऐरावती गाउँपालिका र माण्डवी गाउँपालिका र दक्षिणमा दाङ्ग जिल्लाको राप्ती गाउँपालिका र अर्घाखाँची जिल्लाको शितगंगा नगरपालिका सीमानाभित्र अवस्थित रहेको छ। यो गाउँपालिका समुद्री सतहबाट ३१७ देखि १८१५ मिटरसम्मको उचाईमा अवस्थित छ। सङ्घीय राजधानी काठमाण्डौंबाट करिव ४१२ किलोमिटर, प्रदेश राजधानी देउखुरी बाट ५३ किलोमिटर र जिल्ला सदरमुकामबाट ४१ किलोमिटर दूरीमा रहेको छ। ६ वटा वडा रहेको सरुमारानी गाउँपालिकाको क्षेत्रफल १५७.९७ वर्ग किलोमिटर रहेको छ। सरुमारानी गाउँपालिकाको केन्द्र वडा नम्बर ४ को बङ्गाँडामा रहेको छ।

विक्रम सम्वत २०७८ को जनगणना अनुसार यहाँको घरधुरी सङ्ख्या ४१२५ र जनसङ्ख्या १९३७० (महिला: १०८२५ र पुरूष: ८५४५) रहेको छ। सरुमारानी गाउँपालिकाबाट २०७८ सालमा गरेको सर्वेक्षण अनुसार हालको कूल घरपरिवार सङ्ख्या ४१२५ र जनसङ्ख्या १९३७० पुगेको छ। यो गाउँपालिका चुरे र भित्री मधेश क्षेत्रको केही समथर तथा भिरालो भूभागमा अवस्थित छ। सरुमारानी गाउँपालिकाको हावापानी उष्ण र समशितोष्ण रहेको छ। यहाँको अधिकतम तापक्रम ३२.४ डि.से. सम्म पुग्ने र न्यूनतम तापक्रम ८ डि.से. सम्म पुग्ने गरेको छ। यसैगरी औसत वार्षिक वर्षा १५५४ मिलिमिटर हुने गर्दछ र अधिकतम वर्षा ४४८ मिलिमिटर सम्म रेकर्ड गरिएको छ।

गाउँपालिकाको नक्सा -

भौर्गभिक अवस्था

गाउँपालिका नेपालका Lesser Himalaya मा पर्दछ । यहाँ मुख्यतया पत्रे चट्टानबाट (Sedimentary Rocks) परिवर्तित भई बनेका निकै पुराना परिबर्तित चट्टानहरु (Metamorphic Rocks) पाइन्छन। मुख्य चट्टानहरुमा Phyllite, Schist /Quartzite पर्दछन । पत्रे चट्टानमा चुनढुँगा मुख्य हो । कतै कतै फलाम र तामा रहित चट्टानहरु पनि भेटिएको छ । यहाँ पाइने चट्टानहरु मध्य Phyllite, Schist भएका क्षेत्रहरु साधारणतया पहिरोका लागी बढी जोखिममा हुने गर्छन ।

हावापानी

सरुमारानी गाउँपालिकाको अधिकतम तापक्रम ३२.४ डिग्री सेल्सियस, न्यूनतम तापक्रम ८.० डिग्री सेल्सियस रहेको पाईन्छ । जलवायुको हिसाबले यस गाउँपालिका उपोष्ण तथा समशितोष्ण प्रकारको हावापानी रहेको छ । प्रदेशीय हावापानी पाइएता पनि बाह्रै महिना एकैनासको हावापनी छैन । चैत्र महिनादेखि आश्विनको सुरुसम्म गर्मी हुन्छ । आश्विन, कार्तिक र फागुनमा यहाँको हावापानी समशितोष्ण हुन्छ भने मंसिर, पौष र माघमा निकै जाडो हुन्छ । जेष्ठको अन्त्यदेखि आश्विनको

सुरुसम्म मनसुनी वायुका कारण प्रशस्त वर्षा हुने गर्छ । गाउँपालिकाको १२ महिनाको औषत तापक्रम र वर्षाको विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका नं. १ : हावापानी

सि.न	महिना	औषत अधिकतम तापक्रम	औषत न्यूनतम तापक्रम	वर्षा मि.मि.	सापेक्षिक आर्द्रता
१	बैशाख	३२.४	१९.३	८८.३	४६.९
२	जेष्ठ	३१.२	२३.१	२४७.८	८७.८
३	आषाढ	३१.२	२३.५	४४८.७	९०.१
४	श्रावण	३०.१	२२.७	४३३.३	९०.८
५	भाद्र	३२.३	२१.०	१४८.५	८९.५
६	आश्विन	२४.०	१७.५	७२.६	८४.५
७	कार्तिक	२६.५	११.०	०.०	७८.४
८	मंशिर	२२.८	८.२	०.०	८७.०
९	पुष	२१.६	८.०	२२.३	८५.९
१०	माघ	२२.५	९.४	३१.०	८४.९
११	फाल्गुण	२४.८	१२.०	०.०	७८.१
१२	चैत्र	३०.७	१४.८	६५.९	७४.५

स्रोत: जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, काठमाडौं २०७८

नदीनाला, ताल तथा पोखरी

गाउँपालिकाका विभिन्न भौगोलिक क्षेत्र तथा वडाहरूमा फैलिएर रहेका नदी, खोलानाला तथा पोखरीहरूले विभिन्न किसिमका जलचरहरू र पंछीहरूलाई सुरक्षित बासस्थानको रूपमा आश्रय दिइरहेको पाइन्छ । साथै यस्ता जलाधार क्षेत्रबाट पशुहरूले पानी पिउने र किसानहरूले समेत सिंचाईको लागि पानीको प्रयोग गर्दछन्। मानव वस्तीको क्रमिक विकास साथै अनुत्पादक पशुहरूको चरीचराउ र उपयोगले प्राकृतिक जलक्षेत्रहरू सुक्ने सम्भावना रहेको छ । निम्न तालिकामा गाउँपालिकाका प्रमुख जलाधारहरूको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

सरुमारानी गाउँपालिकाको प्रमुख नदी राप्ती नदी हो । यस वाहेक यहाँका अन्य सहायक नदी तथा खोलाहरु छन् । माडी नदी, पुडाखोला, वाङ्गेसाल, गहना खोला, सुखा खोला लगायतका खोला तथा नदीहरु पर्यावरण र जलाधार संरक्षणका हिसावले महत्वपुर्ण रहेका छन् । यस क्षेत्रमा वग्ने नदी तथा खोलाहरुले स्थाई वा अस्थाई रुपमा सिंचाईको सुविधा तथा खानेपानीमा सहयोग पुऱ्याइरहेको छ ।

तालिका नं. २ : नदी/खोलाहरूको विवरण

क्र. सं.	नदी तथा खोला	समेटिएको क्षेत्र वा ठाउँ
१	राप्ती नदी	सरुमारानी गा.पा. १, २, ३
२	सुखा खोला	सरुमारानी गा.पा. १, २
४	सिम्ले खोला	सरुमारानी गा.पा. १
५	बोदने खोला	सरुमारानी गा.पा. १
६	हडबडे खोला	सरुमारानी गा.पा. १
७	धाद्र खोला	सरुमारानी गा.पा. १
८	बसेनी खोला	सरुमारानी गा.पा. १
९	राइपाले खोला	सरुमारानी गा.पा. १
१०	खारखोली	सरुमारानी गा.पा. १
११	चमारे खोला	सरुमारानी गा.पा. १
१२	गनाहा खोला	सरुमारानी गा.पा. २, ५
१३	ढाँड खोला	सरुमारानी गा.पा. २
१४	दर्भान खोला	सरुमारानी गा.पा. २
१५	खार खोला	सरुमारानी गा.पा. २
१६	ददेरी खोला	सरुमारानी गा.पा. २
१७	घोसखोला	सरुमारानी गा.पा. २
१८	चरिङगे खोला	सरुमारानी गा.पा. २
१९	माडी नदी	सरुमारानी गा.पा. ३, ४, ६
२०	बड्खोला	सरुमारानी गा.पा. ३
२१	बिराहा खोला	सरुमारानी गा.पा. ३
२२	झाक्री खोला	सरुमारानी गा.पा. ३
२३	बुढो खोला	सरुमारानी गा.पा. ३
२४	वेवरे खोला	सरुमारानी गा.पा. ३
२५	फलाटे खोला	सरुमारानी गा.पा. ३
२६	हापुर खोला,	सरुमारानी गा.पा. ३
२७	सन्चर खोला	सरुमारानी गा.पा. ३
२८	तालपानी खोला	सरुमारानी गा.पा. ४

क. सं.	नदी तथा खोला	समेटिएको क्षेत्र वा ठाउँ
२९	साङ खोला	सरुमारानी गा.पा. ४
३०	पुठा खोला	सरुमारानी गा.पा. ५, ६
३१	बूढी खोला	सरुमारानी गा.पा. ५
३२	मालागेडी खोला	सरुमारानी गा.पा. ६

स्रोतः सरुमारानी गाउँपालिकाको आवधिक योजना

जैविक विविधता

सरुमारानी गाउँपालिकाको कूल १५७.९७ वर्ग कि.मि. भू—भाग मध्ये ११६.१३ वर्ग कि.मी (७३.५१ प्रतिशत) भू—भाग वनजंगलले ढाकिएको छ । यस गाउँपालिकामा वडा न. १, २, ३, ४, ५ र ६ मा गरी जम्मा ३६ वटा सामुदायिक वनहरु रहेका छन् । यहाँ न्यायो समशितोष्ण तथा उष्ण प्रदेशिय जलवायु भएको कारण यस क्षेत्रमा सदावहार जातका धुपी, निगालो, गुराँस, बाँस, बेतवास, अँगेर, आदि वोट विरुवाहरू पाइन्छन् । गैर काष्ठ पैदावारको रूपमा व्यापारिक र आयुर्वेदिक महत्वका दृष्टिकोणले उपयुक्त देखिएका रिठ्ठा, टिमुर, सर्पगन्धा, सतावरी, वोझो, कुरीलो, दाल्चिनी, पावन, तेजपात, तितेपाती, गुराँस, चिउरी, वेल, हर्रो, वर्रो, राजवृक्ष, सजिवन, च्याउ, लहरेगुर्जो, खोटो, सुगन्धवाला (सोमायो), सुगन्धकोकिला (मालागेडी), मजिडो, चुत्रो, अमला आदि लोपोन्मुख अवस्थामा रहेका छन् ।

यस गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका वनजंगलहरूले बाघ, भालु, कस्तुरी, खरायो, मृग, घोरल, डाँफे, मुनाल, बदेल, लुइचे, कालिज, ढुकुर, खोलीहांस, तित्रा, सुगा, दुम्सी आदि प्रजातिका जीवहरूको लागि उपयुक्त वासस्थान उपलब्ध गराएको छ । वनक्षेत्र तथा विभिन्न खोलानालाहरूले विभिन्न प्रजातिका चराचुरुङ्गीहरू विशेषतः कोइली, मैना, सुगा, ढुकुर, लुईंचे, चिल, बाज, कोटेरा, ठेउवा, बट्टाइ, चिबे आदिलाई बासस्थान प्रदान गर्दै संरक्षित गरेको छ।

यद्यपी वनजंगल अतिक्रमणका कारण प्रकृती प्रदत्त यी जैविक र वनस्पतिय अमुल्य वन सम्पदाहरूको विस्थापन र विनाशको क्रम तिव्ररूपले बढ्दै गइरहेको छ। वर्षेनी वनक्षेत्र फडानी भई चुरे क्षेत्र नाङ्गा डाँडामा परिणत हुँदै जानु र अन्य वन क्षेत्र कृषियोग्य भू—भागमा परिणत हुनु तथा वन्यजन्तुहरूको वासस्थान एवं वन्यजन्तुका प्रजाती घट्दै जानु जैविक विविधता संरक्षणका निमित्त विकराल चुनौतीका रूपमा देखिएको छ। गाउँपालिकाको हावापानीले जीवजन्तु र वनस्पतीहरूलाई संरक्षित गर्न सकिने खालका वासस्थान उपलब्ध गराइएको भएतापनि वातावरण संरक्षण र जैविक विविधताका ठोस योजनाहरु नहुँदा जैविक विविधता संरक्षणमा उल्लेख्य सफलता हासिल हुन सकेको

छैन । स्थानीय कला संस्कृतिहरूको विविधतालाई जगेर्ना गर्दै धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र पर्यटकिय दृष्टिकोणले महत्वपुर्ण ठानिएका विभिन्न स्थानहरुको समेत संरक्षण गर्नुपर्ने देखिन्छ।

तालिका नं. ३ : हाल वनजंगल रहको क्षेत्रहरूको वडागत विवरण

वडा नं.	हाल वनजंगल रहेका क्षेत्रहरूको वडागत विवरण
१	सामुदायीक वन (५ वटा) भिलिवाङ्ग सा.व.उ.स, काली वन सा.व.उ.स, खारखोली सा.व, बसेनी दमार, भाक्रिदमार सामुदायिक बन उपभोक्ता समिति
२	चरीङ्गे सामुदायीक वन, गनाहा सा.व, ददेरी सा.व, डोणखोली सा.व, धुलेखार सा.व, वगाले सा.व
३	ऐरावती सा.व.उ.स., धन्नौरी सा.व.उ.स., खड्क सा.व.उ.स., जनता सा.व.उ.स., अमर सा.व.उ.स.,पालुथान सा.व.उ.स.,चाभा सा.व.उ.स., रानीआँप सा.व.उ.स, देउतीथान सा.व.उ.स
४	छबिसे सा.व.उ.स, पश्चिम पोखरा सा.व.उ.स, खहरे सा.व.उ.स, वनगढी सा.व.उ.स, सोली घोप्टे सा.व.उ.स, मदाने सा.व.उ.स, चिहान डाँडा सा.व.उ.स
५	जसपुर सा.व, राङभाङ सा.व, कालीढुंगा सा.व, चौकि डाँडा सा.व, कमला देवी सा.व
६	भिग्री खोला सा.व, बुढीचौर सा.व, वराहस्थान सा.व, पाङवाङ सा.व, सरस्वती सा.व

धार्मिक, पर्यटकीय, सांस्कृतिक एवम् ऐतिहासिक स्थलहरू

सरुमारानी गाउँपालिका धार्मिक, ऐतिहासिक र पर्यटकीय क्षेत्र स्वर्गद्धारी जाने मुख्य प्रवेशद्धार हो । यहाँको प्रत्येक वडामा कुनै न कुनै प्रकारका महत्व बोकेका पर्यटकीय क्षेत्रहरू रहेका छन् । अर्कोतर्फ गाउँपालिकामा रहेका गुरुङ, मगर, क्षेत्री, ब्राह्मण, जस्ता जातिहरूको मौलिक संस्कृति, रहनसहन, खानपान, भेषभुषा मध्य पहाडी गोर्खाली सभ्यताका परिचयको रुपमा रहेका छन् । गाउँपालिकामा पर्यटकीय क्षेत्रहरूको विवरण निम्नानुसार छन्:

तालिका नं. ४ : तालिका गाउँपालिकामा पर्यटकीय क्षेत्रहरूको विवरण

क्र.सं.	धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलको नाम	वडा नं.	ठेगाना	विशेषता
१.	ठुलो भाक्री पोखरा मन्दिर	१	भात्री पोखरा	धार्मिक
२.	छहरे वराह मन्दिर	१	छहरे खोला	धार्मिक
३.	जामा मस्जिद	१	मियाटोल	धार्मिक
४.	नुरी मस्जिद	१	मियाटोल	धार्मिक
५.	कालिका मन्दिर	१	घाटुटोल	धार्मिक
६.	दुर्गा मन्दिर	१	आटिटार	धार्मिक
७.	शिव मन्दिर	२	फोर्सावाङ	धार्मिक
८.	स्वर्गद्धारी प्रवेशद्धार	२	ददेरी	पर्यटकीय

क्र.सं.	धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलको नाम	वडा नं.	ठेगाना	विशेषता
९.	सुपा मन्दिर	२	रानीपौवा	पर्यटकीय
१०.	खड्केश्वरी दुर्गा मन्दिर	२	मैदान	पर्यटकीय
११.	ऐरावती मन्दिर	३	दुमै	धार्मिक
१२.	कोटघर मन्दिर (खडक भगवती)	३	हसंपुर	ऐतिहासिक, धार्मिक
१३.	मस्जित	३	कास्कोट	धार्मिक
१४.	रानीकुवा	४	गढी	धार्मिक, ऐतिहासीक
१५.	सिद्ध लेक	४	सिद्धलेक	पर्यटकीय
१६.	तालपानी वराह मन्दिर	४	तालपानी	धार्मिक
१७.	हापुर खोला झराना	४	हापुरखोला	पर्यटकीय
१८.	गढी दरवार	४	गढी दरवार	ऐतिहासिक
१९.	पुठा दरवार	५	हात्तिखाल	धार्मिक, ऐतिहासिक
२०.	सिद्धलेक	५	सिद्धलेक	धार्मिक, पर्यटकिय
२१.	चौके ढुंगा	५	लुकेलुके	ऐतिहासिक
२२.	संग्राकोटको कमला मन्दिर	५	संग्राकोट	धर्मिक
२३.	भगवती मन्दिर	५	राङवाङ	धर्मिक
२४.	देवीस्थान मन्दिर	५	जसपुर	धार्मिक
२५.	सरुमारानी लेक	६	सरुमारानी लेक	पर्यटकीय
२६.	तिनकुने दह	६	किमीचौर	पर्यटकीय
२७.	लसुनेभिर	६	पाङकोट	पर्यटकीय
२८.	सिद्धलेक	६	वुढीचौर	पर्यटकीय
२९.	गोधधारा गुफा	६	किमिचौर	पर्यटकीय
३०.	भिग्रीखोला गुफा	६	भिग्रीखोला	पर्यटकीय
३१.	भालु गुफा	६	पाङकोट	पर्यटकीय
३२.	ठुलो झाक्री पोखरा मन्दिर	१	झात्री पोखरा	धार्मिक

भू-उपयोग

भूमि महत्वपूर्ण प्राकृतिक साधन हो । यस खण्डमा विषेश गरी गाउँपालिकाको भू—उपयोग र भू—आवरणको वस्तुगत चित्रण गरिएको छ । आर्थिक विकासको लागि भूमिको दिगो र समुचित उपयोग गर्नु पर्दछ ।

भूमिलाई कृषि, आवास, सडक, पिउने पानी, सिँचाई, विद्युत तथा उर्जा, सूचना तथा संचार आदिको प्रवन्धको लागि प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

कृषि क्षेत्र

आधार नक्शाको विश्लेषणको आधारमा यस गाउँपालिकामा कृषि क्षेत्र भन्नाले प्रत्येक वडामा छरिएर रहेका खेतीयोग्य भू-भागलाई जनाउँछ । विभिन्न भू-भाग हरूमा विभाजित रहेको यो गाउँपालिकाको कृषि क्षेत्र प्रत्येक वडाहरूमा फैलिएको छ । गह्रा खेती गर्न सकिने विभिन्न वडाहरूमा रहेको केहि भिरालो खेतियोग्य जमिनमा केहिमात्रामा प्राङगारिक पदार्थ मिश्रित चिम्टाइलो, बलौटे, दोमट तथा चट्टानका टुक्रा मिश्रित माटो पाइन्छ । यी क्षेत्रहरूमा समान प्रकृतिको भू-बनोट नभएकाले जलवायु अनुकूल माटोको प्रकृति अनुसार बालीनाली तथा फलफूल र तरकारीको खेती सघन ?पमा गर्नु उपयुक्त देखिन्छ । साथै यो गाउँपालिका यी सबै क्षेत्रहरूमा पशुपालनको समेत राम्रो सम्भावना रहेको पाइन्छ । हाल खेतीपाती भइरहेका तथा कृषिका लागि योग्य क्षेत्रहरूको वडागत विवरण निम्नानुसार छन्

तालिका नं. ५ : तालिका कृषिका लागि योग्य क्षेत्रहरूको वडागत विवरण

वडा नं.	हाल खेतीपाती भइरहेका तथा कृषिका लागि योग्य क्षेत्रहरू
१	भिलिवाङ, कालिवन, फोर्सावाङ, ताल, डाँडागाँउ, सानाकिसान, छात्रावास, रावलटोल, घाटुटोल, मियाँटोल, खुन्जुने, मुख्यटोल, आटिटार, वोदनेखोला, कोलगाडे, औलेनी, प्यूठानीटोल
२	ददेरी, दर्भान, ढाण, रत्ने, मैदान, भुल्के, भोम्पाली, गनाहा, अमिलढिक, चुकाहा, चरिङ्गे
३	बाङ्गे, गनाह, प्रभु, नौघाट, मछेडी, ओदराले, कबे, दुमै, हशंपुर,सजिकोट,चाभा, ढाब, खाडी
४	वैके, छत्तीवन, दमार, सिरुवारी, केवरापानी, कुँडुले, तल्लो मान्द्रे, डाङसिङ, वेसीगाउँ, धनकोट, सुवाखोला
५	हात्तीखाल, लुकलुके, जसपुर, पाखापानी, विरीङकोट, राङवाङ, छविसे, सुवाखोला,
६	भिग्री खोला, बुढीचौर, किमीचौर, पाङवाङ, रज्जे, बायखोला, असारे

मिश्रित जनघनत्व भएका बसोबास क्षेत्र

मिश्रित जनघनत्व भएका क्षेत्रहरू सबै वडाहरूमा रहेका छन् । परम्परागत हिसावले प्राचिनकालदेखि नै वस्ती बसाल्ने सन्दर्भमा पानीको सुविधा, खेती योग्य क्षेत्र र पशुपालनलाई पायक स्थानमा यत्रतत्र छरिएर बस्ने प्रचलन भएकोले आ-आफ्नो पायक अनुसार सबै वडाहरूमा कतै बाक्लो त कतै पातलो हिसाबले यस प्रकारका वस्ती क्षेत्रहरू रहेका छन् । सेवा प्रवाहका दृष्टिकोणले यसरी छरिएको वस्तीहरूमा पूर्वाधार र सेवा पुर्याउन राज्यलाई हम्मे हम्मे पर्दछ भने लागत समेत अत्यन्त बढी

पर्दछ । तसर्थ यस्ता क्षेत्रका वस्तीहरूलाई उपयुक्त स्थानमा एकीकृत रूपमा स्थानान्तरण गर्दा कालान्तरमा राज्यलाई फाइदा पुग्नुका

साथै जनतालाई सहज, सुरक्षित आवास क्षेत्रहरू निर्माण हुन्छन् र सेवा प्रवाह सहज हुन जान्छ । साथसाथै पहिरो भुकम्प, बाढी, डढेलो लगायतका प्राकृतिक प्रकोपबाट समेत यस्ता वस्तीहरू कतिपय अवस्थामा जोखिममा रहेका छन तसर्थ तिनीहरूको सुरक्षाका लागि समेत एकिकृत र सुरक्षित वस्ती विकासको सान्दर्भिकता पुष्टी हुन्छ । गाउँपालिकामा मिश्रित जनघनत्व भएका बस्ती क्षेत्रहरू निम्नानुसार छन्:

तालिका नं. ६ : मुख्य बस्तीहरूको विवरण

वडा नं.	मुख्य बस्तीहरूको विवरण
१	फिलिवाङ, कालिवन, फोर्सावाङ, तित्रीवाफ, डाडाँगाउ, सानाकिसान, दिपाटोल , रावलटोल, घाटुटोल, मियाँटोल, खन्जुने, मुख्यटोल, आटिटार, वोदनेखोला, कोल्गाडे, औलेनी, माफील्लाढिक, प्यूठाने टोल
२	दर्भान, ददेरी, गनाहा, मैदान, वर्नविर, भुल्के, भोम्पाली, रत्ने मसुरे, ढाँड, अमिलढीक, चुकाहा, डुङ्गरुङे, अदुवावारी, विरेवगर, गुरुङटोल, रातापहरा, जोगीढुंगा, ढिकमाथी
३	दुमै, हसंपुर, सजिकोट, कास्कोट, सुजिनपुर, चाभा, कटौजे, ढाव, उदीनढुङ्गा, बाङगे पनाह, रातामाटा, पालुथान, धुवाँकोट, गुरुङडाडा, जाबुने, बेओरे
४	ओखरडाडा, केवरापानी, डुङरुङ्गे, वेलडाडा, बेसीगाउँ, सिरखर्क, गौरावरी, उपल्लो बड्डाडा, धनकोट, दाङसिङ, मान्द्रे, तल्लो मान्द्रे, कुडुले, छतिवन दमार, उपल्लो छत्तीवन, हापुरखोला, सिरुवारी, अम्मरे, संचरखोला,प्यारपाटा
५	प्यालीमाटी, सौराकोट, बुढीचौर, जसपुर, छविसे, विरिङकोट, राङभाङ, लुकलुके, तारिके, गोलधारा, हात्तिखाल, भिरगाउँ, वाहुन डाँडा, वाघखोर, पाखापानी, पुरानो खेत, कुर्थुके
६	भिग्री खोला, बुढीचौर, किमीचौर, पाङवाङ, पाङकोट

जनसंख्या

नेपालस्थित संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय जनसङ्ख्या कोष (UNFPA) का अनुसार सन् १९९५ देखि नेपालको जनसाङ्ख्यिक प्रवृत्तिमा सारभूत भिन्नताहरू देखापरेका छन् । यस प्रकारको भिन्नता देखापर्नुका पछाडि घट्दो जन्मदर र मृत्युदर, बढ्दो औसत आयु, पहिलो विवाह गर्दाको बढ्दो उमेर र शहर केन्द्रित तथा सुविधाहरू केन्द्रित बसाइसराइहरू मुख्य कारणहरू रहेको विश्लेषण छ । कम विकसित राष्ट्रको तहबाट मध्यम आय भएका मुलुकहरूको स्तरमा पुग्न राष्ट्रिय योजना आयोगले दिगो विकासका लक्ष्य अनुरूपराखेको परिमाणात्मक लक्ष्य हासिल गर्न जनसाङ्ख्यिक चरहरूमा सकारात्मक सङ्केतहरू देखा पर्नु आवश्यक रहेको परिप्रेक्ष्यमा माथिको जनसाङ्ख्यिक विश्लेषण सकारात्मक दिशातर्फ नै उन्मुख देखिन्छ । केन्द्रिय तथ्याङ्क विभागले सन् २०१४ मा प्रकाशन

गरेको Population Monograph of Nepal (Vol. 1)मा समेत सन् १९९१—२००१ को औसत जनसङ्ख्या वृद्धिदर २.२५% प्रतिशतबाट घटेर सन् २००१—२०११ मा १.३५ प्रतिशतमा कायम हुनुका पछाडि जनसाङ्ख्यिक चरहरू जस्तै ः ठूलो सङ्ख्यामा युवाहरू विदेशिनु, जनचेतनामा भएको सकारात्मक परिवर्तन, एकात्मक परिवारको सङ्ख्यामा वृद्धि आदिलाई ठानेको छ । अर्कोतर्फ आन्तरिक बसाइ सराइको प्रवृत्तिलाई हेर्दा हिमाल र पहाडबाट तराईतर्फ र ग्रामीण भेगहरूबाट शहरी केन्द्रहरूतर्फ बसाइसराइ गर्ने र एकात्मक परिवारको सङ्ख्या बढ्दै गएको देखिन्छ । यस प्रकारको बसाइसराइको प्रवृत्तिले गर्दा काठमाडौं उपत्यका, तराई तथा देशका अन्य शहरी केन्द्रहरूमा जनसङ्ख्या वृद्धिको अत्यधिक चाप हुने र हिमाली तथा पहाडी जिल्लाहरू र विकट ग्रामीण क्षेत्रहरूमा जनसङ्ख्या वृद्धिदर ऋणात्मक समेत देखिन थालेको छ । यो प्रवृत्तिले निम्त्याएको अर्को पक्ष हो अनुपस्थित जनसङ्ख्या अर्थात् काम वा रोजगारीको सिलसिलामा ६ महिना वा सो भन्दा बढी समय आफ्नो मूल थलो छोडेर बाहिरिने जनसङ्ख्या सन् २००१ मा कुल ७,६२,१८१ हुँदा सन् २०११ को तथ्याङ्कमा १९,२१, ४९४ देखिन्छ । यो क्रम पछिल्ला वर्षहरूमा थप वृद्धि भएको अनुमान गर्न सकिन्छ ।

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को प्रारम्भिक नतिजा अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या १९,३७० (पुरुष ८,५४५ महिला १०,८२५) रहेको छ भने जम्मा घरधुरी संख्या ४,१२५ र परिवार संख्या ४,४८८ रहेको छ । सोही अनुसार लैंगिक अनुपात (Sex Ratio) प्रति १०० महिलामा पुरुषको संख्या ७८.९७ रहेको छ । जनघनत्व प्रति वर्ग कि मी १२२.६१ रहेको छ । प्यूठान जिल्लाको अवस्थालाई हेर्दा सबैभन्दा बढी जनसंख्या भएको प्यूठान नगरपालिकामा जम्मा जनसंख्या ४२,०९४ (पुरुष १८,९४५, महिला २३,१४९) छ भने सबैभन्दा कम जनसंख्या भएको माण्डवी गाँउपालिकामा जम्मा जनसंख्या १५,७७८ (पुरुष ७,००५ महिला ८,७७३) रहेको छ । नेपालको परिप्रेक्षमा हेर्ने हो भने सबैभन्दा बढी जनसंख्या भएको गाँउपालिका बैजनाथ (७०,३१५ जना) र सबैभन्दा कम जनसंख्या भएको नार्फूभूमी (३९८ जना) गाँउपालिका हो । नेपालको जनघनत्व १९८ जना प्रति वर्ग कि.मी. छ भने जनसंख्या बृद्धिदर ०.९३ प्रतिशत रहेको छ ।

तालिका नं. ७ : तालिका सरुमारानी गाउँपालिकाको आगामी १५ वर्षको जनसंख्याको प्रवृत्ति विश्लेषण

वर्ष (सन्मा)	२०६८	२०७९	२०८३	२०८८	२०९३	औषत वार्षिक वृद्धिदर
प्रक्षेपित जनसंख्या	१८६२७	१९३७०	१९७५९	२०१५७	२०५६२	०.४०

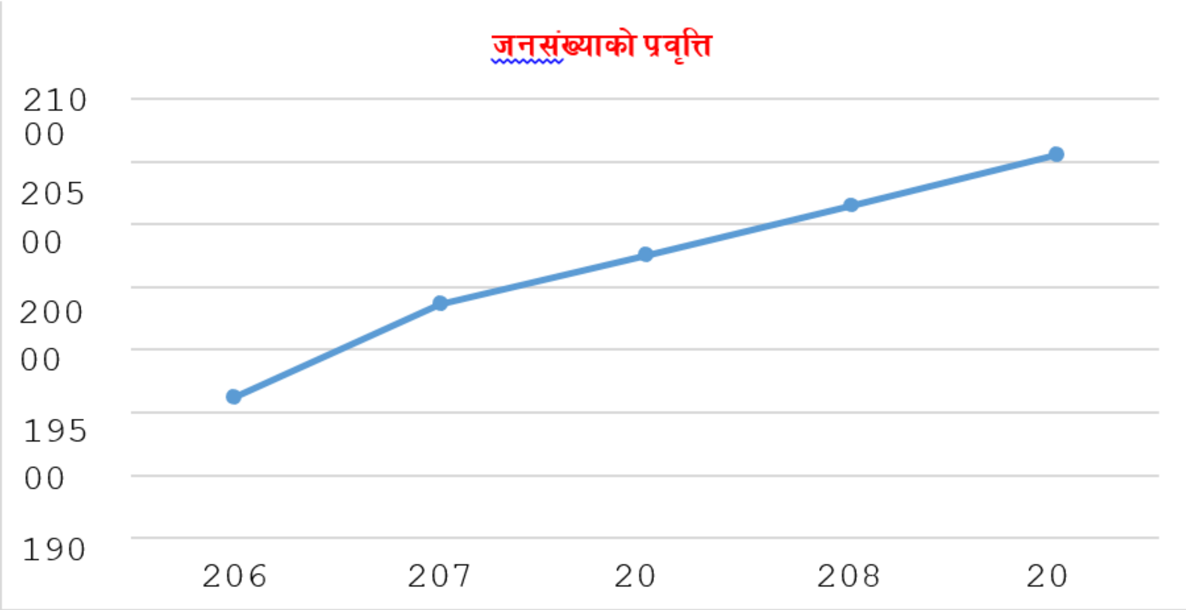

यस गाउँपालिकाको वि.सं. २०६८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार कूल १८,६२७ जनसंख्या रहेकोमा २०७८ को राष्ट्रिय जनगणनाको प्रारम्भिक नतिजा अनुसार कूल १९,३७० जनसंख्या रहेको छ । तथ्याङ्कलाई नियाल्दा जनसंख्या वृद्धिदर घनात्मकता तिर गएको र यही घनात्मक वृद्धिदर कायम भएमा आगामी पन्ध्र वर्षमा अर्थात् वि.सं. २०९३ सालमा हालका जनसाङ्ख्यिक चलहरूमा ठूलो परिवर्तन नभएमा जम्मा ०.४० प्रतिशतले जनसंख्या बृद्धि भई कूल २०,५६२ जनसंख्या हुने अनुमान गरिएको छ ।

सेवा प्रवाह र सेवा क्षेत्रको वितरण

राज्यद्वारा प्रवाह हुने सबै प्रकारको सेवाहरू गाउँपालिकाको केन्द्र रहेको वडा नं. ४ बाट भइरहेको छ भने थप सेवाहरू प्रत्येक वडाका वडा कार्यालयहरूबाट भइरहेका छन् । यसका साथै विषयगत शाखाहरूबाट कृषि/ पशु, स्वास्थ्य, शिक्षा, सहकारी, रोजगारी लगायतका सेवाहरू प्राप्त लिदै आईरहेको छ ।

स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक सुविधा सम्पन्न हस्पिटल र विशेषज्ञ सेवाको अभाव रहेको छ भने सामान्यस्तरको स्वास्थ्य सेवाहरू भने गाउँपालिकामा रहेको स्वास्थ्य केन्द्र तथा विभिन्न स्वास्थ्य चौकीहरू, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरू र स्वास्थ्य इकाईहरू मार्फत प्रदान भइरहेको पाइन्छ । जटिल रोगको परीक्षण तथा उपचार र आकस्मिक सेवा प्राप्त गर्न दाङ, काठमाडौं, पोखरा, चितवन जाने गर्दछन् । आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको प्रबन्ध गर्न प्रत्येक वडामा सुविधा सम्पन्न स्वास्थ्य चौकीहरू स्थापना गर्नुका साथै भइरहेका स्वास्थ्य चौकीहरूको स्तरोन्नती गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

गाउँपालिकामा स्वास्थ्य सेवामा सबै जनताको पहुँच पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सञ्चालन भैरहेको छ । कोभिड १९ को महामारीबाट प्रभावितहरुको उपचारको लागि १५ बेडको अक्सिजन सहितको अस्थायी कोभिड अस्पताल/ आइसोलेसन केन्द्र निर्माण गरी २४ सै घण्टा सेवा प्रवाह गरिरहेको छ ।

प्राप्त तथ्यांक अनुसार यस गाउँपालिकामा ५६ प्रतिशतले धाराको, २० प्रतिशतले मुल पँधेरोको, २२ प्रतिशतले खुल्ला कुवा/ इनारको २ प्रतिशतले खोलाको पानी पिउने गरेको पाइन्छ । यस्ता विभिन्न श्रोतहरुवाट पानी प्रयोग गर्दै आईरहेको हुनाले पानी शुद्ध छ वा छैन भनी पानी शुद्धिकरण गर्नको लागि परीक्षण गर्नु पर्ने आवश्यक देखिन्छ । पहाडी क्षेत्रको गाउँपालिका भएकाले जलश्रोतको पर्याप्त उपलब्धता छ । तर पानी शुद्धीकरणको प्रभावकारी उपाय अवलम्बन भएको पाइदैन । यसैले पिउने पानीको शुद्धताको सुनिश्चितता गरिनु जरुरी छ । प्रत्येक वडामा सम्पूर्ण घरधुरीमा पूर्णरूपमा शुद्ध पिउने पानीको प्रबन्ध हुन सकेको छैन । खानेपानी वितरणलाई पूर्णता दिन ठुलो लगानी गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ ।

शिक्षा क्षेत्रको परिसूचकलाई त्यस क्षेत्रमा सञ्चालित विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रमबाट निर्धारण गर्न सकिन्छ। यसै अनुरूप यस गाउँपालिकामा आ.व. २०७७/ ७८ सम्म सञ्चालन भइरहेका विभिन्न तहका शैक्षिक

संस्थाहरूको विवरण हेर्दा गाउँपालिकामा पठनपाठनका लागि बालकक्षा मात्र संचालन भएका २, आधारभूत विद्यालयको सङ्ख्या १७, माध्यमिक विद्यालयको संख्या ७, मदरसा २, र निजी विद्यालयको संख्या ३ गरी जम्मा ३१ वटा शिक्षण संस्थाहरू रहेका छन् । वर्तमान समयमा निजी क्षेत्रको संलग्नता बढ्दै गइरहेको अवस्थामा ग्रामीण क्षेत्रमा भने निजी क्षेत्रको न्युन संलग्नता देखिन्छ ।

यद्यपि सामुदायिक र संस्थागत निजी क्षेत्रले शिक्षाको क्षेत्रमा विभिन्न समस्याको बावजुत उल्लेख्य योगदान पुर्याउँदै आएको देखिन्छ । सामुदायिक विद्यालयको स्तर वृद्धि गर्नुपर्ने ठुलो आवश्यकता रहेको छ भने उच्च अध्ययन र प्राविधिक शिक्षाका लागि थप लगानी गर्नु पर्ने देखिन्छ । कृषि र उद्योग क्षेत्रको विकासको सम्भावना बोकेको यो गाउँपालिकामा बहुप्राविधिक शिक्षालयको पनि आवश्यकता रहेको छ ।

गाउँपालिकाको शान्ति सुरक्षाको अवस्था हेर्दा सामान्य रहेको छ । गाउँपालिको वडा नं.२ मा ढुङ्गेगदी प्रहरी चौकी, वाङ्गेसाल सव डिभिजन वन कार्यलय, वडा नं. ४ मा प्रहरी चौकी, नगर प्रहरी

रहेको छ । प्रत्येक वडामा शान्ति सुरक्षा र अमनचैन कायम गर्न प्रहरी चौकी सहित सुरक्षा निकायहरूलाई विस्तार गर्नुपर्नेे देखिन्छ ।

आधुनिक अर्थव्यवस्थामा आर्थिक कारोबार बैंकबाट हुँदा त्यो व्यवस्थित र सहज हुन जान्छ । यसर्थ आधुनिक आर्थिक प्रणालीमा ग्रामीण जनताहरूको समेत बैङ्किङ सेवामा पहुँच पुर्याउन अपरिहार्य जस्तै भइसकेको छ । गाउँपालिकामा विभिन्न सहकारी, बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरूले सेवा दिइरहेका छन् । हाल ज्योति विकास बैंक, प्राइम कमरसियल बैंकका शाखाहरू त्यसैगरी जन उत्थान लघुवित्त संस्था, जाल्पा सामुदायीक विकास केन्द्र रहेका छन् ।

गाउँपालिकामा ठूला उद्योगहरू सञ्चालनमा आउन नसके पनि उपलब्ध स्थानीय स्रोत र साधनको उपयोग गरी विभिन्न साना तथा घरेलु तथा कृषिजन्य उद्योगहरू रहेका छन् जसले गाउँपालिकाको आर्थिक विकासमा टेवा पु याएको छ । यस गाउँपालिकाको हावापानी तथा वनस्पतीहरुले मौरीको लागि अति उपयुक्त वातावरण भएको हुनाले प्रसस्त मात्रामा मौरीको मह उत्पादन गर्ने गरिन्छ । वडा नं. ४ को जनउत्थान लघुवित्त संस्थाले कृषकहरुले उत्पादन गरेको महलाई प्रशोधन गरी विक्रि वितरण गर्ने गरेको छ, जसले गर्दा ग्रामिण समुदायको आर्थिक स्तरमा टेवा पुर्याएको छ । खानी सम्बन्धी सम्भाव्यता हेर्दा वडा नं १ मा ढुंगा खानीको सम्भावना रहेको तर यी खानीहरू हाल अध्ययन भएका छैनन् ।

गाउँपालिका मनोरञ्जनको लागि आधुनिक तथा सुविधासम्पन्न खेलकुद मैदानहरू नभएपनि भलिबल तथा फुटबल मैदानहरू खुल्ला जमिन, चौरमा यहाँका मानिसहरूले मनोरञ्जन लिने गरको पाइन्छ वडा नं. २ मा बर्नीबिर खेल मैदान, लोसार मञ्च खेल मैदान, भमपाली खेल मैदान वडा नं. ३ मा भलिवल खेल मैदान निर्माण भैइरहेको छ त्यसै गरी वडा नं.४ मा २ वटा खेल मैदान र वडा नं. ६ मा श्री श्रम रानी मा.वि को चौर, ऐश्वर्य प्रा.वि को चौर, भुवनेश्वरी प्रा. वि चौर, नेरा प्रा.वि चौर रहेको छ ।

गाउँपालिकाको सबै वडाहरूमा विभिन्न समुदायको आफ्नै शवदाहस्थल, चिहान तथा कब्रस्थानहरू रहेका छन् । परम्परागत रुपमा सञ्चालनमा रहेका शवदाहस्थल, चिहानहरूलाई भविष्यमा सहज र व्यवस्थित बनाउनका लागि आश्रयस्थल, खानेपानी तथा काठ दाउराको व्यवस्थापन आदिमा भने ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ ।

गाउँपालिकामा रहेको कुल खेतीयोग्य जमिनमध्ये २५ प्रतिशत कृषि भूमिमा सिंचाईको सुविधा पुगेको छ भने ७५ प्रतिशत भूमिमा सिंचाईको अभाव रहेको छ । सिंचाइको उचित प्रबन्ध संगै सिंचित जमिनको सही र पूर्ण सदुपयोग नहुँदा खाद्यान्न, तरकारी र अन्य कृषिजन्य उपजहरू आयात गर्नुपर्ने

हुन्छ जसले गर्दा परनिर्भरता बढ्न जान्छ । तसर्थ गाउँपालिकालाई कृषि र खाद्यान्न उत्पादनमा सबल बनाउन सके आर्थिक क्षेत्रमा उल्लेख्य सुधार भई निर्यात प्रर्वद्धन गर्न सकिन्छ ।

गाउँपालिकाको कुल ४४८८ घरपरिवारहरू ९५ प्रतिशतले काठदाउरा ५ प्रतिशत ले एल पी ग्याँस प्रयोग गरिरहेका छन् । कुल घरधुरी मध्ये करिव ७० प्रतिशत घरधुरीमा एल पी ग्याँस रहे तापनि काठदाउराको बैकल्पीक श्रोतको रुपमा मात्र एल.पी ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको पाईन्छ । तसर्थ ग्रामीण भेगहरूमा वैकल्पिक उर्जाको उत्तम उपायको रुपमा गोबर ग्याँस, सौर्य उर्जाको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्न सकिन्छ । यस्तै गाउँपालिकामा दैनिक बत्ती बाल्न प्रयोग गर्ने इन्धनको स्रोत विश्लेषण गर्दा ९८ प्रतिशत घरपरिवारले विद्युतको प्रयोग गरेको देखिन्छ । यस तथ्याङ्कलाई हेर्दा ग्रामिण विद्युतिकरणमा विकास भएको देखिन्छ ।

सामान्यतया नेपाल टेलिकम, एनसेलजस्ता दुरसञ्चार सेवा प्रदायक कम्पनीहरूले सेवा प्रदान गरेका छन् । मोबाइल फोनको प्रयोग मार्फत सूचना र खबर आदानप्रदानमा एक प्रकारको क्रान्ति नै भए तापनि यो गाउँपालिका विशेष गरी हुरी बतास र बर्षात्को समयमा Network Coverage को हिसाबले कमजोर रहेको छ । इन्टरनेट प्रविधिको विस्तार र गुणस्तर सुधारमा थप लगानी गर्नुपर्ने देखिन्छ। गाउँपालिकामा एउटा पनि स्थानिय पत्रपत्रिका, रेडियो तथा टेलिभिजनको स्टेशन छैन ।

गाउँपालिका भित्रका अधिकांश सडकहरू धुले र कच्ची अवस्थामा रहेको हुनाले यस्ता सडकहरूमा वर्षातमा हिलो र खाल्टाखुल्टी बढ्ने तथा हिउँदमा धुलोे हुने हुँदा आवागमनमा नै अवरुद्ध हुने समस्या

रहेको छ । गाउँपालिकामा पक्की पुल तथा विभिन्न स्थानमा झोलुङ्गे पुलहरू रहेका छन् । तथापि यातायातका साधनहरूको अपर्याप्तता तथा रुटहरू वैज्ञानिक नहुँदा सार्वजनिक यातायातको अवस्था कमजोर रहेको पाइन्छ ।

बारुण यन्त्रको ब्यवस्था

मानवीय, वातावरणीय रुपमा आइपर्ने विपद्लाई न्यूनिकरण गरी त्यसको उचित व्यवस्थापनबाट संभावित जनधनको क्षति रोक्न विभिन्न क्रियाकलापबाट यसको न्यूनिकरण गर्न सकिन्छ । आगलागी हुनु पनि एक मानवीय विपद्को अवस्था हो । यसबाट बच्नुको निम्ति समयमै व्यवस्थापनको क्रियाकलापहरु गर्नुपर्ने हुन्छ । त्यसैको निम्ति यस सरुमारानी गाउँपालिकामा बारुण यन्त्र आवस्यक भएपनि व्यवस्था गरिएको छैन ।

सुरक्षा निकायको उपस्थिति

कुनै पनि ठाउँको विकासका लागि शान्ति सुरक्षा एक महत्वपूर्ण विषय हो । त्यहाँ बस्ने बासिन्दाहरुको लागि आवश्यक सुरक्षाको प्रत्याभूति दिन सकिएन भने उनीहरु निरुत्साहित हुन्छन्र त्यस क्षेत्रको विकासमा गम्भीर असर पर्दछ । हरेक व्यक्तिले निर्वाधरुपमा आफ्नो पेशा व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा ठुला लगानीका व्यवसाय सञ्चालन गर्न सुरक्षाको व्यवस्था हुनु जरुरी छ ।

विपद् व्यवस्थापनका लागि ठुलो जनशक्ति आवस्यक हुनुको साथै बल, हिम्मत र सीपको पनि आवस्यकता पर्दछ । सुरक्षा निकायलाई विपद् व्यवस्थापनका लागि First Responder कारुपमा पनि लिन सकिन्छ । सुरक्षा निकायले शान्ति सुरक्षा कायम गर्ने कार्यका अलावा विपद् प्रतिकार्य गर्ने कार्यलाई पनि असरदार ढङ्गबाट सम्पादन गर्न सक्ने भएकोले सुरक्षा निकायको उपस्थिति अपरिहार्य छ । वडा नं. २ ढुङ्गेगदी प्रहरी चौकी, वडा नं. ४ बड्डाँडामा प्रहरी चौकी रहेको छ ।

बस्ती तथा घरको प्रकार

ग्रामीण क्षेत्रको रूपमा रहेको गाउँपालिकामा प्राकृतिक स्रोत तथा सामाजिक महत्त्वका क्षेत्रहरू रहेका छन्। औषत पारिवारिक आम्दानीमा कृषि व्यवसायको सबैभन्दा ठूलो हिस्सा रहेको छ र स्थानीय बासिन्दाको आम्दानीको अर्को मुख्य स्रोतको रूपमा वैदेशिक रोजगारी पनि एक हो। परम्परागत प्रणालीको कृषि ब्यवसायको विकल्प खोजिरहेका यहाँका बासिन्दा आफ्नै जीवनशैलीमा रमाउन थालेका छन्। गाउँपालिकामा नै विभिन्न कृषक समूहको विस्तार एवंम विकासले व्यवसायिक कृषि तर्फ केही उत्साह थपिएको भएता पनि स्थानीय जनशक्ति मजदुरी तथा अध्ययनका लागि विदेशिने क्रम अत्यधिक बढिरहेको छ ।

आगोलागीको समस्या र गरिविका कारण खरले छाएका घरहरुलाई विस्थापित गर्न खरले छाएका घरहरुलाई अनुदान स्वरुप गाउँपालिका मार्फत टिन सहयोग गरिएको छ ।

२.२ गाउँपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरु

सरुमारानी गाउँपालिकाको विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरूमा पहिरो, बाढी, महामारी, मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व, आगलागी, भूकम्प, आदि पर्दछन्। गाउँपालिकाको विपद् जोखिम प्रोफाइल अनुसार पहिरो प्रकोपबाट यस क्षेत्रमा जनधनको सबैभन्दा बढी क्षति हुने गरेको छ। त्यसैगरी बाढी, महामारी, मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व, आगलागी, भूकम्प, कृषि बालीमा हुने रोग, पशुरोग, सडक दुर्घटना जस्ता प्रकोपहरूबाट पनि हरेक वर्ष जनधनको क्षति हुने गरेको छ।

२.३ विगतका विपद्को अवस्था विश्लेषण

सरुमारानी गाउँपालिकाको विपद्को अवस्था विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी क्षति आगलागी/डढेलोले गरेको छ भने २०७९ सालको अवस्था हेर्दा पहिरोले धेरै क्षती गरेको देखिन्छ, जसको पूनरावृत्ति पनि उच्च रहेको छ। वन डढेलो, घरगोठमा हुने आगलागीले यस गाँउपालिकामा वर्षेनी ठूलो क्षती गरेको देखिन्छ । मूलतः बाढी/ पहिरोले घरजग्गामा क्षती तथा तल्लो तटिय क्षेत्रमा डुवान गर्ने, खेतियोग्य जमिन तथा सामुदायिक वनको जमिन कटान/ पटान गर्ने गरेको र यसबाट अस्थायी वा स्थायी रूपमा वर्षेनी केही मात्रामा जनसङ्ख्या विस्थापित हुने गरेका छन्।

त्यस बाहेक कोभिड-१९ को कारण १४ जनाको मृत्यु, डेंगुको कारण १ जनाको मृत्यु, भएको छ । साथै वडा नं. ३ मा धेरै आगलागी घटना हुने गरेका छन् जसले गर्दा घर, गोठ र चौपायहरुमा क्षती भएको छ ।

सरुमारानी गाउँपालिका क्षेत्रमा गत वर्षमा ८ पटक भन्दा बढी प्राकृतिक, गैर प्राकृतिक तथा जलवायु र गैरजलवायुजन्य साना र ठूला प्रकोप तथा विपद्का घटनाहरू घटेका छन्। सरुमारानी गाउँपालिकामा आवृत्ति र गम्भिरताको आधारमा अन्य प्रकोप तथा घटेका विपद्का घटनाहरुको तुलनामा पहिरोको असर तथा प्रभाव बढी देखिएको छ जसको कारणले जनधन, व्यक्तिगत सम्पत्ति र अन्नपात समेत क्षति हुने गरेको छ। यस्ता प्रकोप तथा विपद्बाट विपन्न वर्ग, समुदायको आर्थिक अवस्था थप कमजोर बन्ने गरेको छ। यसरी विपद्को चपेटामा पर्ने घरपरिवार तथा समुदायलाई उत्थानशील र अनुकुलित बनाउन आवश्यक छ।

२.३.१ विपद्को ऐतिहासिक समय रेखा:

सरुमारानी गाउँपालिकामा विगत तीस वर्ष यता विभिन्न समयमा घटेका प्राकृतिक, गैह्रप्राकृतिक, जलवायुजन्य विपद्का घटनाहरुको ऐतिहासिक समय रेखा, सोको प्रभाव र प्रभावित क्षेत्र, पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि गरिएका प्रयासलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

विपद्	घटनाको वर्ष	विषयक्षेत्रमा परेको प्रभाव	प्रभावित स्थान/ क्षेत्र	विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरु
पहिरो	२०७९	घर, गोठ, खेत, बारीमा क्षती	वडा नं. २ गनाहा गाँउ, बुढीगरा गाँउ, भुर्कुटे गाँउ	राहत वितरण, अस्थायी वासस्थानको व्यवस्था, तथ्याङ्क संकलन गरी क्षतीपुर्ती वितरण
	२०७९	खेत, बारीमा क्षती	वडा नं. ३	राहत वितरण

	२०७९	खेत, बारीमा क्षती	वडा नं. ४	राहत वितरण
	२०७९	घर, गोठ, खेत, बारीमा क्षती	वडा नं. ५, पाखापानी, भिरगाँउ, तल्लो तारिके, भासेकुटी, राङभाङ	राहत वितरण, अस्थायी वासस्थानको व्यवस्था, तथ्याङ्क संकलन गरी क्षतीपुर्ती वितरण
	२०७९	वडा कार्यालय पूर्ण क्षती, घर भत्केको, गोठ, पशु चौपायाको मृत्यु, खेत, बारीमा क्षती	वडा नं. ६, माझटोल, बुढीचौर, पाङकोट, पाङबाङ	राहत वितरण, अस्थायी वासस्थानको व्यवस्था, तथ्याङ्क संकलन गरी क्षतीपुर्ती वितरण
महामारी	20७७-२०७९	कोभिडका कारण १४ जनाको मृत्यु	वडा नं. १, २, ३, ४, ५	बिमा तथा क्षतीपुर्ती वितरण
	२०७८	डेङ्गुको कारण १ जनाको मृत्यु	वडा नं. १	क्षतीपुर्ती वितरण
बाढी/ कटान	२०७७-२०७९	कुलो, लिफ्ट खानेपानी, खेत कटान	वडा नं. १ बाङ्गेसाल	ग्याबिन निर्माण
	२०७९	कुलो, खेत कटान	वडा नं. २, गेन्चेन	ग्याबिन निर्माण, कुलो पुनर्निमाण
	२०७९	खेत कटान	वडा नं. ४, साउने	
	२०७९	कुलो, खेत कटान	वडा नं ६	

स्रोतः सरुमारानी गाउँपालिका

२.३.२ विपद्को आवृत्ति र गम्भिरता

सरुमारानी गाउँपालिकामा विगत तीस वर्ष यताका विपद्हरुको आवृत्ति र गम्भिरताको संक्षिप्त विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

क्र.सं.	विपद् विवरण	आवृत्ति (Frequency)	गम्भिरता (Intensity)	कैफियत
१	बाढी	३ पटक	क्षति गरेको	
२	पहिरो	४ पटक	ज्यादै क्षति	
३	महामारी	२ पटक	क्षति गरेको	कोभिड, डेङ्गु
४	बाली तथा पशुरोगजन्य महामारी	२ पटक	क्षति गरेको	

क्र.सं.	विपद् विवरण	आवृत्ति (Frequency)	गम्भिरता (Intensity)	कैफियत
५	मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व	५ पटक	क्षति गरेको	विगत ४-५ वर्ष देखि समस्या देखिएको
६	आगलागी	५ पटक	क्षति गरेको	
७	भुकम्प	२	कम क्षति गरेको	

स्रोत: सरुमारानी गाउँपालिका

२.३.३ विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण:

सरुमारानी गाउँपालिकामा विगत तीस वर्षमा विभिन्न विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ:[1]

वडा नं. १

क्र.सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विवरण	मानवीय क्षति	अनुमानीत आर्थिक क्षेति रू लाखमा
१.	बाढी, कटान	सिम्ले खोला, धाद्र खोला, हडबडे खोलाको बाढी र कटान ठाडा खोलाको समस्या बढी झिलिबाङ, धाद्रमा नदी कटान रहेको राप्ती कुलो र लिफ्ट खानेपानी		
२.	जनावर आतङ्क	सर्प, बाँदर, बँदेल, कुकुर आतङ्क		
३.	महामारी	कोभिड	७	
		डेङ्गु	१	
		पशु व्यवसायमा रोगको कारण जोखिम		
		मलेरियाको समस्या		
४.	भुकम्प	२०७२ को भुकम्प को कारण विध्यालयको भवनमा क्षती		
५	सडक दुर्घटना	२०७८ मा टेक्टरको ठक्कर	१	

[1] फिल्ड निरिक्षण तथा वडागत छलफलबाट प्राप्त विवरण

वडा नं. २

क्र. सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विवरण	मानवीय क्षति	अनुमानीत आर्थिक क्षति रू लाखमा
१.	बाढी, कटान	गनाहा खोलाको कारण गनाहा वस्तिमा क्षति खेत कटान आत्मराम खत्री २ रोपनी		६
		गेन्चेने वस्ती आसपासमा कटान भएको भक्त बहादुर दर्लामी, असारी कुमाल, राम बहादुर कुमाल, कर्ण बहादुर,आइत बहादुर, यम बहादुर, तुलसीराम कुमाल तारजाली लगाएको तर बेलाबेला खोल्दिने र बगाउने सिचाँई कूलो भत्केको		८
२.	पहिरो	गनाहा सामुदायिक वन कार्यालय पहिरोले पुरेको **गनाहा गाँउमा पहिरो** जिबन उदास को २-३ रोपनी, गोठ पुर्ण क्षती, वस्तु भाउ विस्थापित सिचाँई कूलो भत्केको कारण सिचाँई गर्न पाइएन मन बहादुर कुमालको बारीमा पहिरोले पुरेको, गहत खेति पुरिएको, १ रोपनी खेतमा क्षती, धनिकला कुमाल, गोठमा क्षती, कुखुरा फार्ममा क्षती (१५० कुखुराको क्षती, सुसिला कुमाल, घर माथिबाट पहिरो आएको, गोठ पूर्ण क्षती, विस्तापित भएर गोठमा बसेको, कृष्ण बहादुर कुमाल, घर खेत क्षती **बुढीगरा गाँउ** चिन्ता बहादुर दर्लामी मगर, घरमा लेदो छिरेको कारण विस्तापित, गोठ, चर्पी, भान्सा पुर्ण क्षती खेत, बारी ४ रोपनी क्षती भएको, धानबाली नोक्सान भएको, फलफूल र अन्य रुख विरुवामा क्षती भएको, सिंचाँइ कूलो क्षती भएको **भुर्कुटे**		१८

क्र. सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विवरण	मानवीय क्षति	अनुमानीत आर्थिक क्षति रू लाखमा
		चुडामणी दर्लामी, पुर्ण बहादुर दर्लामी, दिल बहादुर दर्लामीको खेत बारी, गोठ, धानबारी पुरेको,		
३.	वन्यजन्तु आतङ्क	कुकुरको समस्या		
		बाँदरका कारण अन्न बालीमा समस्या		
		बँदेल आतङ्क		
४.	महामारी	दर्भानमा कोभिड	३	
५.	आगलागी	२ वर्ष अगाडी आगलागीको कारण डला कुमालको घर गोठ जलेर नष्ट		३
	सडक दुर्घटना	२०७७ टिपरको ठक्कर २०७८ मा मोटरसाइकलको ठक्कर २०७९ मा बसको ढोकाबाट खसेको	४	

वडा नं. ३

क्र. सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विवरण	मानवीय क्षति	अनुमानीत आर्थिक क्षति रू लाखमा
१.	वन्यजन्तु	बारीमा फौजी किरा र सलहको समस्या		
		बाँदर, बँदेल र दुम्सी आतङ्क करेत, हरेउगोमन सर्पको समस्या		
२.	महामारी	कोभिडको कारण साबित्रा गुरुङ्ग, राम बहादुर रानाको मृत्यु	२	
		डेङ्गुको कारण सुजिता सारुको मृत्यु	१	
३.	चट्याङ	खोपराम राना, एक बहादुर गुरुङ, खिम बहादुर गुरुङको घरमा क्षती भएको		
४.	पहिरो	चाभामा १८ रोपनी खेत र सार्वजनिक जंगल पूर्ण रुपमा क्षती भएको (२०३४ सालमा धाँजा फाटेको)		
		भक्त बहादुर राना र खड्ग बहादुर रानाको १८ रोपनी जग्गा क्षती		
		गगनसिँह दर्लामीको ५ रोपनी खेत पुरिएको		
		९० मिटर मोटरबाटो क्षति		
		सामुदायिक वन पहिरोको जोखिममा परेको		

क्र. सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विवरण	मानवीय क्षति	अनुमानीत आर्थिक क्षेति रू लाखमा
		नुर बहादुर सुनारको घर जोखिममा परेको मिहालपानी धुँवाकोटमा जमिन धाँजा फाटेको, ३ घर जोखिममा बटखोला, हंसपुरमा १२ घर जोखिममा		
५.	बाढी	माडी खोला र अन्य खोलाको कारण पनाहा, बाङ्गेबेसी, दोमासे जोखिमा परेको पनाहा- ४ घर, बाङ्गेबेसी- २ घर, दोमासे- ४ घर		
६.	आगलागी	जंगलमा आगलागी ५ वर्ष अघि आगलागीका कारण खड्ग रानाको भिम बहादुर थापाको गाई गोठमा आगलागी भएर गाई, गोरुको मृत्यु पूर्ण बहादुर रानाको गाई गोठमा आगलागी भएको बाले मसाईको गाई, बाख्रा गोठमा आगलागी रातामाटामा ७ घर जोखिममा रहेको भकुन्डेमा ४ घर, धुँवाकोटमा ७ घर, गुरुङ डाँडामा ५ घर, कटुन्जेमा ७ घर, लङराङमा २ घर		

वडा नं. ४

क्र. सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विवरण	मानवीय क्षति	अनुमानीत आर्थिक क्षेति रू लाखमा
१.	पहिरो	साउनेमा सुरज रेश्मी, ओमानसिङ, अमरसिङ, खगेश्वर रेश्मी, पुरन गाहा मगरको खेतमा क्षती निम्न बहादुर रेश्मी, चेत बहादुर रेश्मी, भक्त बहादुर रेश्मीको घरबारी जोखिममा परेको		
२.	बाढी, कटान	बुढी खोलाको कारण खेतियोग्य जमिन कटान, सिंचाँइ कुलो जोखिम		
३.	महामारी	कोभिड	१	
४.	आगलागी	छविसे वन आगलागीको कारण अस्मिता, सुर्य बहादुर रेश्मी, फस्ते बहादुर रेश्मीको घरहरु जोखिममा		
५.	चटयाङ	कृष्ण बहादुर साम्चाको परिवार		

वडा नं. ५

क्र. सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विववरण	मानवीय क्षति	अनुमानीत आर्थिक क्षेति रू लाखमा
	पहिरो	**पाखापानी** श्यामलाल दर्लामी को कुखुरा, गाई फार्म पूर्ण क्षती ओम बहादुर दर्लामी को घर पूर्ण क्षती चुमा दर्लामीको घर पूर्ण क्षती जमिन २७ रोपनी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा खेती गर्न जोखिम रहेको **भिरगाँउ** डोर बहादुर बरालको घरमा धाँजा फाटेको पूर्ण बहादुर बरालको घरमा धाँजा फाटेको बिस्नी बरालको घरमा धाँजा फाटेको, जमिन ४ रोपनी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा खेती गर्न जोखिम रहेको भूमी बरालको जमिन ३ रोपनी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा खेती गर्न जोखिम रहेको गोपाल मसाई मगरको कुखुरा फार्म पूर्ण क्षती **तल्लो तारिके** हरिकला राना (छबि सराल बराल)को ३ रोपनी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा खेती गर्न जोखिम रहेको टेक बहादुर बरालको २२ रोपनी जमिन पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा खेती गर्न जोखिम रहेको टेक बहादुर बरालको गाई, बाखा गोठ पूर्ण क्षती दल बहादुर बरालको बारी नष्ट भएको ऐनी बरालको ७ रोपनी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा खेती गर्न जोखिम रहेको यमलाल दर्लामीको घरको wall मा धाँजा फाटेको २०७८ को पहिरोले जमिन र घर क्षती तथा जोखिममा रहेको		

क्र.सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विवरण	मानवीय क्षति	अनुमानीत आर्थिक क्षेति रू लाखमा
		भासेकुटी/ राङभाङ पुरै वस्ती जोखिममा ६५ घरधूरी सहबिर राना, देबजी रानाको ७ रोपनी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा खेती गर्न जोखिम रहेको राधिका सुनार को घर छेउमा गएको पहिरोको कारण जोखिममा, खेत पुरिएको टेक बहादुर सोमइको घरमाथिबाट पहिरो आएर गोठ पूर्ण क्षती र घर जोखिममा अमर बहादुर रानाको घर तल पहिरो गएको कारण जोखिममा परेको, ४ रोपनी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा खेती गर्न जोखिम रहेको ६ रोपनी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा जोग बहादुर रानाको तिल बहादुर रानाको ३ रोपनी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा सेर बहादुर रानाको घर माथिबाट आएको पहिरोको कारण घर जोखिममा अमिता रानाको घर पछाडी पहिरो गएको चेत बहादुर राना घर मुनी पहिरो गएर घर जोखिममा नबराज सोमाईको ३ खेत रोपनी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा खेती गर्न जोखिम रहेको बिक्रम राना, साबित्रा राना को बारी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, २ घर बस्न तथा खेती गर्न जोखिम रहेको बसन्ती रानाको ३ रोपनी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा खेती गर्न जोखिम रहेको **भासिकुटी** मोख बहादुर पलि मगरको बारी, खेत ३ रोपनी, गोठ पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, बस्न तथा खेती गर्न जोखिम रहेको		

क्र. सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विवरण	मानवीय क्षति	अनुमानीत आर्थिक क्षेति रू लाखमा
		द्रोंण बहादुर सुनारको घर तलको पहिरोको कारण घरमा धाँजा फाटेको, ४ रोपनी पूर्ण क्षती तथा जोखिमयुक्त रहेको, खेती गर्न जोखिम रहेको दुर्गा बहादुर बरालको खेत, बारी, toilet क्षती भएको		
२.	महामारी	कोभिड	१	

वडा नं. ६

क्र. सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विवरण	मानवीय क्षति	अनुमानीत आर्थिक क्षेति रू लाखमा
१.	पहिरो	माझटोलमा ११० मिटर बारीमा धाँजा फाटेको **बुढीचौर** रुम बहादुर पुन, खड्ग बहादुर पुन, मोहन बहादुर पुनको २०७९-०६-१८ को पहिरोले घर, गोठ, गाई, बाखा, भैंसी को मृत्यु, ४२ रोपनी खेत बारी पूर्ण नष्ट वडा नं. ६ को कार्यालय पूर्ण रुपमा क्षती देब बहादुर पुनको घर धाँजा फाटेको **पाङकोट** १६ घर जोखिममा (अविराज बुढा, प्रेम घर्ती, पूर्ण बुढा, अर्जुन, नारायण, जित, अमर, मान, केसर, सेर, प्रेम, छबिलाल घर्ती, बेल, ओम, टिक ५ घर जोखिममा (जित बहादुर बाठा, उर्दि, देब, गोर बहादुर, रमेश बाठा मगर) बारी पनि जोखिममा **पाङबाङ** कृष्ण बहादुर महरा, भुपिन्द्र महरा, सुर्य बहादुर बुढा, हिरा बहादुर पुनका घरहरु अति जोखिममा २०० मिटर सिंचाँई कुलो जोखिममा भारती पुन, केशब ठोरी मगरका घरहरु जोखिममा परेको **भिरखोला** हस्त बहादुर बुढाको घर खेत जोखिममा रहेको उपल्लो चौर,जित बहादुर राहुको घरमा धाँजा फाटेको		

क्र. सं.	विपद्को किसिम	क्षतिको विववरण	मानवीय क्षति	अनुमानीत आर्थिक क्षेति रू लाखमा
२.	बाढी, कटान	बागेखोलाका कारण तुलबहादुर रोकामगरको खेतीयोग्य जमिन कटान भएको यम बहादुर घिमिरेको खेत कटान भएको कृष्ण बहादुर खत्री को खेत कटान भएको बान्द्र खोलाको कारण भिष बहादुर विश्वकर्माको खेत कटान गरिएको बोती खोलाले सिंचाँई कुलो क्षती भएको		
३.	वन्यजन्तु	बाँदर, दुम्सी, बँदेलका समस्या		
४	सडक दुर्घटना	२०७७ मा टिपर पल्टेर	२	

सि. न.	क्षतिको विवरण/ घर भवन/ घरमुलि को नाम	वडा न. र बस्ति	क्षतिको प्रकार	पुर्ननिमार्णको लागी जग्गा भए नभएको	हाल बसोबास गरेको स्थान	कैफियत
१	चिन्त बहादुर दर्लामी	वडा न-२ गनाहा	पुर्ण क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन भएको	दाईको घरमा बसेको	घरगोठ पहिरोले बगाएको/ पुरीएको
२	नमराज कवर	वडा न-२ गनाहा	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको-सुकुम्वासी	छिमेकीको घर	डुवानमा परेको
३	डिल बहादुर दर्लामी	वडा न-२ गनाहा भुर्कुटे	पुर्ण क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन भएको	त्रिपाल मुनि बसेको-हाल सम्म तहाँ जान नसकिएको	घर पहिरोले पुरीएको
४	असारी कुमाल- **एकल महिला**	वडा न-२ गनाहा	आंशिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको	छिमेकीको घरमा बसेको	घरगोठ पुरीएको

सि. न.	क्षतिको विवरण/ घर भवन/ घरमुलि को नाम	वडा न. र बस्ति	क्षतिको प्रकार	पुर्ननिमार्णको लागी जग्गा भए नभएको	हाल बसोबास गरेको स्थान	कैफियत
				लागी जग्गा जमिन भएको		
५	भुमि सुनार सुकुम्बासी	वडा न-२ गनाहा	पुर्ण क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	छिमेकीको घर	घरगोठ पहिरोले पुरीएको
५	गनाहा सामुदियक वन भवन	वडा न. २ गनाहा	पुर्ण क्षती	नभएको	-	पहिरोले पुरिएको
६	ओम बहादुर दर्लामी	वडा न. ५ पाखापानी	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	विधालयमा बसेको- पाखापानी	घरगोठ पहिरोले भासिएको
७	चुमा दर्लामी	वडा न. ५ पाखापानी	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	विधालयमा बसेको- पाखापानी	घरगोठ पहिरोले बगाएको/ भत्किएको
८	श्यामलाल दर्लामी	वडा न. ५ पाखापानी	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	विधालयमा बसेको- पाखापानी	घरगोठ पहिरोले बगाएको/ भत्किएको
९	द्रोण बहादुर कामी	वडा न. ५ विरिङ्गकोट	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	गाउको छिमेकिको घरमा बसेको	घरगोठ पहिरोले बगाएको/ भत्किएको
१०	गम बहादुर सोमै	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन भएको	गोठमा बसेको	घरगोठ पहिरोले बगाएको/ भत्किएको
११	टोप बहादुर सार्की	वडा न. ५ दुविचौर	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन भएको	घरमा मान्छे नै नभएको	घरगोठ पहिरोले भत्किएको

सि. न.	क्षतिको विवरण/ घर भवन/ घरमुलि को नाम	वडा न. र बस्ति	क्षतिको प्रकार	पुर्ननिमार्णको लागी जग्गा भए नभएको	हाल बसोबास गरेको स्थान	कैफियत
१२	टेक बहादुर बराल	वडा न. ५ तारिके	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	स्वास्थ्य चौकी/ सामुदायिक भवनमा बसेको	चारैतिरबाट पहिरोले घेरेको
१३	हरिकला राना बराल	वडा न. ५ तारिके	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	स्वास्थ्य चौकी/ सामुदायिक भवनमा बसेको	चारैतिरबाट पहिरोले घेरेको
१४	दल बहादुर बराल	वडा न. ५ तारिके	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	स्वास्थ्य चौकी/ सामुदायिक भवनमा बसेको	चारैतिरबाट पहिरोले घेरेको
१५	यमी बराल	वडा न. ५ तारिके	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	स्वास्थ्य चौकी/ सामुदायिक भवनमा बसेको	चारैतिरबाट पहिरोले घेरेको
१६	दुर्गा बराल	वडा न. ५ लुकलुके	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन छ	दाजुको घरमा छ	जमिन भासिएको
१७	हिमलाल राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन छ	गोठमा बसेको	पहिरोको कारण घर भत्किएको
१८	वडा कार्यालय भवन	वडा न. ६ बुढिचौर	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	घरभाडाको खोजी हुदै	पहिरोले बगाएको
१९	खड्क बहादुर पुन	वडा न. ६ बुढिचौर	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	छिमेकिकोमा बसेको	पहिरोले बगाएको पुरेको

सि. न.	क्षतिको विवरण/ घर भवन/ घरमुलि को नाम	वडा न. र बस्ति	क्षतिको प्रकार	पुर्ननिमार्णको लागी जग्गा भए नभएको	हाल बसोबास गरेको स्थान	कैफियत
२०	मोहन बहादुर पुन	वडा न. ६ बुढिचौर	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	छिमेकिकोमा बसेको	पहिरोले बगाएको पुरेको
२१	रुम बहादुर पुन	वडा न. ६ बुढिचौर	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	छिमेकिकोमा बसेको	पहिरोले बगाएको पुरेको
२२	हस्त बहादुर बुढा	वडा न. ६ भिंगृखोला/ टुनी खोला	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन छ	छिमेकोमा	पहिरोले क्षती

राहात वितरण सम्बन्धि जानकारी

सि.न.	वितरण गरिएको सामाग्री को नाम	संख्या	वडा न.	सहयोगी संस्था	कैफियत
१.	चामल-२५ केजी,तेल २ लीटर, नुन २ पोका, दाल २ के.जी आलु २ केजी	प्रति घर परिवार	वडा न. २	सरुमारानी गाउँपालिका	३ घरपरिवारलाई
२.	चामल-२५ केजी, तेल १ लीटर, नुन १ पोका, दाल १ के.जी	प्रति घर परिवार	वडा न. 5	उद्योग बार्णिज्य संघ	३ घरपरिवारलाई
३.	चामल-२५ केजी, तेल 2 लीटर, नुन १ पोका, दाल १ के.जी	प्रति घर परिवार	वडा न. ६	उद्योग बार्णिज्य संघ	३ घरपरिवारलाई
४.	कम्मल-२, त्रिपाल-१, भाडाकुडा-सेट	प्रति घर परिवार	वडा न. ६	रेडक्रस सोसाहिटी	३ घरपरिवारलाई
५.	नगद रु. २५०००/-	प्रति घर परिवार	वडा न. ६	सरुमारानी गाउँपालिका	३ घरपरिवारलाई

स्रोत: सरुमारानी गाउँपालिका

विक्रम सम्वत् २०७६ सालको माघ देखि शुरु भएको कोभिड-१९ महामारीले २०७९ सम्ममा यस गाउँपालिकामा ५१८ जनामा संक्रमण भएको र सोबाट १४ जनाको मृत्य भएको छ। साथै यसबाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्र समेत उल्लेख्य मात्रामा प्रभावित भएको छ।

उपलब्ध तथ्याङ्क अनुसार विगत पाँच वर्षमा भाएका आगलागीका घटनाबाट ३ जना घाईते भएको, ५ घरगोठ जलेर नष्ट भएको, घरमा भण्डारण भएको अन्न जलेको र ३ वटा सामुदायिक वनमा आगलागी भएको पाईएको छ।

जङ्गली जनावरहरूको लागि आवश्यक र पर्याप्त खानेकुराको अभाव बढ्दै गएकोले यस्ता जनावरहरू वस्तीमा आई खेतिबाली नष्ट गर्ने क्रम बढ्दै गएको छ। छाडा छोडिएका पशुचौपायाहरूले समेत खेतमा लगाएको अन्नबाली नष्ट गर्ने गरेका छन्। तरकारी, अन्नबाली र पशुचौपायाहरूमा रोग/ किटाणुको समस्या बढ्दै गएको छ। जलवायु परिवर्तनका कारण भविष्यमा मौसमजन्य प्रकोपहरूको प्रकृति, मात्रा र यसबाट हुने क्षति अझै बढ्न सक्ने अनुमान गरिएको छ।

२.४ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र

सरुमारानी गाउँपालिकाका ४ (२, ३, ५, ६) वटा वडाका ९ वस्ति, कृषि क्षेत्र र वन क्षेत्रहरू बाढी/ पहिरोको जोखिममा रहेका छन्। विश्वव्यापी महाव्याधी कोभिड-१९ को असर सबै वडामा रहेको भएता पनि १, २ र ४ मा यसको जोखिम बढी देखिन्छ। हावाहुरी, असिनापानी, खडेरीबाट प्रायः सबै वडाहरूमा असर पर्न सक्छ। जङ्गली जनावर र छाडा पशुचौपायाबाट जनधनमा क्षति हुने सम्भावना १, २, ६ वडाहरूमा बढी देखिन्छ। भूकम्पबाट हुन सक्ने क्षतिबाट भने सबै वडाहरू र जनसंख्या प्रभावित हुने अवस्था छ। यी प्रकोपहरूको वर्तमान प्रभाव क्षेत्र तथा सम्भावित जोखिमको नक्साङ्कन गर्ने कार्य *सम्पन्न भएको* छ।

२.५ प्रकोपहरुको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण

सरुमारानी गाउँपालिकामा रहेका घरहरूको बनावट हेर्दा ६ रेक्टर स्केल म्याग्नेट्युडको भूकम्प गएमा कम्तिमा ३५० घरहरू बस्न नमिल्ने गरी भत्कन सक्ने सम्भावना आंकलन गरिएको छ। यस क्षेत्रमा बाढी/ पहिरोले विगत वर्षहरूमा धेरै क्षति गरेको छ। विगत २०७९ वर्षको जत्तिकै ठूलो वर्षा भएमा १३५ घरपरिवारहरू (७०० जना) प्रत्यक्ष प्रभावित हुनसक्ने देखिन्छ।

यस क्षेत्रमा जलवायु परिवर्तनको प्रक्षेपण अनुसार भविष्यमा वर्षा हुने दिनहरू घट्ने तर कूल वर्षा ३ देखि ५ प्रतिशत सम्म बढ्न सक्ने आंकलन भएकोले भविष्यमा बाढी पहिरोको जोखिम बढ्ने सम्भावना देखिन्छ। अव्यवस्थित बसोवास तथा कमजोर भौतिक संरचना निर्माणको क्रम बढ्दै गएकोले यसबाट जोखिम पनि बढ्न सक्ने देखिएको छ। तसर्थ, कम्तिमा पनि १३५ भन्दा बढी

घरधुरी (करिव ७०० सय जनसंख्या) लाई आपत्कालीन व्यवस्था गर्न सक्ने गरी बाढीपहिरोको विपद् पूर्वतयारी गर्न आवश्यक देखिन्छ।

विगतको हावाहुरीको प्रवृत्ति हेर्दा यसबाट १२ घरधुरी (करिब ६५ जनसंख्या) प्रभावित हुन सक्ने सम्भावना रहेको छ। । हावाहुरीको कारण आवश्यक कपडा र खानेकुराको अभाव भई बाह्य सहयोग चाहिने जनसङ्ख्या ६५ अनुमान गरिएको छ।

सुख्खा/ खडेरीले वर्षेनी अन्नबाली उत्पादनमा कमि आएको देखिन्छ। हिउँद याममा पानीको मूल र तालतलैया सुक्दै गएको र बढ्दो तापक्रमको कारणले भविष्यमा यस क्षेत्रमा सुख्खा/ खडेरीको अवस्था झन् जटिल हुन सक्नेछ। अनुमानित ३५० जनसङ्ख्याका लागि खडेरीका कारण हुने विपद् पूर्वतयारी गर्नु पर्ने हुन सक्दछ।

वन जङ्गल विनाशका कारण पर्याप्त खानेकुराको अभावमा जङ्गली जनावर वस्तीमा आउने क्रम बढेको र यसबाट अन्नबाली नोक्सानीका घटना बढिरहेको गुनासाहरू आउने गरेका छन्। भविष्यमा बाढी, सुख्खा/ खडेरी, आगलागी, मिचाहा प्रजातीको वनस्पतीको प्रकोप आदिका कारण वनमा जनावरको लागि आवश्यक चरिचरन तथा वासस्थानको थप विनाश भई खेतिबाली र वस्तीमा जङ्गली जनावरहरू आउने क्रम अझ बढ्न सक्ने देखिन्छ। यसबाट मानव तथा वन्यजन्तुबीच द्वन्द्व बढ्दै जानसक्ने सम्भावना देखिएको छ। हरेक वर्ष खडेरी लगातार बढ्दै गएमा कतिपय वन्यजन्तुको सङ्ख्या घट्ने वा मासिन सक्ने सम्भावना समेत रहेको छ। संरक्षणका प्रयासहरूले मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व समाधान गर्न सकिने हुँदा यस तर्फ विशेष ध्यान दिन जरुरी देखिएको छ। मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्वबाट वार्षिक १६ जना घाईते, हुनाका साथै रु ३ लाख बराबरको सम्पत्तिको क्षति हुन सक्ने सम्भावना देखिन्छ।

विकास तथा जीविकोपार्जनको लागि गरिने क्रियाकलापहरु जोखिम न्यूनीकरण गर्ने, उत्थानशील क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र जलवायु परिवर्तनको असरको सामना गर्न अनुकूल हुनेगरी सञ्चालन गर्ने व्यवस्था नमिलाएसम्म अन्य प्रकोपहरूबाट पनि सरुमारानी गाउँपालिकामा जोखिम बढ्ने सम्भावना देखिन्छ।

२.६ पूर्वसूचना प्रणालीको अवस्था

सरुमारानी गाउँपालिकामा पहिरो, बाढी, डढेलो, प्रकोपको पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना गरिएको छैन। स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको जिल्ला, प्रदेश तथा राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग सम्पर्क स्थापित गरी सूचना आदान प्रदान गर्ने गरिएको छ । तल्लो तटीय क्षेत्रमा बस्ने समुदायले माथिल्लो तटीय क्षेत्रमा बस्ने समुदायबाट नदी सतह गेज रिडरलाई सिधै सम्पर्क गरी सूचना प्राप्त गर्ने गरिएको छैन।

२.७ नीतिगत,कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था

सरुमारानी गाउँपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को आधारमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ। समितिमा हाल रहेका पदाधिकारीहरूको विवरण **अनुसूची-८** मा संलग्न छ। स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत ८ वटा विषयक्षेत्र हेर्न अगुवा संस्था तोकी सम्बन्धित विषयक्षेत्रको योजना तर्जुमा र समन्वयको जिम्मेवारी प्रदान गरिएको छ। विषयक्षेत्रका अगुवा संस्था र तिनमा कार्यरत पदाधिकारीहरूको विवरण **अनुसूची-९** मा संलग्न गरिएको छ।

सरुमारानी गाउँपालिकामा वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा/ इकाई स्थापना गरिएको छ। ६ वटा वडामा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ। सरुमारानी गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ। सो कोषमा आर्थिक वर्ष २०७९ मा गाउँपालिका र अन्य श्रोतबाट गरी रकम रु. २७७१२७०.२८ जम्मा भएको छ। कोष सञ्चालन तथा परिचालनको लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि तर्जुमा गरिएको छ। यस वाहेक गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, ऐन, नियम, मार्गदर्शन तथा आवश्यक मार्गदर्शनहरू बन्ने क्रममा रहेका छन्।

२.८ विषयक्षेत्र तथा कार्य जिम्मेवारी

सरुमारानी गाउँपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि देहाय बमोजिमका ८ वटा विषयक्षेत्र निर्धारण गरी देहाय बमोजिमका कार्य जिम्मेवारी प्रदान गरेको छः

२.८.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को समयमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूसँग समन्वय कायम गर्ने, विपद्को अवस्था आउनसक्ने पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि स्थानीय सञ्चार माध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने, प्रकोपको कारण समस्यामा परिरहेका वा घाईतेलाई उद्धार गर्ने, हराएकाहरूको खोजी गर्ने, मानिसको मृत्यु भएमा सनाखत गरी शव व्यवस्थापन (वा हस्तान्तरण) को प्रवन्ध मिलाउने, पीडितहरूलाई राहत वितरण गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्र

यो विषयक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा पीडितहरूलाई तत्काल खानेकुरा, विस्थापित भई शिविरमा बसेकालाई चामल, दाल, नुन, तेल आदि खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने, खानेकुरा पकाउनको लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाउने र कृषि क्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्मा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने, महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरू अवलम्वन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएका विरामी वा घाईतेलाई अस्पतालसम्म पुऱ्याई स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चितता गर्ने, महिला तथा बालबालिकामा पोषणको कमी भएमा त्यसबाट हुनसक्ने समयस्याबारे पीडित र सरोकारवालालाई सचेत गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ। साथै यस विषयक्षेत्रले कोभिड-१९ लगायतका महाव्याधीको संक्रमण, रोकथाम र व्यवस्थापनको कार्य समेत गर्नेछ।

२.८.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति गर्ने, विपद्का कारण ढलेका बोटबिरूवाहरू हटाउने, विपद्जन्य घटनाबाट सिर्जना भएका फोहोरहरू सरसफाई गर्ने, मरेका पशुपंक्षीहरूको व्यवस्थापन गर्ने, व्यक्तिगत सरसफाईको लागि स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू (जस्तैः हाईजिन किट, पियुष, क्लोरिन, डस्टविन) उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्र

यो विषयक्षेत्रले विपद्को कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थामा रहेका पीडितहरूलाई आपत्कालीन आश्रय वा बासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने, पीडितहरूलाई त्रिपाल, भाँडाकुँडा, लत्ताकपडा जस्ता गैर—खाद्य सामग्री वितरण गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को समयमा महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, शिशु, बालबालिका, बृद्धबृद्धाहरूलाई संरक्षण गर्ने, उनीहरूको आवश्यकता बमोजिमका सरसामानहरू जस्तैः सेनेटरी प्याड, खेलकुदका सामान आदि उपलब्ध गराउने, घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू तथा विपद्का कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने र हिंसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को कारण विद्यालय तीन दिनभन्दा बढी बन्द भएमा विद्यार्थीहरूलाई आपत्कालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने, प्रकोपले विद्यार्थीको पठनपाठनका शैक्षिक सामग्री हराए वा क्षति पुऱ्याएमा सोको व्यवस्था गर्ने र विद्यालयको शिक्षण सामग्रीहरू नष्ट भएमा पुनः व्यवस्था गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को कारण अवरूद्ध हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तैः सडक, विद्युत, खानेपानी, टेलिफोन) तत्काल सुचारू गर्ने र त्यस्ता सेवा प्रदान गर्ने निकायका कार्यालयहरूमा क्षति पुगेमा वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने, सामाजिक आर्थिक पूर्वाधार र अवस्थालाई चलायमान बनाई जनजीवनलाई सामान्य बनाउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

तालिका नं. ८ : विषयगत क्षेत्रका संयोजकहरुको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्र	संयोजक	फोन नं.	कैफियत
१.	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	झगबहादुर विश्वकर्मा	९८४७९६१३५९	
२.	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	मोहम्मद हलिम हलुवाइ	९८४७८५६०५२	
३.	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वसन्ता खड्का	९८४४९१८५८४	
४.	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र	चिन्तबहादुर सोमै	९८५७८३३०१५	
५.	आपत्कालीन आश्रय तथा गैर–खाद्य सामग्री क्षेत्र	भानुभक्त भुषाल	९८०९७१९९०४	
६.	संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्र	लक्ष्मि पल्ली	९८६६६४१७०८	
७.	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	भिमबहादुर मर्साङ्गी	९८४७२५८८९१	
८.	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	नरबहादुर घर्ती	९८५७८३३६५६	

माथि उल्लिखित विषयक्षेत्र अन्तर्गत क्रियाशील रहेका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूको विवरण **अनुसूची-१०** मा संलग्न गरिएको छ।

परिच्छेद - तीन
पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

३.१ सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद्को स्थितिमा प्रतिकार्य गतिविधिहरू समयमै कार्यान्वयन गर्न संस्थागत क्षमता लेखाजोखा गरी सोको तयारी आवधिक रुपमा अद्यावधिक गर्न जरुरी हुन्छ। सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुमा विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी र विपद् प्रतिकार्य गर्न संस्थागत तथा भौतिक संरचना, मेशिन र औजार, सीप विकास, जनचेतना, कृत्रिम घटना अभ्यास जस्ता क्रियाकलापहरु समावेश गरिएका छन्। यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नु पनि विपद् पूर्वतयारी कार्य नै हो। विपद् प्रतिकार्यका कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन विषयक्षेत्रगत रुपमा सामान्य पूर्वतयारीको कार्ययोजना देहाय बमोजिम हुने गरी तर्जुमा गरिएको छ:

३.१.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष असोज सम्म	गाउँपालिका	प्रत्येक आर्थिक वर्षमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
२.	विपद्को क्षति, नोक्सानी मूल्याङ्कनको लागि सर्वेक्षण टोली गठन र पुनर्गठन गर्ने र आवश्यकता बमोजिम सर्वेक्षणका लागि सहायक टोलीहरू गठन गर्ने र तालिम आयोजना गर्ने	प्रत्येक वर्ष मनसुन शुरु हुनु पूर्व	गाउँपालिका र हरेक वडामा	गाउँपालिकामा एक र हरेक वडामा एक एक वटा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति
३.	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा, क्षति लेखाजोखा गर्न विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फाराम तयार गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक सम्म	गाउँपालिका	३०० प्रति	सामाजिक विकास शाखा

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
४.	राहत वितरणका लागि सिफारिस फाराम लगायतका कागजात तयारी तथा अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष मंसिर सम्म	गाउँपालिका	३०० प्रति	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
५.	प्रकोपको प्रकृति अनुसार खोज तथा उद्धारका लागि टोली गठन गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक सम्म	वडा तहमा	हरेक वडामा एक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा,वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र
६.	खोज तथा उद्धारका लागि गठित टोलीको निमित्त तालिम आयोजना गर्ने र परिचालन हुने प्रक्रिया निर्धारण गर्ने	प्रत्येक वर्ष पौष सम्म	वडा तहमा	हरेक वडामा एक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, सुरक्षा निकाय, विषयक्षेत्र
७.	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू खरिद, भण्डारण, मर्मत र व्यवस्थापन गर्ने	निरन्तर	निरन्तर	हरेक वडामा कम्तिमा एक सेट	गाउँपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
८.	खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गर्न सकिने सवारी साधनहरू र एम्बुलेन्सहरूको सूची र सम्पर्क व्यक्तिको विवरण तयार गर्ने	निरन्तर	गाउँपालिका	२ वटा एम्वुलेन्स	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, स्वास्थ शाखा
९.	बाढी/पहिरो, भूकम्पबाट बच्न र बचाउन सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी अध्यावधिक सूची तयार गर्ने	निरन्तर	वडा अनुसार	आवश्यकता अनुसार हरेक वडामा	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
१०.	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्ने स्थलहरूको सूची स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित गर्ने	तत्काल सुरु गरी निरन्तर	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	प्रत्येक वडामा	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
११.	आपत्कालीन अवस्थामा आश्रय स्थलका रुपमा प्रयोग गर्ने स्थानको लागि चाहिने भौतिक पूर्वाधार र सेवाहरू निर्माण, बिस्तार गर्ने	तत्काल सुरु गरी निरन्तर	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	प्रत्येक वडामा	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र
१२.	प्रकोपबाट समुदायलाई बचाउन आपत्कालीन आश्रय भवनहरू निर्माण गर्ने	आवश्यक्ता अनुसार	हरेक वडामा जोखिममा रहेको समुदाय नजिक	६ वटा	पूर्वाधार विकास शाखा र सम्बन्धित वडा
१३.	बाढी/पहिरो, हावाहुरी, भूकम्प, चट्याङ, आगलागी आदि प्रकोपहरूबाट समुदायमा पर्नसक्ने असर र सोबाट बच्ने उपायहरूका बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	निरन्त	गाउँपालिकामा सञ्चालित एफ.एम, पत्रपत्रिका, माईकिङ् आदि	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै कम्तिमा २ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय
१४.	मानिसको ज्यान लिनसक्ने जङ्गली जनावरहरू (जस्तैः जङ्गली हात्ती, गैंडा आदि) बस्तीमा प्रवेश गरेमा सम्बन्धित समुदायलाई शिघ्र सूचना दिने प्रणालीको विकास गर्ने	निरन्तर	वडास्तर वा सम्भव भएसम्म वस्तीस्तर	हरेक वडामा एक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय, समुदाय, विषयक्षेत्र
१५.	खोज तथा उद्धारलाई प्रभावकारी बनाउन प्रकोपमा आधारित कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने/गराउने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	गाउँपालिका तथा वडामा	प्रमुख प्रकोपको लागि वर्षमा कम्तिमा एक एक पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

३.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	विपद्को अवस्थामा खाद्यान्न खरिद तथा आपूर्तिका लागि सम्भाव्य उद्योगहरू पहिचान गर्ने साथै सहयोग लिन सकिने कार्यालय, संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने	निरन्तर	गाउँपालिका	आवश्यकता अनुसार वर्षको १ वा २ पटक	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र
२.	विपद्बाट प्रभावित हुनसक्ने जनसङ्ख्याको आधारमा खाद्य सामग्री (चामल, दाल, तेल, नुन आदि) भण्डारण गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	पालिकास्तर	वर्षको २ पटक	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र
३.	तयारी खानेकुराका लागि तत्काल खरिद गर्न सकिने गरी पसलहरू पहिचान गर्ने वा अनुवन्ध करार गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	पालिकास्तर	कम्तिमा २ वटा ठूला पसल वा उद्योग	कृषि शाखा, वडा कार्यालय
४.	विपद्को समयमा खाद्य सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका/प्रक्रिया बारे विषयक्षेत्रका सदस्यहरू बीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	वडास्तर	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय भन्दा पहिले कम्तिमा १ पटक	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र

३.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	विपद् पश्चात तत्काल देखा पर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागि चाहिने औषधीहरू भण्डारण गर्ने	हरेक महिना, औषधिको गुण अनुसार	पालिकास्तर	२००० जनाको लागि	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
२.	द्रुत प्रतिकार्य टोली (Rapid Response Team-RRT) गठन गर्ने, क्षमता विकास र कार्यसूची तयार गर्ने	स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रोटोकल अनुसार	पालिकास्तर	वर्षमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
३.	प्रतिकार्यका लागि आवश्यक दक्ष मानव संशाधनको सूची तयार/ अद्यावधिक गर्ने	वडा संख्या र जनसंख्या अनुसार	पालिकास्तर	पालिकास्तर: ३० जना वडास्तर: ७ जना	स्वास्थ्य शाखा,
४.	स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षण सामग्रीको व्यवस्था तथा स्वास्थ्य शिक्षाको लागि स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था गर्ने	नियमित	वडास्तर	हरेक वडामा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र
५.	कोभिड-१९ महाव्याधी लगायत महामारी रोकथाम, नियन्त्रण र परीक्षण तथा उपचार सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	नियमित	जोखिम युक्त वस्तिहरुमा	वर्षमा कम्तिमा ३ पटक	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र

३.१.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धिकरणको लागि आवश्यक पर्ने क्लोरीन, पियुष जस्ता औषधिको उचित भण्डारण गर्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	पालिकास्तर	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, विषयक्षेत्र
२.	सरसफाईका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	पालिकास्तर	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, विषयक्षेत्र
३.	खानेपानी ओसार्ने, जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरू मर्मत सम्भार गरी चालु अवस्थामा राख्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	पालिकास्तर	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, विषयक्षेत्र
४.	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीको श्रोतहरू पहिचान र संरक्षण गर्ने	निरन्तर	वडा तथा समुदायस्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरु	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यलय तथा स्थानीय समुदाय

३.१.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने आपत्कालिन आश्रयस्थल र गैरखाद्य सामग्री विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१	विपद् प्रभावितहरूको लागि अस्थायी आश्रय वा बासको व्यवस्था गर्न आवश्यक सरसामान तथा औजारहरूको बन्दोबस्ती गर्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	सबै वडामा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा २० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालयको सहयोगमा पूर्वाधार विकास शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
२	सम्भावित आपत्कालीन अवस्था आईपरेमा तुरून्त खरिद गर्न सकिने गरी अनुबन्ध करार गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	थोक विक्रेता/ खुद्रा विक्रेता/ सहकारी/ ठूला कृषक	५०० परिवारका लागि	गाउँपालिका, कृषि शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
३	अस्थायी आश्रय स्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको व्यवस्थापन र संरक्षण गर्ने।	निरन्तर	सबै वडामा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा २० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	पूर्वाधार विकास शाखा र वडा कार्यालय
४	गैर-खाद्य सामग्री सेटहरू भण्डारण गर्ने।	निरन्तर	पालिकास्तर, गोदाम घरहरु (Warehouse)	कम्तिमा १२० परिवारका लागि	गाउँपालिका, वडा कार्यायल नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, विषयक्षेत्र
५	विपद् प्रभावित स्थान वा खुल्ला क्षेत्रमा शिविर सञ्चालन गर्ने स्थानमा सवारी साधनको प्रवन्ध गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	पालिकास्तर	आवश्यकता अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, विषयक्षेत्र

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
६	अस्थायी आश्रय वा बास निर्माणको लागि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिबृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	मनसुन सुरुहुनु भन्दा अगाडी	वडास्तर	हरेक वडामा	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र

३.१.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने संरक्षण तथा सूरक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र. सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकको संरक्षणका तरिकाहरू बारे जानकारी पुस्तिका तयार एवम् प्रकाशन गर्ने।	निरन्तर	पालिका स्तर	कम्तिमा ५०० प्रति	गाउँपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा
२.	विपद्को समयमा अत्यावश्यक सेवाका लागि चाहिने सामग्रीहरू (जस्तैः डिग्निटि किट) खरिद गरी भण्डारण गर्ने।	निरन्तर	पालिकाका गोदाम घरहरू	यस्तो जनसंख्याको कम्तिमा २० प्रतिशतलाई पुग्ने	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
३.	उमेर, शारीरिक र अपाङ्गताको अवस्था अनुसार गरिनुपर्ने सेवा सहयोगका लागि प्रोटोकल तयार गरी लागू गर्ने।	तत्काल	पालिका स्तर	१ पटक	महिला तथा बालबालिका शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विषयक्षेत्र
४.	विद्यालयका शिक्षक र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई आधारभूत मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी तालीम दिने।	प्रत्येक वर्ष १ पटक	पालिका स्तर	हरेक विद्यालयबाट १ जना र हरेक वडाबाट २ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	शिक्षा र स्वास्थ्य शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विषयक्षेत्र
५.	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयक्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने/ गराउने	निरन्तर	वडास्तरमा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय अगाडी कम्तिमा १ पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, अन्य सरोकारवाला

३.१.७ आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने आपतकालिन शिक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्वन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	पहिरो, बाढी, हावाहुरीले प्रभावित गर्नसक्ने विद्यालयहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने र संभावित क्षतिको आंकलन गर्ने।	वर्षको १ पटक	वडास्तरमा	सबै वडाका विद्यालय	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
२.	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षण सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राखे।	निरन्तर	पालिकास्तर	६ वटा विद्यालयको लागि	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
३.	सम्भावित विपद्बाट सुरक्षित हुने उपाय बारे विद्यालयहरूमा चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने र एफ.एम. रेडियोबाट सन्देशमूलक कार्यक्रम प्रशारण गर्ने।	निरन्तर	पालिकास्तर, विद्यालयस्तर	३१ वटा विद्यालय र एफ.एम.बाट कम्तिमा १५ दिन (प्रकोपमा केन्द्रित भई)	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय

३.१.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नु पर्ने शीघ्र पुनर्लाभ विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान,	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	सुरक्षित स्थानमा आपत्कालीन प्रयोजनको लागि खानेपानी ट्याङ्की, शौचालय र हातेपम्प व्यवस्था गर्ने।	निरन्तर	वडास्तरमा	सबै वडाहरूमा	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र
२.	विपद्बाट अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तैः सडक, खानेपानी, विजुली आदि) अवरूद्ध भएमा उक्त सेवा	निरन्तर	पालिकास्तर, वडास्तरमा	पालिकास्तरमा एक र वडास्तरमा एक	पूर्वाधार विकास शाखा, वातावरण तथा विपद्

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान,	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
	सुचारू गर्न तत्काल प्राविधिक टोली परिचालन गर्ने।				व्यवस्थापन शाखा र विषयक्षेत्र
3.	सम्भावित विपद्बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा पर्ने क्षतिको शिघ्र मूल्याङ्कनको लागि टोली गठन गरी प्रशिक्षण दिने।	प्रत्येक वर्ष एक पटक	पालिकास्तर	एक पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
4.	सम्भावित विपद्बाट कृषि, पशु, रोजगारी, सेवा, उद्योग, पर्यटन, व्यवपार लगायतका क्षेत्रमा पर्न सक्ने असरहरु न्यूनीकरण गर्ने क्रियाकलाप तय गरी कार्यन्वयन गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	पालिकास्तर	प्रभावित समूदायमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, उद्योग वाणिज्य संघ

३.२ पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजनामा सही पूर्वानुमान र उपलब्ध समयको आधारमा पूर्वतयारीका कार्यहरू निर्धारण गर्नु पर्दछ। यसमा सामान्य सतर्क रहने देखि जोखिमयुक्त ठाउँमा रहेका समुदाय र स्थानान्तरण गर्न मिल्ने धन सम्पत्ति अस्थायी रुपमा सुरक्षित ठाउँमा सार्ने सम्मका क्रियाकलाप हुन सक्छन्। यस्तो योजना प्रकोपको प्रकृति, समय र संभावित प्रभावक्षेत्रको भरपर्दो आधिकारिक पूर्वसूचनाको आधारमा तय गरिनु पर्दछ। प्रकोप आउने समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गरिने क्रियाकलापहरूको योजना देहाय बमोजिम तर्जुमा गरिएको छ:

३.२.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको गर्नुपर्ने पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	वर्षा र आँधी/ हावाहुरीको पूर्वानुमान सम्बन्धी जानकारी जल तथा मौसम विज्ञान विभाग (सिधै वा वेभपेज मार्फत), प्रदेश र जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रबाट आदानदप्रदान गर्ने।	माघ देखि असोज सम्म	पालिकास्तर	दिनमा कम्तिमा १ पटक	स्थानीय आपत्कालित कार्यसञ्चालन केन्द्र/ वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
२.	बाढी/ पहिरो, हावाहुरी र खराब मौसमको सूचना प्राप्त हुनासाथपालिकावासी/ समुदायलाई सतर्कता अपनाउन सूचना सम्प्रेषण गर्ने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	पालिका केन्द्रबाट समुदायसम्म पहुँच हुनेगरी	पूर्वानुमानको खवर पश्चात दिनमा कम्तिमा ३ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय
३.	विपद् बाट हुनसक्ने सम्भावना देखिएमा सबै विषयक्षेत्रहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन आग्रह गर्ने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	पालिकास्तर	सूचना प्राप्त भएपछि कम्तिमा एक पटक र आवश्यकता अनुसार थप	स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
४.	पूर्वानुमान अनुसार वडास्तरीय समितिलाई जानकारी गराई विपद् सम्मुख समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा सार्ने व्यवस्था मिलाउने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए पश्चात लगत्तै	पालिकास्तर	जोखिममा रहेका सबै समुदाय	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
५.	खोज तथा उद्धार टोली र क्षतिको विवरण सङ्कलन टोलीलाई तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमान प्राप्त भए पश्चात लगत्तै	पालिकास्तर	वडास्तरमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, वडा कार्यालय

३.२.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोप आउने समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	खाद्य तथा कृषि विषयक्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक र आवश्यकता अनुसार थप	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र
२.	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्रीहरूको अवस्था निरिक्षण गरी अद्यावधिक गर्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक	कृषि शाखा
3.	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खाद्य सामग्रीहरू ढुवानीका लागि आवश्यक सवारी साधन तयारी अवस्थामा राखे।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि आवश्यकता अनुसार	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र

३.२.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१	स्वास्थ्य तथा पोषण विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात तत्काल	पालिकास्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
२	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने औषधी तथा उपकरण	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
	निरिक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने।				
३	प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवाको लागि आवश्यक जनशक्ति र सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
४	कोभिड-१९ लगायतका महामारीबाट सुरक्षित रहन र सतर्कता अपनाउने उपाय बारे स्थानीय टेलिभिजन, एफ.एम. रेडियो र सामाजिक सञ्जाल लगायतका माध्यमबाट प्रसारण र जानकारी प्रवाह गर्ने।	पूर्वानूमानको जानकारी प्रश्चात	वडा र समुदाय स्तरमा	प्रकोपको आधारमा निरन्तर गर्ने	गाउँपालिका, स्वास्थ्य शाखा, सूचना तथा प्रविधि शाखा र विषयक्षेत्र

३.२.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तर	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	सामाजिक विकास शाखा र विषयक्षेत्र
२	खानेपानी शुद्धिकरणका लागि क्लोरिन, पियुष जस्ता औषधि तथा प्रविधिको निरिक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा र विषयक्षेत्र
३	सरसफाईका लागि परिचालन हुनु पर्ने जनशक्ति, सवारी साधन र उपकरणहरू तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र

३.२.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने आपतकालिन आश्रय र गैर खाद्य सामागी क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	आपतकालिन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री विषयक्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयक्षेत्र
२.	आपत्कालीन आश्रय स्थलको निरिक्षण गरी तयारी अवस्थामा राखे।	तत्कालै	वडास्तर	सम्भावित प्रकोप अनुसार	गाउँपालिका, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, वडास्तरीय समिति र विषयक्षेत्र
३.	अस्थायी आश्रय वा आवास निर्माणका लागि आवश्यक जनशक्ति, सामग्री तथा औजारहरू निरिक्षण गरी तयारी अवस्थामा राखे।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, र विषयक्षेत्र
४.	सामग्री तथा औजारहरू ढुवानीको लागि आवश्यक सवारी साधन तयारी अवस्थामा राखे।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयक्षेत्र

३.२.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने संरक्षण र सूरक्षा क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	संरक्षण तथा सूरक्षा विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमान को	पालिकास्त रमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र	महिला तथा बालबालिका शाखा,

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
		जानकारी पश्चात		आवश्यकता अनुसार	विषयक्षेत्र
२.	विपद्जन्य घटनाबाट प्रभावितलाई परामर्श सेवा दिन परामर्श टोली तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमान को जानकारी पश्चात	पालिकास्तर, वडास्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	स्वास्थ्या शाखा, शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र
३.	विपद् प्रभावित क्षेत्र वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा आवश्यक पर्नेडिग्निटी किट लगायतका सरसामानहरूको निरिक्षण गरी तैयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमान को जानकारी पश्चात	पालिकास्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र

३.२.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने आपकालिन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहायअनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा र विषयक्षेत्र
२.	प्रभावित हुन सक्ने विद्यालयलाई शिक्षण सामग्रीहरू सुरक्षित ठाउँमा राख्न अनुरोध गर्ने।	समन्वयात्मक बैठक पश्चात	विद्यालयस्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा
३.	विपद्को समयमा अपनाउनुपर्ने सावधानी र सूरक्षाका उपाय तथा अनुशासनका बारेमा विद्यार्थीलाई सचेत गर्ने।	तत्काल	विद्यालयस्तरमा	सम्भावित प्रकोपको सिजन अनुसार	शिक्षा शाखा तथा सम्बन्धित विद्यालय

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
४.	विपद्को समयमा पठनपाठन निरन्तर गर्न आवश्यक तयारी गर्ने।	तत्काल	पालिकास्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा तथा सम्बन्धित विद्यालय, विषयक्षेत्र

३.२.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	शिघ्र पुनर्लाभ विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तर	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक र आवश्यकता अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
२.	अत्यावश्यक सेवा सुचारू गर्नका लागि आवश्यक जनशक्ति, भण्डारण गरिएका सामग्री तथा उपकरणहरू निरिक्षण गरी र तयारी अवस्थामा राख्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र
३.	सर्वेक्षण टोलीमा समावेश हुने व्यक्तिलाई तयारी अवस्थामा रहन अनुरोध गर्ने।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	पालिकास्तर	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, विषयक्षेत्र

३.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य (कार्यविधि) योजना

यस अन्तर्गत खोज, उद्धार र स्थानान्तरण तथा विपद् पश्चात् परिस्थिति सामान्य नहुन्जेल सम्म गर्नुपर्ने प्रतिकार्य र शिघ्र पुर्नलाभका कार्यहरू पर्दछन्। यसमा विपद्को समय र विपद् पश्चात् तुरुन्तै चाल्नुपर्ने खोज, उद्धार, उपचार एवम् जोखिम क्षेत्रबाट प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण र राहत वितरणका क्रियाकलापहरू समावेश गरिएका छन्। विपद् प्रतिकार्यका लागि गठित विषयक्षेत्रहरू परिचालन गर्न तपशिल बमोजिमका क्रियाकलापहरू तर्जुमा गरिएको छ:

३.३.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद्\ प्रतिकार्य गर्न समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी योजनाहरु देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	विपद्जन्य घटना घटेमा वा घट्ने यकिन भएमा विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने।	तत्काल	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सम्पूर्ण विषयक्षेत्र
२.	विपद्ले प्रभाव पारेको तथा जोखिममा रहेका व्यक्ति तथा समुदाय र महत्वपूर्ण सम्पत्ति सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्न सूरक्षा निकाय र खोज तथा उद्धार टोली/ कार्यदल परिचालन गर्ने।	तत्काल	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडास्तरीय समिति
३.	विपद्मा परी घाईते भएकालाई उद्धार गर्ने र हराई रहेका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क तयार गरी खोजी गर्ने।	तत्काल	सूरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार टोली र स्वयंसेवक
४.	तत्कालै घटनाको अवलोकन, निरिक्षण गर्ने र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष पेश गर्ने।	विपद् पश्चात ७२ घण्टा भित्र	सर्वेक्षण टोली
५.	विपद्बाट मृत्यु भएमा सोको तथ्याङ्क र लगत तयार गरी सनाखत गर्ने व्यवस्था मिलाउने र शव हस्तान्तरण/ व्यवस्थापन गर्ने।	विपद्को समयमा	सूरक्षा निकाय, उद्धार टोली, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, स्वयम् सेवक
६.	पीडित समुदायलाई थप जोखिमबाट बचाउन र सहयोग पुऱ्याउन अन्य विषयक्षेत्र र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने।	विपद् पश्चात	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयक्षेत्र
७.	बहुक्षेत्रगत सर्वेक्षण गरी क्षति, प्रभावित अवस्था र तत्काल गर्नुपर्ने कार्यहरू समेटी सुझाव सहितको विषयक्षेत्र केन्द्रित प्रतिवेदन (प्रारम्भिक द्रुत्त लेखाजोखा) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत गर्ने।	विपद् पश्चात ७ दिन भित्र	सर्वेक्षण टोली, सम्बन्धित शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, वडास्तरीय समिति, विषयक्षेत्र
८.	समीक्षा तथा योजना तर्जुमा बैठक बस्ने र तर्जुमा गरिएको योजना कार्यान्वयन गर्ने/ गराउने।	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सम्बन्धित शाखा तथा विषयक्षेत्र
९.	विस्थापित भई शिविरमा बसेका, छरछिमेक वा आफन्तको घरमा आश्रय लिएका, घरगोठ पूर्ण रूपमा नष्ट भएका, आफन्त गुमाएका, घाइते भएकाहरूलाई स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने।	विपद् पश्चात तत्काल	गाउँपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडास्तरीय समिति, वडा कार्यालय

१०.	विपद्को सङ्कटकाल घोषणा गर्नु पर्ने अवस्था भएमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष सिफारिश गर्ने।	विपद् पश्चात	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

३.३.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

प्रकोपबाट सिर्जित विपद्मा प्रतिकार्य गर्न खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचानमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	कृषि शाखा र विषयक्षेत्रका सदस्यहरु
२.	विपद्बाट प्रभावित भएकाहरूलाई खाद्यान्न वितरण गर्ने।	विपद्को पहिलो दिन	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय
३.	सर्वेक्षण टोलीको सिफारिसको आधारमा आवश्यक खाद्य सामग्रीको व्यवस्था गरी निर्धारित मापदण्ड बमोजिम वितरण गर्ने।	दोस्रो दिन देखि निरन्तर	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, कृषि शाखा, वडास्तरीय समिति
४.	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्री अपुग हुने देखिएमा तत्काल खरिद गरी आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने।	आवश्यकता अनुसार	गाउँपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयक्षेत्र
५.	प्रतिकार्यका लागि गाउँपालिकाको क्षमताले नभ्याउने भएमाथप सहयोगका लागि जिल्ला तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिमा थप सहयोग उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	गाउँपालिका अध्यक्ष वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
६.	थप खाद्य सामग्री आवश्यक भएमास्थानीय तहमा क्रियाशील मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकायहरूसँग समन्वय तथा अनुरोध गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विषयक्षेत्र
७.	खाद्य सामग्री वितरणमा आईपरेका समस्या तथा चुनौतीहरूको विषयमा विषयक्षेत्रको समिक्षा बैठक गर्ने र निष्कर्ष सहितको प्रतिवेदनस्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने।	प्रतिकार्यको आधारमा कम्तिमा एक पटक	कृषि शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्यको सन्दर्भमा स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
२.	विपद्को घटनामा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
३.	स्थानीय स्तरमा उपचार हुन नसक्ने घाईते तथा विरामीलाई नजिककोस्वास्थ्य केन्द्र वा अस्पताल लैजान व्यवस्था मिलाउने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
४.	महामारी रोकथाम र व्यक्तिगत सरसफाई कायम राख्न स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र
५.	विपद् प्रभावित स्थानमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
६.	गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने तथा पोषणयुक्त खानेकुरा वितरणको व्यवस्था मिलाउन खाद्य तथा पोषण क्षेत्रलाई सिफारिस गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
७.	औषधी, सूरक्षाका सामग्री (पिपिइ सेट, सर्जिकल मास्क, स्यानीटाइजर, साबुन) तथा उपकरण (थर्मल गन,भेन्टिलेटर,फ्रिज, टेष्टिङकिट) लगायतका सामग्रीहरु पहिचान गरी सोको व्यवस्था गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	गाउँपालिका,स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा
२.	विपद् प्रभावित क्षेत्र वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा शुद्ध खानेपानीको प्रवन्ध गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	खानेपानी एकाई, विषयक्षेत्र
३.	विपद्का कारण सिर्जित फोहोर व्यवस्थापनको कार्य गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	सरसफाई एकाई, विषयक्षेत्र

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
४.	पियुस, क्लोरीन जस्ता खानेपानी शुद्धिकरणका औषधी तथा व्यक्तिगत सरसफाईका लागि हाईजिन किट वितरण गर्ने र सरसफाई तथा स्वच्छता कायम गर्न चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने	विपद् पश्चात तत्कालै	खानेपानी र सरसफाई एकाई, शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
५.	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न आपतकालिन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२.	पहिचान भएको सुरक्षित स्थानमा आश्रय वा वासको लागि अस्थायीसंरचना निर्माण गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
३.	आवश्यक गैरखाद्य सामग्रीको वितरण गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
५.	आपत्कालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	निरन्तर	विषयक्षेत्रका समूह सदस्यहरू

३.३.६ संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात् तत्कालै	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
२.	पहिचान भएका आवश्यकता बमोजिम गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकलाई सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात् तत्काले र अवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
३.	गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको दैनिक सूची तयार गरी सामग्री जुटाउने र वितरण गर्ने।	अवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
४.	विशिष्ट आवश्यकता अनुसारका सामग्री जस्तैः डिग्निटी किट वितरण गर्ने।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
५.	विपद्को घटनाबाट मानसिक रूपमा प्रभावित व्यक्ति र परिवारका सदस्य गुमाएका व्यक्तिहरूलाई परिस्थितीको आंकलन गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
६.	संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न भएपछि	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न आपतकालिन शिक्षा क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छः

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१.	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात	शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र
२.	प्रकोपबाट प्रभावित विद्यालयहरूको सूची तयार गरी सम्बन्धित विद्यालयका विद्यार्थीहरूले गुमाएका पठनपाठनका सामग्रीहरूको विवरण तयार गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काले	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र
३.	विद्यालय ३ (तीन) दिन भन्दा बढी बन्द हुने अवस्था भएमा आपत्कालीन शिक्षाका लागि प्रवन्ध मिलाउने	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र
४.	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक सरसामानको व्यवस्था गरी पठनपाठन सुचारू गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
५.	शिक्षा क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न भएपछि	शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न आपतकालिन शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको आपतकालिन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ:

क्र. सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/ संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
२	भौतिक संरचनाहरू नोक्सान भई सेवा अवरूद्ध भएको स्थान पहिचान गरी तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र तत्काल सुचारू गर्नुपर्ने सेवाहरूको प्राथमिकिकरण गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
३	सार्वजनिक सेवा अवरूद्ध भएका भौतिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भारका लागि टोली परिचालन गरी सेवा सूचारु गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
४	विपद्बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा परेको प्रभाव लेखाजोखा गरी शिघ्र पुनर्लाभका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	विपद् पश्चात तीन महिना भित्र	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र
५	शिघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्यको समीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न भएपछि	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र

परिच्छेद - चार
बन्दोबस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा

४.१ स्रोत-साधनको वर्तमान अवस्था

बन्दोबस्तीका सामग्रीहरुको उपलब्धताको लेखाजोखा विषयक्षेत्रका आधारमा गरिएको छ। सरुमारानी गाउँपालिकामा विपद्जन्य घटनाहरुमा सम्बन्धित विषयक्षेत्र अन्तर्गत उपलब्ध श्रोत साधन तथा सामग्रीहरुको विद्यमान अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छः

विषयक्षेत्र	स्रोत, साधन/ उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/ स्थान
समग्र व्यवस्थापन/ सूचना खोज तथा उद्धार	दमकल (आवश्यक औजार सेट सहित)	-	गाउँपालिका
	एक्साभेटर (जेसिवि)	-	गाउँपालिका
	लाईफ ज्याकेट	-	गाउँपालिका, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
	क्लाइम्विङ डोरी	-	गाउँपालिका
	सेफ्टि हेल्मेट	१३	गाउँपालिका
	रवर बोट	-	गाउँपालिका
	स्ट्रेचर	९	गाउँपालिका, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
	मेगा ह्याण्ड माइक	-	गाउँपालिका, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
	ईमर्जेन्सी टर्च लाईट	-	गाउँपालिका
	आगो निभाउने यन्त्र	११	गाउँपालिका, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
	साईरन	-	गाउँपालिका, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला प्रशासन कार्यालय
	रवरको पञ्जा	१२०	गाउँपालिका
	थ्रो व्याग	-	गाउँपालिका
	प्राथमिक उपचार किट	-	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
खाद्यान्न तथा कृषि	किटनाशक विषादी	-	कृषि शाखा

विषयक्षेत्र	स्रोत, साधन/ उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/ स्थान
	चामल	-	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
	नुन, तेल प्याकेट	-	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
स्वास्थ्य तथा पोषण	स्यानीटरी प्याड	१२००	गाउँपालिका
	इमेरजेन्सी किट	२०	गाउँपालिका
	ह्याण्डवास तथा साबुन	३००	गाउँपालिका
	पिपिई सेट/ गाउन	८	गाउँपालिका
	सर्जिकल ग्लोब	८०	गाउँपालिका
	स्यानीटाईजर	२०० लि	गाउँपालिका
	क्लोरिन पाउडर	-	गाउँपालिका
	मेडिसिन	-	गाउँपालिका
	आर.एल. वोटल	३००	गाउँपालिका
	प्राथमिक उपचार बाकस/ किट	७	गाउँपालिका
	एक्वा ट्याब	-	गाउँपालिका
	पि.ए.भाइल	-	गाउँपालिका
	पानी जाँच्ने किट	-	गाउँपालिका
	पाईप तथा फिटिङ्स	-	गाउँपालिका
	अस्थाई शौचालय किट	-	गाउँपालिका
आपतकालिन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री क्वारेण्टाइन व्यवस्थापन	ईन्धनबाट चल्ने आरा/ ह्याक्सा (Hacksaw)	११	गाउँपालिका
	खन्ती (सव्वल)	११	गाउँपालिका, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
	गैंति र वेल्चा सेट	१२	गाउँपालिका
	एयर लिफ्ट ब्याग		जिल्ला प्रशासन कार्यालय
	त्रिपाल/ टेन्ट	१५	गाउँपालिका
	भाँडाकुँडा सेट	-	गाउँपालिका
	जस्तापाता	-	गाउँपालिका

नोटः यस्ता सामग्रीहरुको विषयक्षेत्रबाट प्राप्त विवरण अनुसार अभिलेख अद्यावधिक गर्ने कार्य विपद् व्यवस्थापन शाखाले नियमित रुपमा गर्नेछ।

४.२ विपद् प्रतिकार्यका लागि जनशक्तिको उपलब्धता

सरुमारानी गाउँपालिकामा विपद्जन्य घटनामा सबै विषयक्षेत्रका सदस्यहरू र स्थानीय समुदायहरू प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुनेछन्। यस बाहेक खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार, पूर्वसूचना कार्यदल र लेखाजोखा कार्यदल सम्बन्धी दक्ष व्यक्तिहरु तालिम पछि अग्रसर रहनेछन्। यसका साथै शव व्यवस्थापन सम्बन्धी विशिष्ट ज्ञान भएका व्यक्तिहरू सूरक्षा निकायहरुसँग रहेका छन्। विपद् प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध जनशक्तिको अद्यावधिक विवरण **अनुसूची-११** मा संलग्न गरिएको छ।

जनशक्ति सम्बन्धी विवरण हेरफेर भईरहन सक्ने हुँदा सबै विषयक्षेत्रले विपद् प्रतिकार्यका लागि विद्यमान जनशक्तिको तथ्याङ्क नियमित रुपमा अद्यावधिक गरी एकीकृत अभिलेख राख्ने प्रयोजनका लागि विपद् व्यवस्थापन शाखामा पठाउनु पर्नेछ।

४.३ बन्दोबस्ती सामग्रीको आंकलन

विपद्जन्य घटनाहरुमा प्रतिकार्यका लागि गैरखाद्य सामाग्रीहरु र सोको भण्डारण स्थल र मानवीय सहायता स्थलको लागि देहाय अनुसारको व्यवस्था गरिएको छः

४.३.१ गैर-खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल

विपद्का घटनाहरुमा प्रतिकार्यका लागि गैह्र खाद्य सामग्रीहरुको गोदाम घर (भण्डारण स्थल) ४ नम्बर वडाको बड्डाँडामा रहेको छ। भण्डारण स्थल सम्बन्धी विवरण देहायअनुसार रहेको छः

क्र.सं.	विवरण	स्थान	क्षमता	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्वर
१.	गोदाम घर	वडा नं. ४	२० टन	वडा अध्यक्ष	९८५७८३३०१५

४.३.२ मानवीय सहायता स्थल

भैरहवा विमानस्थल परिसरमा रहेको मानवीय सहायता स्थल यस सरुमारानी गाउँपालिकाको लागि विपद् प्रतिकार्यको निमित्त उपयोग गरिनेछ।

४.४ थप स्रोत साधनको आवश्यकता र अनुमानित लागत

माथि उल्लिखित विद्यमान स्रोत साधनका अतिरिक्त विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रहरूलाई आवश्यक पर्ने थप स्रोत, साधन र उपकरणको विवरण तथा सोको अनुमानित लागत देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

क्र.सं	बन्दोबस्तीको सामाग्रीको नाम	अ.मुल्य
१	डोजर/ एस्काभेटर	१.३ करोड
२	सवारी साधन (टीपर, ट्रक, ट्र्याक्टर (इन्धन सहित)	१ करोड
३	एम्बुलेन्स	३५ लाख
५	बारुण यन्त्र	५० लाख
६	शव बाहन	२५ लाख
७	टेन्ट	२५ हजार
८	स्लिपीङ व्याग	२ हजार
९	ब्लाङ्केट	१.५ हजार
१०	पोर्टेवल ट्वाईलेट	५ हजार
११	ग्यालेन	१ सय
१२	सावुन	२० रुपैया
१३	दन्त मन्जन, ब्रस	१५० रुपैया
१४	जुत्ता, चप्पल	६ सय
१५	कीटनााशक औषधी	२ सय
१६	क्यामेरा	२० हजार
१७	रेडियो	२ हजार
१८	टर्च	५ सय
१९	सिठी	५ रुपैया
२०	सर्च लाईट	१००० रुपैया
२१	थप व्याट्री	५ सय
२२	तारजाली	५ हजार
२३	बोरा	२० रुपैया
२४	बन्चरो	४-५ सय
२५	पिक/ साबेल	३ सय
२६	डोरी र क्यारोविना	२ हजार
२७	टयूब	५ सय
२८	लाइफ ज्याकेट	२५ सय
२९	प्लाष्टिक ड्रम	८सय
३०	बाँस	५ सय
३१	मल्टी प्रपोच टुल	२ हजार
३२	भऱ्याङ्ग (फोल्डीङ्ग सीढी)	४ हजार
३३	आगलागी नियन्त्रणका लागि आवस्यक पर्ने सामाग्री तथा लुगा	२० लाख

क्र.सं	बन्दोबस्तीको सामाग्रीको नाम	अ.मुल्य
	(Fireproof suit, mask, glove and boot, Fire rescue cooling vest, Fire extinguisher, Air breathing apparatus, Fire blankets)	
३४	खोला तथा नदीमा उद्धारको लागि आवस्यक पर्ने सामाग्री (Life jacket, Raincoat, Water Rescue Throw Bags, Rope, Water Rescue Drysuits, Personal Flotation Devices, Water Rescue Helmets, Rescue Sleds / Boards / Rafts)	२० लाख
३५	पहाड, खोच तथा ईनार फसेकालाई उद्धार गर्नको लागि आवस्यक पर्ने सामाग्री (Rope, Oxygen cylinder, Face mask, Gas mask, Hand gloves, Gum boot, Safety shoes, Helmet, Dragon light, emergency light, Rappelling rope, Climbing rope, Descenders, Ascenders, harness, Safety net, Hand tool set, Safety jacket, spad, pickaxe, Mega phone, P.A. system, power tool, manikin, folding shovel, stretcher etc.)	
३६	मेडिकल फस्ट रेस्पोन्सका लागि आवश्यक पर्ने सामाग्री । (First-aid manual, List of emergency phone numbers, Sterile gauze pads of different sizes, Adhesive tape, Adhesive bandages, Elastic bandage, Splint, Antiseptic wipes, Soap, Antibiotic ointment, Antiseptic solution, Acetaminophen and ibuprofen, Tweezers, Sharp scissors, Safety pins, Disposable instant cold packs, Calamine lotion, Alcohol wipes or ethyl alcohol, Thermometer, Tooth preservation kit, Plastic non-latex gloves, Flashlight and extra batteries, Blanket, Mouthpiece for giving CPR)	१० लाख
३७	लाश व्यवस्थापनका लागि आवस्यक पर्ने सामाग्रीहरु (एप्रोन, मास्क, ग्लोव, चस्मा, रवर बुट, डोरी, मृत व्यक्तिका सामाग्री राख्ने प्लाष्टीकका झोला, लाश राख्ने प्लाष्टीक व्याग, पीक, सावेल, शव वाहन)	५ लाख
३८	भुकम्प पश्चातको उद्धारका लागि CSSR का सामाग्री (Bolt-cutter, Chainsaws, Chipping hammser, Chisel, Circular saw, Come-along, Crowbar, Reciprocating saw, Rotary hammer, Rotary rescue saw, Hacksaw, Hammer, Pry bar, Hydraulic jack, Saw, Shovels, Sledgehammer, Pliers, Keyhole saw, Screwdriver, Latex gloves, Halogen lights, Megaphone, Extension cord, Fire extinguisher, Generator, Handheld radios, Safety vest, Safety cones, Ladder, Wood piece)	५५ लाख
३९	गाउँपालिका सवै वडा, सडक, नदी, बस्ती, खुला ठाउ, स्कुल, स्वास्थ्य चौकी देखिने नक्शा	५ हजार
४०	विपद् जोखीम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन योजना	
४१	आपतकालिन कोष	

परिच्छेद - पाँच
विविध

५.१ स्रोत साधनको व्यवस्थापन

विपद् व्यवस्थापनका लागि सरुमारानी गाउँपालिकामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ। यस विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजनामा स्वीकृत क्रियाकलापका लागि उक्त कोषमा उपलब्ध बजेट पर्याप्त भएमा विषयक्षेत्रलाई बजेटको आवश्यकता र उपलब्धताका आधारमा रकम निकासा गरिनेछ। कोषमा पर्याप्त बजेट उपलब्ध नभएको अवस्थामा स्वीकृत बार्षिक बजेटबाट यस्तो रकम उपलब्ध गराईनेछ। स्वीकृत क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने कार्य वडा कार्यालय मार्फत् हुन सक्ने अवस्थामा यस्तो रकम सम्बन्धित वडा कार्यालयलाई उपलब्ध गराईनेछ।

गाउँपालिकाको आफ्नो स्रोत साधनले कार्यान्वयन सम्भव नहुने क्रियाकलापको लागि प्रदेश सरकार वा जिल्ला प्रशासन कार्यालय मार्फत् सङ्घीय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ। साथै थप आवश्यक सहयोगका लागि मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा विकास साझेदार संस्था, स्थानीय सामाजिक सङ्घ संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरिनेछ।

५.२ अन्य निकायसँगको समन्वय र सहकार्य

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि छिमेकी ऐरावती गाउँपालिका, माण्डवी गाउँपालिका, अर्घाखाँची जिल्लाको शितगंगा नगरपालिका, दाङ्ग जिल्लाको बंगलाचुली गाउँपालिका र राप्ती गाउँपालिकासँग सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ। यस्तो सहयोग विशेष गरी पहिरो, बाढी र आगलागीको समयमा प्रतिकार्यका लागि दमकल, एम्बुलेन्स तथा अत्यावश्यक मानवीय सहायता सामग्रीको उपयोगमा केन्द्रीत हुनेछ। अन्य किसिमका थप सहयोग आदानप्रदान गर्न कार्यपालिकाले अन्य स्थानीय तहहरुसँग आवश्यक समझदारी वा सम्झौता गर्न सक्नेछ।

नेपाल सरकार, प्रदेश तथा जिल्ला स्थित कार्यालयहरूबाट समेत विपद् प्रतिकार्यको लागि स्रोत, साधन प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ। जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला स्थित अन्य गैह्र सरकारी निकाय तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी थप स्रोत परिचालन गरिनेछ। जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग विपद् सम्बन्धी सूचना आदानप्रदान गर्न आवश्यक समन्वय गरिनेछ।

५.३ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई

५.३.१ लक्ष्य र सूचकहरू

यस योजनामा गाउँपालिकामा विपद्बाट प्रभावित हुने परिवार, मृत्यु हुने तथा घाईतेको सङ्ख्या एवम् आर्थिक क्षतिको न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्य लिईएको छ। यस योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन र समीक्षाको लागि देहाय बमोजिमको लक्ष्य सूचकहरु निर्धारण गरिएको छ:

क्र.सं.	सूचक	आधार वर्ष (२०७८/७९)	लक्ष्य		
			२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
१.	पालिका क्षेत्रमा विपद्बाट हुने मानवीय क्षतिको दर कम भएको हुनेछ।				
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत सङ्ख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)	७	४	०	०
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत सङ्ख्या	४	२	०	०
२.	विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको सङ्ख्या उल्लेख्य मात्रामा कम भएको हुनेछ।				
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत सङ्ख्या	३५	१३५	६५	३०
२.२	विपद्बाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत सङ्ख्या	३	१४	०	०
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत सङ्ख्या	३	३	०	०
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत सङ्ख्या	३५	१३५	६५	३०
३.	विपद्को कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षतिमा कमी आएको हुनेछ।				
४.	गाउँपालिका र सरोकारवालाहरू बीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिबृद्धि गर्ने संयन्त्र सङ्ख्या				
५.	बहु–प्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना आंकलन, उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य बृद्धि भएको हुनेछ।				
५.१	कूल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहु–प्रकोप अनुगमन तथा	-	-	३०	५०

क्र.सं.	सूचक	आधार वर्ष (२०७८/७९)	लक्ष्य		
			२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२
	पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र सञ्चालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत				
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसङ्ख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणाली मार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसङ्ख्याको प्रतिशत	२०	२५	५०	७५
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागू भएका वडाहरूको सङ्ख्या	-	३	६	६
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिम सम्बन्धी सूचना तथा जानकारी जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने समुदाय	२०%	२५%	५०%	१००%
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसङ्ख्या	-	६०%	७०%	१००%

५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र योजनाको परिमार्जन

यस योजना कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने कार्य अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नेछ। उक्त समितिले माथि उल्लिखित सूचकहरुको आधारमा नियमित रुपमा योजना कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ। यस्तो प्रतिवेदनमा औंल्याईएका सुधार गर्नुपर्ने विषयलाई सम्बन्धित विषयक्षेत्रले सुधार गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ र योजनामा नै सुधार गर्नुपर्ने अवस्थामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको परिमार्जन गर्दा समावेश गरिनेछ। योजनाको कार्यान्वयनको अवस्था, प्रभावकारिता र सिकाई संश्लेषण कार्यसूचीको प्रारुप **अनुसूची-१२** मा संलग्न गरिएको छ। यस योजनाको पूनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण सङ्कलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछ:

विवरण	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय
योजना कार्यान्वयनको समिक्षा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	आवधिक रुपमा समिक्षा बैठक गर्ने	कार्तिक महिना
			माघमहिना
			बैशाख महिना
			श्रावण महिना (आगामी आ.व. को)
योजनाको पुनरावलोकन	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	विषयक्षेत्र अनुसारका क्रियाकलापहरुको पुनरावलोकन गरी योजना अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक मसान्त

५.४ क्षमता विकास रणनीति र योजना

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष स्रोत व्यक्ति तथा संस्थाहरूको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछ:

क्र.सं.	क्षमता विकास क्रियाकलापहरु	जिम्मेवारी	समयतालिका
१.	विषयक्षेत्रका जनशक्तिलाई उक्त क्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा अभिमुखिकरण, तालिम र अभ्यासको व्यवस्था गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
२.	वडास्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखिकरण, तालिम प्रदान गर्ने।	विपद् व्यवस्थापन शाखा	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
३.	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न क्षमता विकास गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	आगामी आ. व. योजना तर्जुमा प्रक्रिया शुरु हुनु भन्दा अगावै
४.	विपद् प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरू र स्थानीय स्वयंसेवकहरूलाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्न विषयक्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपद्को घटना हुनु अघि
५.	बन्दोबस्तीका सामान तथा औजारहरू व्यवस्थापनका लागि विषयक्षेत्रहरूको क्षमता विकास गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपद्को घटना हुनु अघि

अनुसूची - १
प्राविधिक कार्यसमूहको प्रथम बैठकको कार्यसूची

सरुमारानी गाउँपालिका, प्युठान जिल्ला, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल,

स्थानः बड्डाँडा   मिति/ समयः

छलफलका विषयहरूः

१. गत वर्षका विपद्का घटनाहरू र व्यवस्थापन सम्बन्धी समीक्षा,

२. यस वर्षको पूर्वानुमान (वर्षा, बाढी र पहिरो सम्बन्धि पूर्वानुमानहरू जल तथा मौसम विज्ञान बिभागबाट उपलब्ध हुन्छ, अन्य प्रकोपहरूको सम्बन्धित निकायबाट उपलब्ध हुन्छ),

३. सङ्कटासन्नता र जोखिमको बस्तुस्थिति (भौगोलिक कार्यक्षेत्रः गाउँपालिका),

४. विषयक्षेत्रहरू (गाउँपालिकामा रहने क्लष्टरहरू) र तिनको योजना,

५. योजना तर्जुमा वा अद्यावधिक गर्ने प्रक्रिया,

६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा प्राविधिक सहयोग गर्नका लागि (आवश्यक भएमा) अनुभव प्राप्त विज्ञ सम्मिलित) कार्यटोलीको गठन गर्ने र कार्यशर्तहरू छलफल गरी स्वीकृत गर्ने,

७. पूर्वतयारी योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहयोग र समन्वय (अन्य गाउँपालिका,नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका जिल्ला स्थित निकायहरु),

८. अन्य (जस्तैः समितिको आगामी बैठक सम्बन्धमा)।

अनुसूची-२
स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राविधिक कार्यसमूहलाई प्रदान कार्यादेश

१. उपलब्ध तथ्याङ्क, दस्तावेज, प्रकाशन तथा अभिलेखहरुको अध्ययन तथा विश्लेषण गर्ने,

२. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मौजुदा योजनाहरू, कम्तिमा विगत ५ वर्षको विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्शा, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम आंकलन, पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली लगायत अन्य सान्दर्भिक सामग्रीको पुनरावलोकन र समीक्षा गर्ने,

३. सम्बन्धित तहका आवधिक विकास योजनाहरू, विषयक्षेत्रगत योजनाहरू, प्रतिवेदनहरू,

४. आधारभूत अध्ययन लगायतका कार्य गर्ने,

५. विपद् व्यवस्थापनको विगतको अभ्यास अनुभव तथा सिकाई सम्बन्धी अध्ययन तथा समीक्षा गर्ने,

६. विगतको विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना तथा विषयक्षेत्रगत आकस्मिक योजनाहरूको अध्ययन र समीक्षा गर्ने,

७. स्थानीय मौसम तथा बाढी पूर्वानुमान र पूर्वसूचना प्रणाली, महामारी निगरानी प्रणाली, सडक सूरक्षा कार्ययोजना अध्ययन र प्रवृत्ति विश्लेषण गर्ने,

८. स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साझेदार संस्थाको पहिचान गरी सूची तयारी गर्ने,

९. कार्यशाला गोष्ठीको सञ्चालन विधि, समय, स्थान, कार्यसूचीको छनौट तथा स्रोत साधन जस्ता विषयमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने,

१०. सबै विषयक्षेत्रका योजनाहरू एकत्रित गरी मस्यौदा तयार गर्ने,

११. अनुसूचीमा उल्लिखित नमूना बमोजिम स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साझेदार संस्थाको पहिचान गरी सूची तयार गर्ने।

अनुसूची-३
सरोकारवाला निकायको पहिचान तालिका

क्र. सं.	विषय क्षेत्र	नामथर	पद	आवद्ध निकाय/ कार्यालय/ संस्था	सम्पर्क नम्बर
१		मेघनाथ सोनी	प्रशासकीय अधिकृत (सूचना अधिकारी)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, प्युठान	९८५७८३७१३३
२		महेश के.सी	जिल्ला समन्वय अधिकारी	जिल्ला समन्वय समिती	९८५७८८११८१
३		सुशिल थापा मगर	प्रहरी निरिक्षक (सूचना अधिकारी),	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, प्युठान	९८५७८९३७०४९
४		राम कुमार दाहाल	सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक	जिल्ला सशस्त्र प्रहरी कार्यालय, प्युठान	९८५७८९०४०२
५		टेकेन्द्र रायमाझी	स्वाथ्य संयोजक	सरूमारानी गाउँपालिका	९८४७८२७६१७
६		गुमनराज पुलामी	अध्यक्ष	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी एम्बुलेन्स सेवाः (चालक)	०८६-२००१९, ९८५७८३३६५५ ९८५७८३३८२२
७			इन्चार्ज	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी ब्लड बैंक	९८४७९२३३३६
८		नारायण प्रसाद पौडेल	सदस्य	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, प्रदेश कमिटी	९८४७८२११६६
९		मेघराज पुरी	अध्यक्ष	प्यूठान अस्पताल एम्बुलेन्स सेवा (चालक)	०८६-४६००१०, ०८६-४६००५६, ९८५११४०८२२ ९८४७८३९५०१
१०		चन्द्रलाल न्यौपाने	अध्यक्ष	होटल व्यवसायी संघ प्यूठान एम्बुलेन्स सेवा	९८५७८३२४१७ ९८४७८१५१०९ (चालक)
११		प्रेम बहादुर भण्डारी	असई	प्र. चौकी, दर्भान	९८४८२९४७५६
१२		गुरीलाल थारू	असई	प्र. चौकी, बड्डाँडा	९८४८२०३५३४

अनुसूची-४
विषयक्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूची

सरुमारानी गाउँपालिका, प्युठान जिल्ला, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल,

विषयक्षेत्र …………

स्थानः बड्डाँडा   मिति/ समयः

छलफलका विषयहरूः

१. विषयक्षेत्रको परिचय,
२. बिषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सदस्य संस्थाको नामावली,
३. प्रमुख विपद् र प्रभावित क्षेत्रको छनौट,
४. पहिचान भएको विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा सम्बन्धित विषयक्षेत्रको भूमिका,
५. विपद्को घटना हुनु अगाडि गरिने पूर्वतयारी र विपद् पश्चात् गरिने प्रतिकार्यको समयसीमा निर्धारण,
६. विद्यमान कमीकमजोरीहरूको पहिचान,
७. प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्य क्रियाकलापहरूको पहिचान,
८. प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रको कार्ययोजना तर्जुमा,
९. विपद्को घटना अगावै गरिने पूर्वतयारी तथा विपद्को समयमा गरिने आपत्कालीन कार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार निकायको पहिचान,
१०. बिषयगत क्षेत्रको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना तर्जुमा,
११. पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापका लागि लागत अनुमान (सम्भव भए सम्म),
१२. अन्य (जस्तैः आगामी बैठक सम्बन्धमा)।

नोटः

प्रत्येक विषयक्षेत्रका अन्य बैठक र तिनका कार्यसूची पहिलो बैठकका निर्णयहरू, तिनको कार्यान्वयन अवस्था र अन्य आन्तरिक सवालहरूमा निर्भर हुन्छ।

अनुसूची-५
विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको कार्यशर्त (नमूना)

कुनै विषयक्षेत्रमा परेको समस्या समाधानमा सहयोग गर्न सम्बन्धित तहमा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकार प्राप्त व्यक्ति, संस्था वा निकायलाई विषयक्षेत्र सदस्य संस्था भनिन्छ। विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको काम कर्तव्य देहाय अनुसार हुनेछन्ः-

१. विषयगत सदस्य संस्था (सरकारी निकाय, राष्ट्र संघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य, राष्ट्रिय/ अन्तर्राष्ट्रिय गैसस, निजी क्षेत्र आदि) का बीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्न विषयगत अगुवा संस्था तोकि आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने,
२. नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका जिल्ला स्थित निकाय, स्थानीय तह, नागरीक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकायबीच समन्वय गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,
३. आफ्नो विषयक्षेत्रमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने (यस अन्तर्गत विपद्को प्रकृति तथा योजना मान्यता, प्राथमिकता प्राप्त आपत्कालीन कार्य तयारी, आपत्कालीन कार्य संवोधन गर्न प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यका लागि विद्यमान कमीकमजोरी पहिचान, विषयगत कार्ययोजना आदि पर्दछन्),
४. आपत्कालीन अवस्थाका लागि प्रर्याप्त आकस्मिक योजना तथा पूर्वतयारीको प्रत्याभूति गराउने,
५. विषयक्षेत्रका सहभागीहरू सम्बन्धित नीतिगत मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका वारेमा जानकारी राख्दछन् र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्दछन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउन विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,
६. विषयक्षेत्रको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको प्रगतिको समीक्षा गर्न तथा पर्याप्त प्रतिवदेन र प्रभावकारी सूचना पत्राहको प्रत्याभूति दिन र प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापना गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,
७. सूचना सङ्कलन तथा प्रचारप्रसारमा योगदान गर्न स्रोत साधनको आवश्यकता पहिचान गर्ने,
८. विषयक्षेत्रका प्राथमिकता प्राप्त कार्य सञ्चालन गर्न दातृ समुदायलाई मानवीय सहायता कार्यमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गर्ने साथै, विषयक्षेत्रका सहभागीहरूलाई स्रोत साधन परिचालन गर्न प्रोत्साहित गर्ने,
९. मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने,
१०. पूर्वनिर्धारीत प्राथमिकता प्राप्त विषयगत संस्थाहरूलाईअन्तिम सेवा प्रदायककारुपमा जिम्मेवार बनाउने,
११. कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमको प्राथमिकताका आधारमा विषयक्षेत्रका मुख्य साझेदारलाई समावेश गराउने।

अनुसूची-६
अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त

अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलाप तय गर्नका लागि सबै निकायहरुबीच छलफल गर्न साझा मञ्च प्रदान गरी सहजकर्ताको रुपमा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग गर्नु हो। यसको अन्य भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछः-

१. सबै निकायहरूको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा कार्यमा सहयोग गर्ने,

२. विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी बैठकहरू सञ्चालन गर्ने,

३. विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्ने र प्राविधिक तथा वित्तिय सहयोग प्रदान गर्ने,

४. प्रभावकारी प्रतिकार्य र पूर्वतयारीको लागि मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका वारेमा समन्वय गर्ने,

५. विगतका अनुभवको आधारमा सफलता, सिकाई, चुनौति तथा कमीकमजोरी पहिचान गर्ने,

६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सवै विषयक्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरू लगायत अन्य सरोकारवालाहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने,

७. कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र सम्बन्धित तहमा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरूलाई जानकारी गराउने तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विषयक्षेत्रको योजना मस्यौदा पेश गर्ने,

अनुसूची-७
कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची

कार्यशाला गोष्ठीका विषयबस्तु देहाय अनुसार रहेका छन्:

१. सन्दर्भ सामग्रीको पुनरावलोकनबाट प्राप्त निचोड,
२. निकायगत श्रोत, साधन तथा क्षमताहरू,
३. सम्भावित प्रकोप तथा सोको प्रभाव क्षेत्र,
४. विषयक्षेत्र केन्द्रित योजना र समूहगत छलफल,
५. तीनै चरणका योजनावद्ध कार्यहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरण,
६. योजना गरिएका कार्यहरूमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भूमिका,
७. आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिबृद्धि गर्ने रणनीति,
८. अन्तर सम्बन्धित सवालहरुको सम्बोधन,
९. सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरु र सरोकारवालाहरू,
१०. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना,

माथि उल्लिखित छलफलका विषयको संक्षिप्त चिनारी देहाय अनुसार छः-

१. **सन्दर्भ सामग्रीको पुनरावलोकनबाट प्राप्त निचोडः** विषयक्षेत्रका सम्बन्धित सदस्यले सम्भावित प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा जोखिमको अवस्थाको बारेमा गरिएको पुनरावलोकन र जोखिम विश्लेषण गोष्ठीको मुख्य सत्रमा प्रस्तुत गर्नेछन्। सहभागीहरूले यसमा छलफल गरी आवश्यकता भए परिमार्जन गर्न सुझाव दिन सक्छन्। यस्तो सुझाव गोष्ठी समाप्त भएपछि पनि लिन सकिनेछ। गाउँपालिकाको प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम विश्लेषणको निचोडमा छलफल गरीन्छ।

२. **निकायगत उपलब्ध स्रोत साधन तथा क्षमताहरू:** पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका बारेमा विश्लेषण गर्दा विषयक्षेत्रका अगुवा र अन्य सम्बन्धित निकायसँग छलफल गरी निक्यौंल गर्नु पर्दछ। यसको संश्लेषण कार्यशालामा प्रस्तुत गरिनेछ। हरेक निकायले पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गर्नका लागि आफुसँग भएका स्रोत र साधनको सूची तयार गर्नुपर्दछ।

३. **सम्भावित प्रकोप र सोको प्रभाव क्षेत्रः** आधारभूत अध्ययनमा सम्बन्धित तहका प्रकोहरूको पहिचान, सङ्कटासन्न क्षेत्र तथा पर्नसक्ने प्रभावको मूल्याङ्कन र लेखाजोखा गर्नुपर्दछ। यसको प्रतिवेदन कार्यशालामा प्रस्तुत गर्नुपर्दछ। जोखिम विश्लेषण गर्दा दुईवटा आयाममा ध्यान दिनुपर्दछः

   क) प्रकोपको घटना घट्न सक्ने सम्भावना,
   ख) सो प्रकोपबाट जनताको जीउधन, पूर्वाधार तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा पर्नसक्ने असर र प्रभाव सामान्यतया विपद् जोखिम विश्लेषणका आधारमा प्रकोपहरू छनौट गरी

योजना तयार गरिन्छ। प्रकोपको छनौट गर्दा प्रकृति, सम्भावित मात्रा र सम्भावित आपत्कालीन अवस्थालाई आधार मान्न सकिन्छ। कहिलेकाँही मात्र हुने भएता पनि भूकम्प जस्ता प्रकोपले ठूलो जनधनको क्षति पुग्न सक्दछ।

४. **विषयक्षेत्र केन्द्रीत योजना र समूहगत छलफलः** सहभागीहरूलाई आफ्नो संस्थाको कामसँग सम्बन्धित विषयक्षेत्र छनौट गर्न लगाउनु पर्दछ। यदि एउटै संस्था एकभन्दा वढी विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित भएमा संस्थाका तर्फबाट अन्य सदस्य समेत सहभागी गराउन वा सबैभन्दा वढी योगदान गर्न सकिने विषयक्षेत्र छनौट गरी समूह निर्माण गर्न सकिन्छ।

५. **तीनै चरणका योजनावद्ध कार्यहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरणः** पूर्वतयारीका कार्यहरूमा सामान्य पूर्वतयारी र पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी र आपतकालीन अवस्थाका कार्यहरू हुन सक्नेछन्। उदाहरणका लागि केही पूर्वतयारी कार्यहरू निम्न हुन सक्नेछन्:

क) सम्बन्धित तहका प्रत्येक विषयक्षेत्रमा पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गतिविधिहरूमा संलग्न एक सक्रिय सूचना व्यवस्थापन संयन्त्र सुनिश्चित गर्ने,

ख) विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको लागि स्वयंसेवकहरू र प्रशिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,

ग) स्थानीय समुदायलाई पूर्वानुमानका साथै पूर्वसूचना प्रणाली, सूरक्षा तथा उद्धार सामग्री र उपकरणले सबल बनाउने,

घ) प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्याङ्कन र विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तथा प्रारूप तयार गर्ने,

ङ) तथ्याङ्क सङ्कलनका लागि आवश्यक फाराम तयार गर्ने,

च) पूर्वानुमान सूचना तथा सतर्कता सन्देशहरूका लागि सञ्चारको माध्यमहरूको विस्तृत अभिलेख राख्ने,

छ) पूर्वतयारी र प्रतिकार्य क्रियाकलापहरूका लागि आवश्यक मानवीय, भौतिक तथा वित्तीय स्रोतहरू पहिचान गर्ने,

ज) जनसंख्या, सङ्कटासन्न समुदाय, सामाजिक सेवा, क्षमता प्रणाली, सूरक्षा स्थिति, जीविकोपार्जन, बसोबासको अवस्था, खुल्ला ठाउँहरू, यातायात र पूर्वाधार सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने,

झ) सुरक्षित मार्गहरू, खोज तथा उद्धार मार्गहरू, सङ्कटासन्न समुदायमा हेलिप्याड, अवतरण र ड्रप जोन पहिचान गर्ने,

ञ) सम्बन्धित तहमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य टोली गठन गर्ने र उनीहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने,

ट) अस्थायी आपत्कालीन आश्रय स्थल, खाद्य तथा गैर-खाद्य वस्तुहरूका लागि भण्डारण गृह र भण्डारण स्थलको पहिचान गर्ने, श्रोत सामाग्रीको आंकलन र नपुग सामाग्रीको जोहो गर्ने,

ठ) आपत्कालीन राहतको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैर खाद्य बस्तुहरूको बजार सर्वेक्षण गर्ने,

ड) स्वास्थ्य सूरक्षा योजना तयार गर्ने, अस्थायी स्वास्थ्य केन्द्र पहिचान गर्ने,

ढ) विद्यालयहरूको जोखिमको आधारमा वर्गिकरण गर्दै सूरक्षा योजना तयार गर्ने, आकस्मिक योजना बनाउने,

ण) जीविकोपार्जनका उपायहरु (गाईपालन, बाख्रापालन, सुँगुर र कखुरा फर्महरू, माछा पोखरी, तरकारी खेती लगायत अन्य पेशा तथा व्यवसाय) र सूरक्षाका अन्य उपायहरू बारे योजना बनाउने,

त) बाढी निकास र नहरहरू सफा रहेका सुनिश्चित गर्ने, संवेदनशील संरचनाको मजबुतीपना लेखाजोखा गर्ने,

थ) सूरक्षा निकाय र स्वयम् स्वकलाई खोज तथा उद्धार तालिम प्रदान गर्ने,

द) पूर्वतयारी वारेमा राजनैतिक दल र नागरीक समाजका लागि संयुक्त अभिमुखीकरण गर्ने,

ध) कार्यसञ्चालन विधि सहितको आपत्कालीन प्रतिकार्य कोषको विकास गर्ने

केही प्रतिकार्यका कार्यहरू निम्न हुन सक्नेछन्:

क) विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक गर्ने,

ख) खोज तथा उद्धार टोली र द्रुत प्रतिकार्य टोलीको परिचालन गर्ने,

ग) घाइते तथा विरामीलाई घुम्ती क्लिनिकहरू मार्फत प्राथमिक उपचार गर्ने,

घ) मानिसहरू र घरपालुवा जनावरहरू स्थानान्तरण गर्ने,

ङ) सूचना सङ्कलन गर्न, व्याख्या गर्न र पुष्टि गर्न आपत्कालीन सूचना प्रणाली (तथ्याङ्क—सूचना इकाई) स्थापना र सञ्चालन गर्ने,

च) आपत्कालीन प्रतिकार्यका लागि स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई सक्रिय बनाउने,

छ) आपत्कालीन आश्रयस्थल तथा राहत सामग्रीको व्यवस्था गर्ने,

ज) बाढीको खतरा क्षेत्रमा नदीको सतह सतर्कता तहभन्दा तल नझरेसम्म प्रतिघण्टाको अद्यावधिक सूचना प्रवाह जारी राख्ने,

झ) सम्बद्ध आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाहरूलाई सक्रिय बनाउने,

ञ) विषयगतक्षेत्र (Cluster) र कार्यदल समुहले आफ्ना सम्बधित आपत्कालीन योजनाहरू सक्रिय बनाउन नेतृत्व गर्ने ।

नोटः

(१) पूर्वतयारी र प्रतिकार्य क्रियाकलापहरू सम्बन्धी थप जानकारी राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७५ बाट पनि लिन सकिनेछ।

(२) प्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली सम्बन्धी जानकारी राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र वा सम्बन्धित जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र मार्फत लिन सकिनेछ।

६. **योजना गरिएका कार्यहरूमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भूमिकाः** बिभिन्न निकायहरूको जिम्मेवारी ऐन, नियम, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा तथा सम्बन्धित निकायको कार्यक्षेत्र, कार्यशर्तहरूमा उल्लेख भए अनुसार हुन्छन्। कार्यशालामा सम्बन्धित विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, विषयक्षेत्रका सदस्यहरू, मानवीय कार्यमा संलग्न संस्थाहरूको भूमिकाको वारेमा छलफल गर्नुपर्छ। यस्ता कार्यक्षेत्र तथा कार्यशर्तहरूलाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले आवश्यकता अनुसार थप स्पष्ट गर्न सक्नेछ।

७. **आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिबृद्धि गर्ने रणनीतिः** योजना तर्जुमा गर्दा यसको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री, उपकरण, जनशक्ति, आर्थिक श्रोत र योजना कार्यान्वयनमा संलग्न संस्थाहरूको क्षमता विश्लेषण गरी नपुग क्षमता परिपूर्ति गर्न आवश्यक रणनीति बनाउनु पर्छ। विश्लेषणमा विपद् घटना पश्चात् प्रभावितहरूको मानवीय आवश्यकताको पूर्वानुमान (जस्तै आश्रय स्थलमा आवश्यक पर्ने खाद्यान्न, स्वास्थ्य तथा सरसफाई सामग्री आदि), जनसङ्ख्याको विशेषता (जस्तैः लिङ्ग, उमेर, आर्थिक तथा सामाजिक स्तर आदि), प्रभावित समुदाय एवम् सम्बन्धित तहको प्रतिकार्य क्षमताका साथै सम्भावित भौतिक तथा वातावरणीय अवस्था (पहुँच मार्ग, बजार, सेवा प्रवाह आदिका अवस्था) लाई पनि समावेश गर्नुपर्दछ।

८. **अन्तर सम्बन्धित विषय, सवालहरूको सम्बोधन:** विपद्बाट महिला/ पुरुष, वालवालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त वा बिभिन्न कारणले भिन्न शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिहरूमा फरक—फरक प्रभाव पर्दछ। विपद् हुनु अगावैको अवस्थामा समेत समाजका केही समूह तथा व्यक्तिहरु आर्थिक तथा सामाजिक हिसावले सीमान्तकृत भएका हुन्छन्। यसैले सङ्कटासन्नता लेखाजोखा, क्षमता विकास र स्रोत परिचालन गर्दा महिला, पुरुष, वालवालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त वा बिभिन्न कारणले भिन्न शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिको आवश्यकता र क्षमतालाई मध्यनजर राख्नुपर्दछ। यी मुद्दालाई विशेष ध्यान पुऱ्याई उनीहरूको फरक आवश्यकता, योगदान र क्षमतालाई सम्वोधन गर्नुपर्दछ। विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमनका हरेक चरणमा सबैले महिला/ पुरुष, वालवालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति सहित

सामाजिक तथा आर्थिक रुपमा पिछडिएका समुदायको पहूँच, प्रतिनीधित्व र सक्रिय सहभागीताको सुनिश्चितता गर्नु पर्दछ।

९. **सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरु र सरोकारवालाहरू:** योजना कार्यान्वयनका लागि परस्पर सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी योजनामा समावेश गरिन्छ। अन्य तह र निकायसँगको समन्वय र सहयोगको संयन्त्र तथा सहकार्यका क्षेत्रहरु निर्धारण गरिनु पर्दछ। अन्य तह र निकायबाट आवश्यक पर्ने सहयोग स्पष्ट गरी समयमै जानकारी गराएमा उनीहरूले आफ्ना योजनामा राख्न सक्छन्।

१०. **अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजनाः** विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न लक्ष्य र सूचकहरू परिभाषित गरी अनुगमन, मूल्याङ्कन योजना तयार गर्नु पर्दछ।

प्रकोप अनुसार पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सामान्यतया दुई पटक गर्नु उपयुक्त हुन्छ (जस्तैः पहिरो, बाढी जस्ता प्रकोपका लागि मनसुन पूर्व र पश्चात, अन्य प्रकोपको हकमा विपद् पश्चात्)। योजना कार्यान्वयनको अवस्था र प्रभावकारिताको अनुगमन आवश्यकता अनुसार त्रैमासिक, चौमासिक, अर्धबार्षिक गर्न सकिन्छ। योजनाको कार्यान्वयनको बार्षिक मूल्याङ्कन र समसामयिक परिमार्जन गर्न सकिन्छ। प्रत्येक विषयक्षेत्रले पूर्वतयारी अवस्था र प्रतिकार्यको मूल्याङ्कनको लागि आ—आफ्नो योजना बनाउनु पर्दछ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनको समग्र प्रभावकारिता र कमजोरी तथा सिकाईहरू मूल्याङ्कन गर्ने कार्य गाउँपालिकाको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नु पर्नेछ। यस समितिले स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग प्रत्यक्ष समन्वयमा कार्य गर्नेछ।

अनुसूची-८
स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरूको विवरण

क्र. सं.	नामथर	पद	आवद्ध निकाय/ कार्यालय/ संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	झगबहादुर विश्वकर्मा	संयोजक	गा.पा. अध्यक्ष	९८४७९६१३५७
२	बसन्ता खड्का	सदस्य	गा.पा. उपाध्यक्ष	९८४४९१८५८४
३	चिन्तामणी रेग्मी	सदस्य	प्र.प्र.अ.	९८५७८४४७७
४	बसन्त बहादुर जि.सी.	सदस्य	पार्टी प्रतिनिधी (नेकपा एमाले)	
५	गुप्त बहादुर राना	सदस्य	पार्टी प्रतिनिधी (नेकपा माओवादी केन्द्र)	
६	लक्ष्मण जिसि	सदस्य	पार्टी प्रतिनिधी (नेपाली काङ्ग्रेस)	
७	झविन्द्र मणि शर्मा	सदस्य	पार्टी प्रतिनिधी (राष्ट्रिय *जनमोर्चा*)	
८	कृष्ण रायमाझी	सदस्य	पार्टी प्रतिनिधी (नेकपा ए. समाजवादी)	
९	चिन्त बहादुर सोमैमगर	सदस्य	पूर्वाधार विकास समिति संयोजक	
१०	भिम बहादुर मर्साङ्गी	सदस्य	सामाजिक विकास समिति संयोजक	
११	मोहम्मद हलिम हलुवाई	सदस्य	आर्थिक विकास समिति संयोजक	
१२	पुर्ख सिंह सुनार	सदस्य	वन तथा वातावरण विकास समिति संयोजक	
१३	मेघराज सोनी	सदस्य	प्रतिनिधी, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	
१४	सुभास गौतम	सदस्य	पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख	
१५	गुरीलाल थारू	सदस्य	बड्डाँडा चौकीका प्रहरी प्रमुख	
१६	प्रेम भन्डारी	सदस्य	दर्भान चौकीका प्रहरी प्रमुख	
१७	खोपीराम सोमै	सदस्य	नगर प्रहरी प्रमुख	
१८	देवि प्रसाद अधिकारी	सदस्य	ने.रे.सो. बाङ्गेशाल उपशाखा	
१९	योगेश सारु मगर	सदस्य	उ. वा. संघ बड्डाँडा बजार केन्द्रको प्रतिनिधि	
२०	वेदराज पाण्डे	सदस्य	गै.स.स. महासंघ स्थानिय प्रतिनिधी	
२१	सलिम अन्सारी	सदस्य	ने. पत्रकार महासंघ स्थानिय प्रतिनिधी	
२२	लक्ष्मण आचार्य	सदस्य-सचिव	विपद् व्यवस्थापन हेर्ने कर्मचारी	९८४७८२०४९१

अनुसूची-९
विषयक्षेत्रका संयोजक तथा पदाधिकारीहरूको विवरण[2]

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्र	संयोजक	फोन नं.	कैफियत
१.	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	झगबहादुर विश्वकर्मा	९८४७९६१३५९	
२.	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	मोहम्मद हलिम हलुवाइ	९८४७८५६०५२	
३.	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	वसन्ता खड्का	९८४४९१८५८४	
४.	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र	चिन्तबहादुर सोमै	९८५७८३३०१५	
५.	आपत्कालीन आश्रय तथा गैर–खाद्य सामग्री क्षेत्र	भानुभक्त भुषाल	९८०९७१९९०४	
६.	संरक्षण तथा सूरक्षा क्षेत्र	लक्ष्मि पल्ली	९८६६६४१७०८	
७.	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	भिमबहादुर मर्साङ्गी	९८४७२५८८९१	
८.	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	नरबहादुर घर्ती	९८५७८३३६५६	

[2] पदाधिकारी पछि गठन गरिनेछ ।

अनुसूची-१०
विषयक्षेत्र अन्तर्गतका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूको विवरण

क्र. सं.	विषय क्षेत्र	नामथर	पद	आवद्ध निकाय/ कार्यालय/ संस्था	सम्पर्क नम्बर
१		मेघनाथ सोनी	प्रशासकीय अधिकृत (सूचना अधिकारी)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, प्युठान	९८५७८३७१३३
२		महेश के.सी	जिल्ला समन्वय अधिकारी	जिल्ला समन्वय समिती	९८५७८८११८१
३		सुशिल थापा मगर	प्रहरी निरिक्षक (सूचना अधिकारी),	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, प्युठान	९८५७८९३७०४ ९
४		राम कुमार दाहाल	सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक	जिल्ला सशस्त्र प्रहरी कार्यालय, प्युठान	९८५७८९०४०२
५		टेकेन्द्र रायमाझी	स्वाथ्य संयोजक	सरूमारानी गाउँपालिका	९८४७८२७६१७
६		गुमनराज पुलामी	अध्यक्ष	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी एम्बुलेन्स सेवा: (चालक)	०८६-२००१९, ९८५७८३३६५५ ९८५७८३३८२२
७			इन्चार्ज	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी व्लड बैंक	९८४७९२३३३६
८		नारायण प्रसाद पौडेल	सदस्य	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, प्रदेश कमिटी	९८४७८२११६६
९		मेघराज पुरी	अध्यक्ष	प्यूठान अस्पताल एम्बुलेन्स सेवा (चालक)	०८६-४६००१०, ०८६-४६००५६, ९८५११४०८२२ ९८४७८३९५०१
१०		चन्द्रलाल न्यौपाने	अध्यक्ष	होटल व्यवसायी संघ प्यूठान एम्बुलेन्स सेवा	९८५७८३२४१७ ९८४७८१५१०९ (चालक)
११		प्रेम बहादुर भण्डारी	असई	प्र. चौकी, दर्भान	९८४८२९४७५६
१२		गुरीलाल थारू	असई	प्र. चौकी, बड्डाँडा	९८४८२०३५३४

अनुसूची-११
प्रतिकार्यको लागि उपलब्ध जनशक्ति तथा संस्थाहरूको विवरण

विषयगत क्षेत्र	व्यक्तिको नाम र पद	निकाय, शाखा, कार्यालय संस्थाको नाम	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)	कैफियत
	श्री लक्ष्मण आचार्य	प्रशासन शाखा	laxman067@gmail.com 9847820491	अधिकृत छैठौं
	श्री टेकेन्द्र रायमाझि	स्वास्थ्य शाखा	sarumaranihealth@gmail.com 9847827617	सि.अ.हे.व.अ
	श्री ई.सुभाष गौतम	इन्जिनियरिङ शाखा	gautamsubhash45@gmail.com 9857825223	इन्जिनियर
	श्री शिव राज न्यौपाने	सूचना प्रविधी शाखा	xuzanneupane@gmail.com 9845440773	सूचना अधिकारी
	श्री पुष्पलाल शाही	शिक्षा शाखा	rmedu192@gmail.com 9844823576	शिक्षा अधिकृत
	श्री ईश्वर जि.सी	कृषि शाखा	sarumaraniagvet@gmail.com 9749758893	कृषि अधिकृत
	श्री लिलाराम सोमै मगर	जिन्सी शाखा	9867164482	जिन्सी शाखा प्रमुख
	श्री नेत्र बहादुर के.सी	पशु स्वास्थ्य शाखा	kcnetra1111@gmail.com 9847956740	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
	श्री खोपीराम सोमै	नगर प्रहरी शाखा	9813194643	वरिष्ठ नगर प्रहरी

अनुसूची-१२

योजना अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संश्लेषण प्रारुप

क. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अनुगमनका लागि सूचक तथा लक्ष्यहरू

क.सं.	सूचक	आधाररेखा	लक्ष्य
१.	**पालिका क्षेत्रमाविपद्‌बाट हुने मृत्यु दर कम गर्ने**		
१.१	विपद्‌बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)		
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या		
२.	**गाउँपालिकास्तरमा विपद्‌बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने**		
२.१	विपद्‌बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.२	विपद्‌बाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाईते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.४	विपद्‌बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या		
३.	**विपद्‌को कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति कम गर्ने**		
४.	**संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरू र सरोकारवालाहरू बीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिबृद्धि गर्न संयन्त्रको विकास हुने**		
५.	**बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना आंकलन, उपलब्धता र पहुँचमा बृद्धि गर्ने**		
५.१	कूल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहुप्रकोप अनुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र संचालन भएको क्षेत्र		
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणाली मार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्या		
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागु भएका वडा		
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिम सम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवम् आंकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने वडा सङ्ख्या		
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्या		

ख. पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन अवस्था र सिकाई सम्बन्धी ढाँचा

क्र.सं.	पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरु	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	असल अभ्यास तथा कमीकमजोरी	सुझाव

नोटः अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइलाई अन्य स्थापित प्रचलनका ढाँचामा पनि अभिलेखन गर्न सकिन्छ।

ग. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन समय तालिका

योजना पुनरावलोकन गरिने अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य (बैठक गर्ने,बजेट व्यवस्था आदि)	अर्को योजना पुनरावलोकन वा अद्यावधिक गर्ने बैठकको अनुमानित मिति

घ. घटना विवरण प्रतिवेदन ढाँचा

१. तयार गर्ने गाउँपालिका: सरुमारानी
२. प्रतिवेदन तयार गरेको मितिः
३. पेश गरेको निकायः (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय आदि)
४. बोधार्थः (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय आदि)
५. प्रतिवेदन अवधि (.......देखि......सम्म)
६. सामान्य अवस्था (प्रभावित क्षेत्र, प्रभावित जनसङ्ख्या, क्षति भएको घर आदि)
७. पूर्वतयारी कार्यको विवरण
८. पूर्वतयारी योजना (सरकारी निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरिने पूर्वतयारी योजना/ कार्य)
९. खोज, उद्धार र राहतको विवरण (सरकारी, गैर सरकारी, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी र राष्ट्र सङ्घीय निकायहरूबाट भएको खोज, उद्धार र राहत)

१०. खोज, उद्धार र राहतको योजना (सरकारी, रेडक्रस, गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरीने खोज, उद्धार र राहतको योजना)

११. पूर्वतयारी तथा खोज, उद्धार र राहतमा देखिएका कमी वा कठिनाई

१२. समस्या समाधानका उपाय वा अवश्यक सहयोगको अपेक्षा

सन्दर्भ सामग्री

१. जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रति कार्ययोजना, प्युठान, २०७६

२. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (सङ्घीय ऐन), नियमावली, 2075

३. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

४. सरुमारानी गाउँपालिकाको विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७७

५. सरुमारानी गाउँपालिकाको आवधिक विकास योजना

गाउँपालिकाको नक्सा तथा छलफल गरिएका फोटोहरू

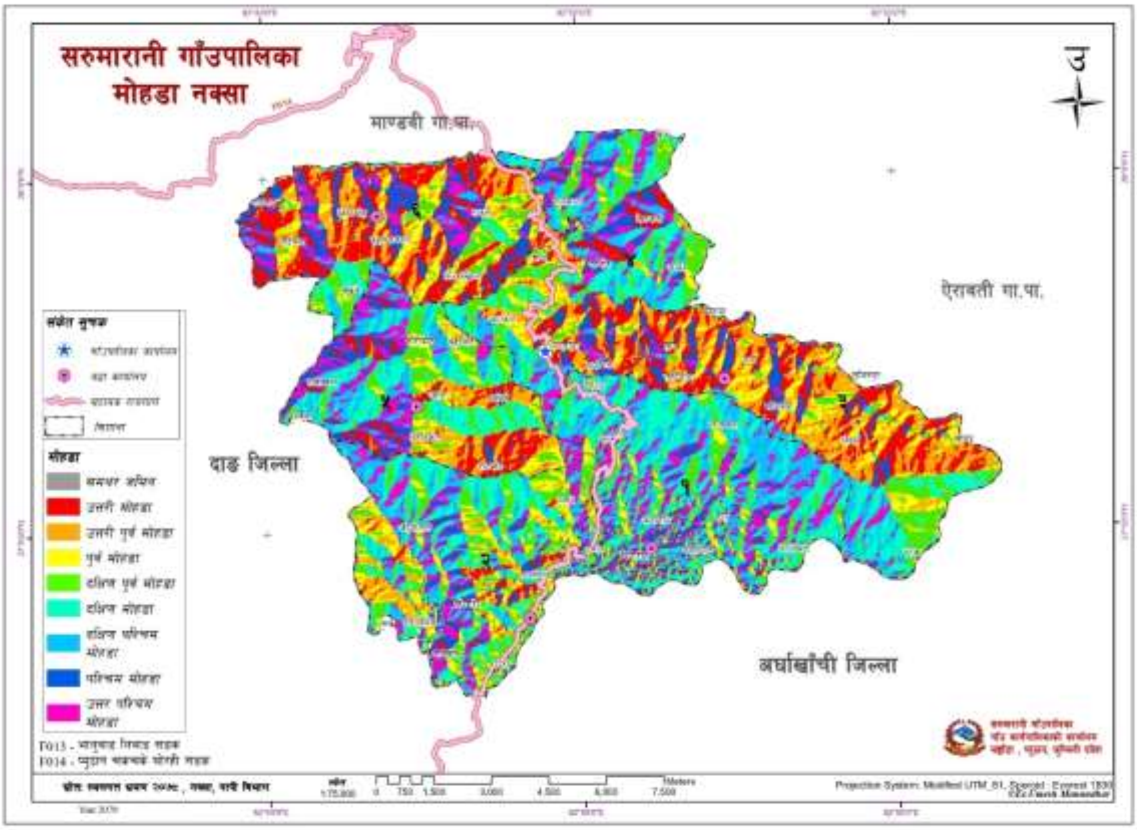
सरुमारानी गाँउपालिका
मोहडा नक्सा
उ
माण्डवी गा.पा.
ऐरावती गा.पा.
दाङ जिल्ला
अर्घाखाँची जिल्ला
१
२
३
४
५
६

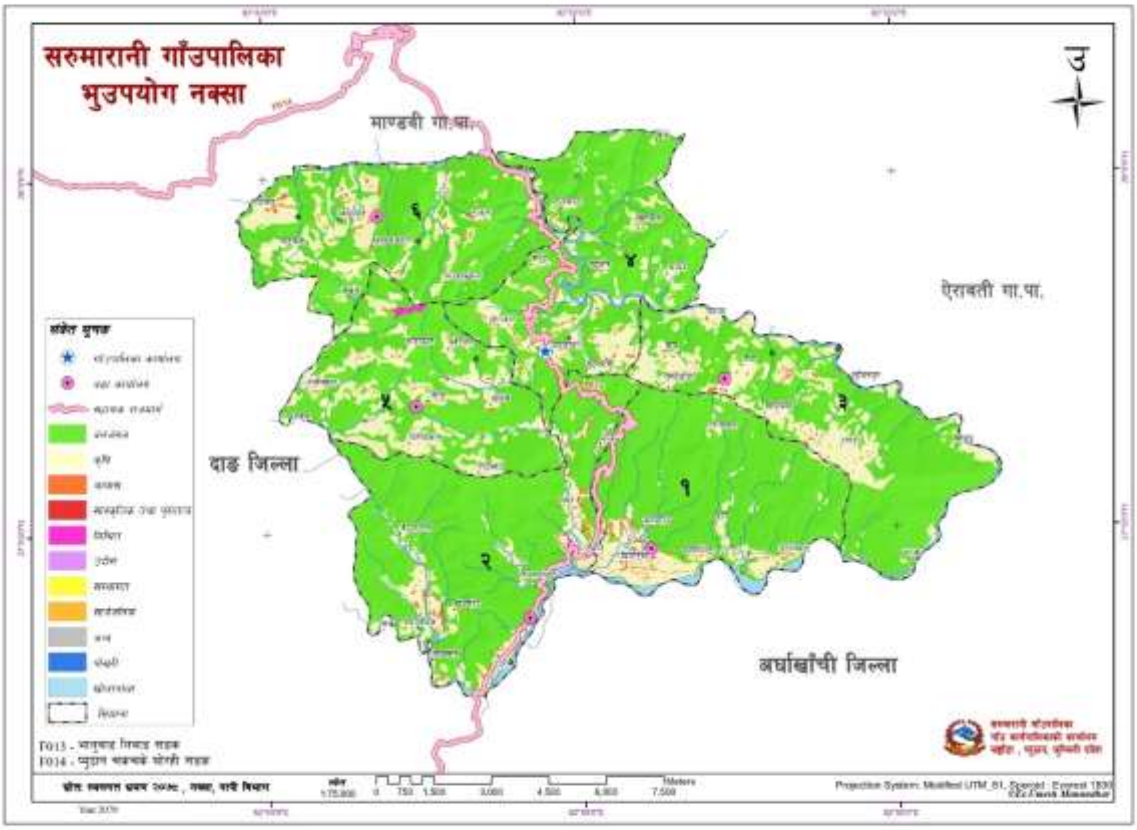
सरुमारानी गाँउपालिका
भुउपयोग नक्सा
उ
माण्डवी गा.पा.
ऐरावती गा.पा.
दाङ जिल्ला
अर्घाखाँची जिल्ला
१
२
३
४
५
६

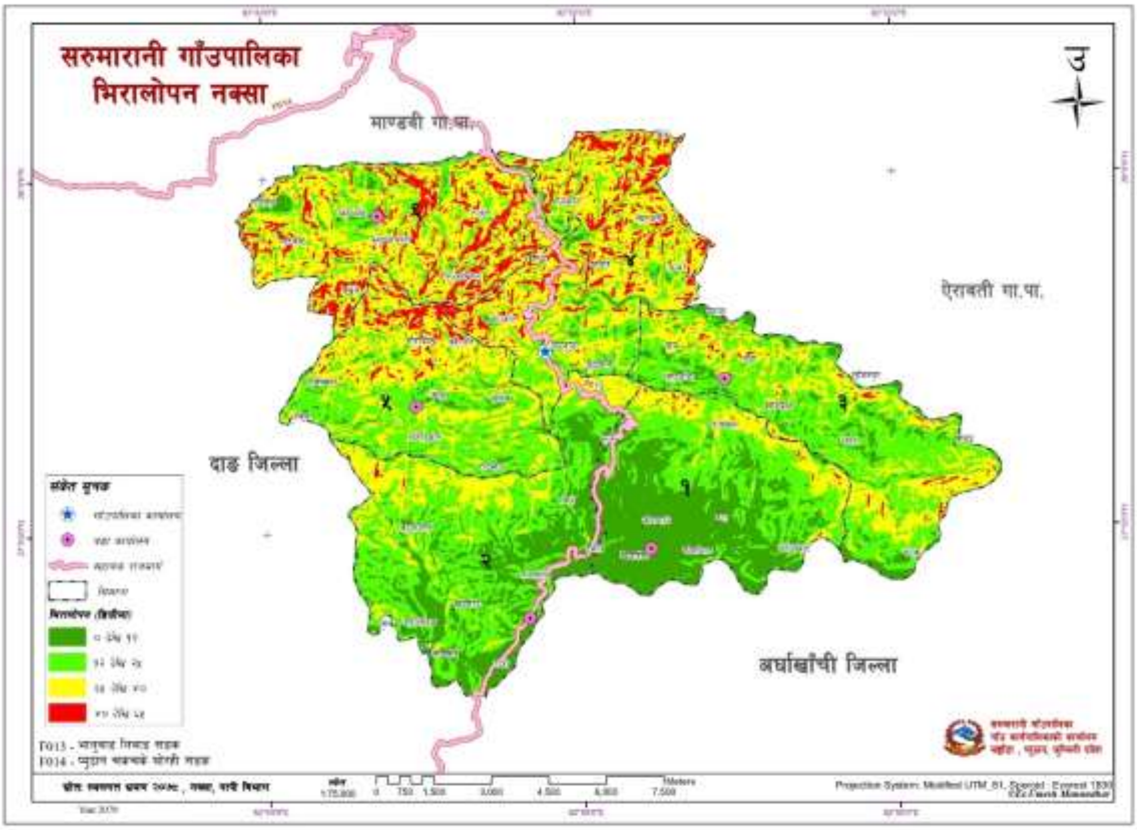
सरुमारानी गाँउपालिका
भिरालोपन नक्सा
उ
माण्डवी गा.पा.
ऐरावती गा.पा.
दाङ जिल्ला
अर्घाखाँची जिल्ला
संकेत सुचक
भिरालोपन (डिग्रीमा)
F013 - भालुवाङ लिवाङ सडक
F014 - प्युठान चक्रचके घोर्नी सडक

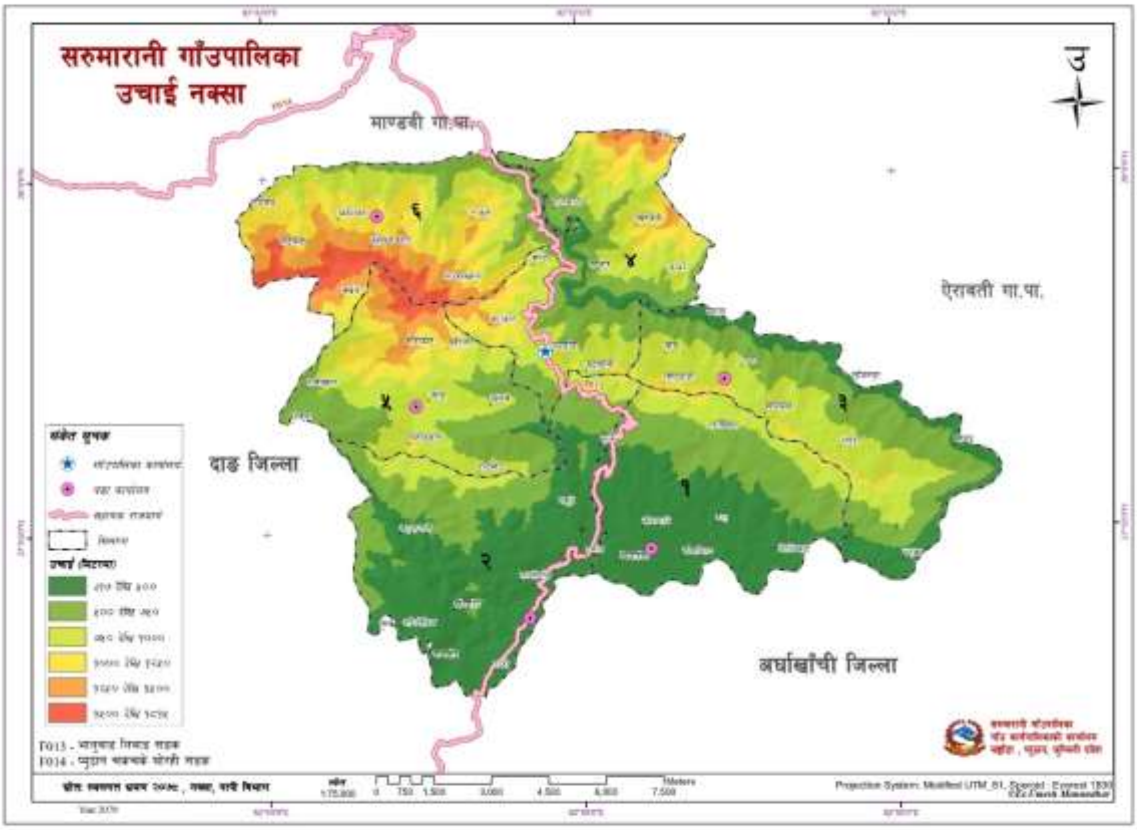
सरुमारानी गाँउपालिका
उचाई नक्सा
उ
माण्डवी गा.पा.
ऐरावती गा.पा.
दाङ जिल्ला
अर्घाखाँची जिल्ला
संकेत सुचक
उचाई (मिटरमा)
F013 - भालुवाङ लिवाङ सडक
F014 - प्युठान चक्रचके घोर्नी सडक

सरुमारानी गाँउपालिका
नदि संजाल नक्सा
माण्डवी गा.पा.
ऐरावती गा.पा.
दाङ जिल्ला
अर्घाखाँची जिल्ला
संकेत सूचक
उ

सरुमारानी गाँउपालिका
जोखिम क्षेत्र नक्सा
माण्डवी गा.पा.
ऐरावती गा.पा.
दाङ जिल्ला
अर्घाखाँची जिल्ला
संकेत सूचक
उ

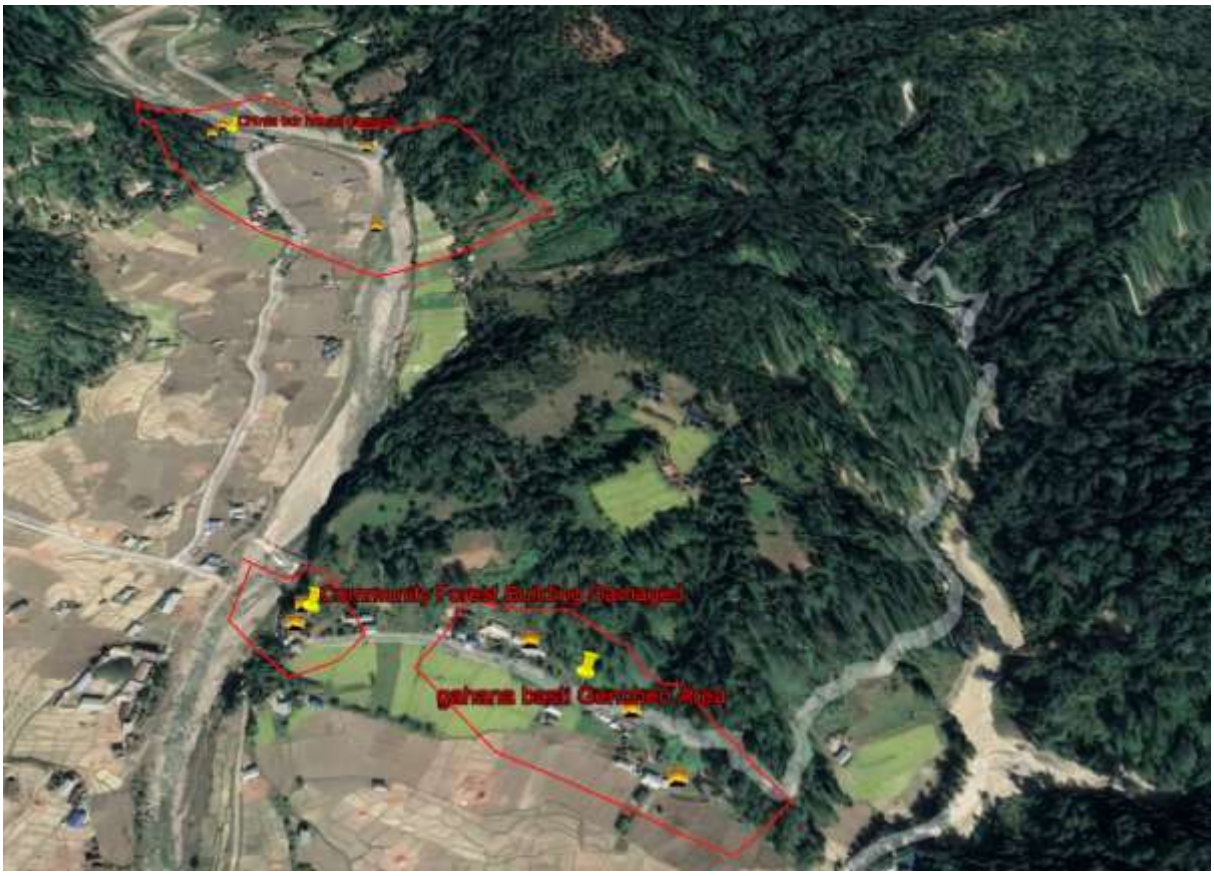
Community Forest Building Damaged

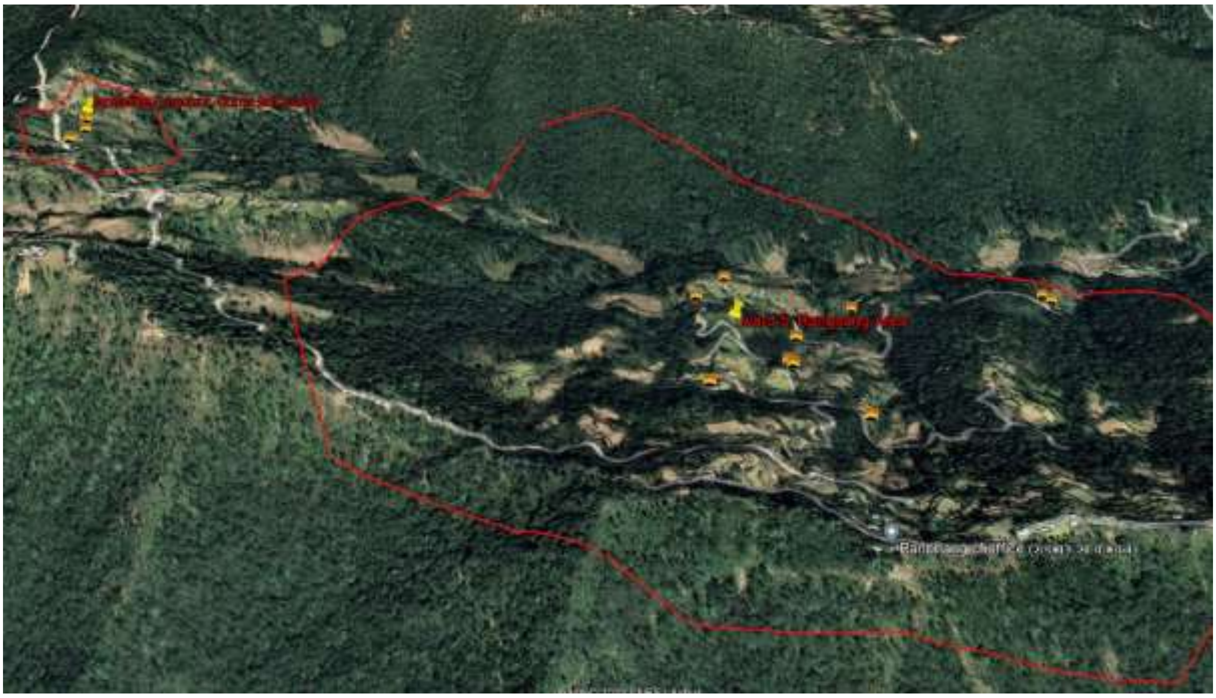

ward office damaged due to landslide
Directions: To here - From here

गाउँपालिकाको छलफल कार्यक्रममा सहभागीहरू

आज मिति २०७८।४।२९ र ३० गते USAID को आर्थिक सहयोग, IOM को प्राविधिक सहयोग, प्राकृतिक Action को आयोजना तथा गाउँपालिका/नगरपालिका महासंघ, [illegible] कार्यालयको समन्वय र सहयोगमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन [illegible] निर्देशिकाको विषयमा स्थानीय सरकारहरूका [illegible] सम्बन्धि तालिम कार्यक्रम [illegible] गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री भक्त बहादुर विश्वकर्माज्यूको अध्यक्षता र सहभागिहरूको उपस्थिति [illegible] गरी निम्न निर्णयहरू गरियो।

उपस्थिति

			हस्ताक्षर	
सि.नं.	नामथर	पद	२०७८।४।२९	२०७८।४।३०
१)	श्री भक्त बहादुर विश्वकर्मा	अध्यक्ष	[illegible]	[illegible]
२)	श्री बसन्ता खड्का	उपाध्यक्ष	[illegible]	[illegible]
३)	श्री [illegible]	प्र.प्र. अ.	[illegible]	[illegible]
४)	श्री [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
५)	श्री [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
६)	श्री [illegible]	गाउँपालिको [illegible]	[illegible]	[illegible]
७)	श्री [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
८)	श्री [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
९)	श्री नर बहादुर [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१०)	श्री तिलु बहादुर [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
११)	श्री चन्द्रमा थापा	गाउँपालिको [illegible]	चन्द्रीमा	चन्द्रीमा
१२)	श्री [illegible]	गाउँपालिको [illegible]	[illegible]	[illegible]
१३)	श्री [illegible]	गाउँपालिका [illegible]	[illegible]	[illegible]
१४)	श्री यमुना [illegible]	गाउँपालिको [illegible]	यमुना	यमुना
१५)	श्री कल्पना [illegible]	गाउँपालिको [illegible]	कल्पना	कल्पना
१६)	श्री [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१७)	श्री [illegible]	,, [illegible]	[illegible]	[illegible]
१८)	श्री [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
१९)	श्री [illegible]	सहजकर्ता	[illegible]	[illegible]
२०)	श्री अमित [illegible]	सहजकर्ता	Aahi [illegible]	Aahi [illegible]
२१)	श्री [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२२)	श्री [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

आज मिति २०७९।०७।०१ गते यस सरुमारानी गाउँपालिकाको विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५ बमोजिम गठित गाउँपालिका स्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक समितिका संयोजक एवं गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री झग बहादुर विश्वकर्माज्यूको अध्यक्षतामा बैठक बसी निम्नानुसारका निर्णय गरियो ।

उपस्थिति

गाउँपालिका अध्यक्ष श्री झगवहादुर विश्वकर्मा	-संयोजक
गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री बसन्ता खड्का	-सदस्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत चिन्तामणि रेग्मी	-सदस्य
ने.क.पा.एमाले पार्टी प्रतिनिधि श्री बसन्त बहादुर जि.सी.	-सदस्य
ने.क.पा. माओवादी केन्द्र पार्टी प्रतिनिधि श्री......................	-सदस्य
नेपाली कांग्रेस पार्टी प्रतिनिधि श्री	-सदस्य
राष्ट्रिय जनमोर्चा पार्टी प्रतिनिधि श्री...............................	-सदस्य
ने.क.पा. एकीकृत समाजवादी पार्टी प्रतिनिधि श्री	-सदस्य
पुर्वाधार विकास समिति संयोजक श्री चिन्त बहादुर सोमैमगर	-सदस्य
सामाजिक विकास समिति संयोजक श्री भिम बहादुर मर्साङ्गी	-सदस्य
आर्थिक विकास समिति संयोजक श्री मोहम्मद हलिम हलुवाई	-सदस्य
वन तथा वातावरण समिति संयोजक श्री पुर्ख सिंह सुनार	-सदस्य
प्रतिनिधि, जिल्ला प्रशासन कार्यालय श्री......................	-सदस्य
अधिकृत श्री लक्ष्मण आचार्य	-सदस्य
पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख श्री सुभास गौतम	-सदस्य
बङ्गाडा प्रहरी चौकीका प्रमुख श्री गुरीलाल चौधरी	-सदस्य

दर्भान प्रहरी चौकीका प्रमुख श्री प्रेम भण्डारी -सदस्य

नगर प्रहरी प्रमुख श्री खोपीराम सोमै -सदस्य

ने.रे.सोसाईटी बांगेशाल उपशाखाको प्रतिनिधि श्री .... -सदस्य

उ.वा.संघ बङ्गाडा बजार केन्द्रको प्रतिनिधि श्री........................ -सदस्य

गै.स.स.महासंघकाका स्थानीय प्रतिनिधि श्री........................ -सदस्य

नेपाल पत्रकार महासंघको प्रतिनिधि श्री......................... -सदस्य

विपद् व्यवस्थापन हेर्ने कर्मचारी श्री लिलाराम सोमै -सदस्य-सचिव

आमन्त्रित

वडा न.२ का वडा अध्यक्ष श्री भानुभक्त भुसाल

वडा न.५ का वडा अध्यक्ष श्री लक्ष्मी पल्ली मगर

वडा न.१ का वडा अध्यक्ष श्री नर बहादुर घर्ती

वडा न.६ का वडा अध्यक्ष श्री तिल बहादुर बुढा

दर्भान प्रहरी चौकीका प्रतिनिधि श्री भिमकान्त अधिकारी

बङ्गाडा प्रहरी चौकीका प्रतिनिधि श्री गेद बहादुर चन्द

सूचना प्रविधि अधिकृत श्री शिवराज न्यौपाने

तावहरु

घरपरिवारहरुको क्षतिको विवरण सम्बन्धमा ।
पुर्वाधार र कृषि जन्य क्षतिको विवरण सम्बन्धमा ।
राहात वितरण/सहयोग सम्बन्धमा ।
राहात वितरण सम्बन्धि जानकारी सम्बन्धमा ।

र्णयहरु

र्णय न. १ घरपरिवारहरुको क्षतिको विवरण सम्बन्धमा ।

ताव न. १ माथि छलफल गर्दा २०७९/६/१९ गते देखी परेको अविरल बर्षादको कारण यस उँपालिका क्षेत्रभित्र पुर्ण वा आंसिक क्षति भई भई विस्थापित भएका घरपरिवार, विपद प्रभावित निजि ावास पुनःनिर्माण तथा पुर्नस्थापना गर्नु पर्ने सम्बन्धि विवरण जिल्ला प्रशासन कार्यालय प्यूठानको ति २०७९।६।२७ गते च.न. ९९८ को पत्र अनुसार माग भएको विवरण तपशिल बमोजिम एकोले रहेकोले आर्थिक भौतिक तथा प्राविधिक सहयोगको लागी अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

पशिल

रखुरी क्षतिको विवरण

से.न.	क्षतिको विवरण/घर भवन/घरमुलिको नाम	वडा न. र बस्ति	क्षतिको प्रकार	पुर्नर्निमार्णको लागी जग्गा भए नभएको	हाल बसोबास गरेको स्थान	कैफियत
१	चिन्त बहादुर दर्लामी	वडा न-२ गनाहा	पुर्ण क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन भएको	दाईको घरमा बसेको	घरगोठ पहिरोले बगाएको/पुरीएको
२	नमराज कवर	वडा न-२ गनाहा	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको-सुकुम्वासी	छिमेकीको घर	डुवानमा परेको
३	डिल बहादुर दर्लामी	वडा न-२ गनाहा भुर्कुटे	पुर्ण क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन भएको	त्रिपाल मुनि बसेको-हाल सम्म तहाँ जान नसकिएको	घर पहिरोले पुरीएको

...बहादुर विश्वकर्मा
...गा.पा. अध्यक्ष

४	असारी कुमाल-एकल महिला	वडा न-२ गनाहा	आंशिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन भएको	छिमेकीको घरमा बसेको	घरगोठ पुरीएको
५	भुमि सुनार सुकुम्वासी	वडा न-२ गनाहा	पुर्ण क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	छिमेकीको घर	घरगोठ पहिरोले पुरीएको
५	गनाहा सामुदियक वन भवन	वडा न. २ गनाहा	पुर्ण क्षती	नभएको	-	पहिरोले पुरिएको
६	ओम बहादुर दर्लामी	वडा न. ५ पाखापानी	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	विधालयमा बसेको-पाखापानी	घरगोठ पहिरोले भासिएको
७	चुमा दर्लामी	वडा न. ५ पाखापानी	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	विधालयमा बसेको-पाखापानी	घरगोठ पहिरोले बगाएको/भत्किएको
८	श्यामलाल दर्लामी	वडा न. ५ पाखापानी	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	विधालयमा बसेको-पाखापानी	घरगोठ पहिरोले बगाएको/भत्किएको
९	द्रोण बहादुर कामी	वडा न. ५ विरिङ्गकोट	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	गाउको छिमेकिको घरमा बसेको	घरगोठ पहिरोले बगाएको/भत्किएको
१०	गम बहादुर सोमै	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन भएको	गोठमा बसेको	घरगोठ पहिरोले बगाएको/भत्किएको
११	टोप बहादुर सार्की	वडा न. ५ दुविचौर	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन भएको	घरमा मान्छे नै नभएको	घरगोठ पहिरोले भत्किएको

१२	टेक बहादुर बराल	वडा न. ५ तारिके	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	स्वास्थ्य चौकी/सामुदायिक भवनमा बसेको	चारैतिरबाट पहिरोले घेरेको
१३	हरिकला राना बराल	वडा न. ५ तारिके	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	स्वास्थ्य चौकी/सामुदायिक भवनमा बसेको	चारैतिरबाट पहिरोले घेरेको
१४	दल बहादुर बराल	वडा न. ५ तारिके	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	स्वास्थ्य चौकी/सामुदायिक भवनमा बसेको	चारैतिरबाट पहिरोले घेरेको
१५	यमी बराल	वडा न. ५ तारिके	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	स्वास्थ्य चौकी/सामुदायिक भवनमा बसेको	चारैतिरबाट पहिरोले घेरेको
१६	दुर्गा बराल	वडा न. ५ लुकलुके	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन छ	दाजुको घरमा छ	जमिन भासिएको
१७	हिमलाल राना	वडा न. ५ राङ्घाङ्ग	आंसिक क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन छ	गोठमा बसेको	पहिरोको कारण घर भत्किएको
१८	वडा कार्यालय भवन	वडा न. ६ बुढिचौर	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	घरभाडाको खोजी हुदै	पहिरोले बगाएको
१९	खड्क बहादुर पुन	वडा न. ६ बुढिचौर	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	छिमेकिकोमा बसेको	पहिरोले बगाएको पुरेको
२०	मोहन बहादुर पुन	वडा न. ६ बुढिचौर	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	छिमेकिकोमा बसेको	पहिरोले बगाएको पुरेको

२१	रुम बहादुर पुन	वडा न. ६ बुढिचौर	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन नभएको	छिमेकिकोमा बसेको	पहिरोले बगाएको पुरेको
२२	हस्त बहादुर बुढा	वडा न. ६ भिगुखोला/ टुनी खोला	पुर्णक्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन छ	छिमेकोमा	पहिरोले क्षती

बस्ति स्थान्तरण गर्नु पर्ने घरपरिवारको विवरण

सि.न.	बस्ती/घरघुरीको नाम	ठेगना	संख्या	क्षतिको अवस्था	कैफियत
१	चुकाहा बस्ती	वडा न. २	घरघुरी संख्या-५	जमिन भासिएको	अध्ययन गरी बस्तिसार्नु पर्ने
२	राङ्गवाङ्ग	वडा न. ५	घरधुरी संख्या-६५	जमिन भसिएको, चिराचिरा गरी फुटेको	अध्ययन गरी बस्तिसार्नु पर्ने
३	तारिके	वडा न. ५	घरधुरी संख्या-४	जमिन भसिएको, चिराचिरा गरी फुटेको	अध्ययन गरी बस्ति सार्नु पर्ने
४	तल्लो भिरगाउँ	वडा न. ५	घरघुरी संख्या-७	जमिन भसिएको, चिराचिरा गरी फुटेको	अध्ययन गरी बस्ति सार्नु पर्ने
५	पाखापानी	वडा न. ५	घरधुरी संख्या-३	जमिन भसिएको, चिराचिरा गरी फुटेको	अध्ययन गरी बस्ति सार्नु पर्ने
६	विरिङ्गकोट	वडा न. ५	घरघुरी संख्या-१	जमिन भसिएको, चिराचिरा गरी फुटेको	
७	बुढिचौर	वडा न. ६	घरधुरी संख्या १०	जमिन भसिएको, पहिरो	अध्ययन गरी बस्ती सार्नु पर्ने
८	पाङ्गकोट/ढत्तपानी	वडा न. ६	घरधुरी संख्या ५	जमिन भसिएको, पहिरो	"

९	कुटीचौर	वडा न. ६	घरधुरी संख्या २	पहिरोको जोखीम	"
१०	भन्ज्याङ्ग	वडा न. ४	घरधुरी संख्या ३	पहिरोको जोखीम/जमिन चिरा चिरा परेको	

निर्णय न. २ पुर्वाधार र कृषि जन्य क्षतिको विवरण सम्बन्धमा ।

प्रस्ताव न. २ माथि छलफल गर्दा २०७९/६/१९ गते देखी परेको अविरल वर्षादको कारण यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पुर्ण वा आंसिक क्षति भएका सडक, खानेपानी, सिचाई लगाएत सबै प्रकारका पुर्वाधार जन्य योजनाहरु र कृषि जन्य उत्पादनमा भएको क्षतिको विवरण सबै वडाहरुबाट यथाशिघ्र संकलन गरी गाउँपालिका विवरण पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

३.राहात वितरण/सहयोग सम्बन्धमा ।

प्रस्ताव न. ३ माथि छलफल गर्दा २०७९/६/१९ गते देखी परेको अविरल वर्षादको कारण यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पुर्ण वा आंसिक घर/बसोबास क्षति भई विस्थापित भएका परिवारहरुलाई तत्काल राहात सहयोगको आधार तयार गरी आर्थिक सहायोगको लागी गाउँकार्यपालिकालाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय ४. राहात वितरण सम्बन्धि जानकारी सम्बन्धमा ।

प्रस्ताव न. ४ माथि छलफल गर्दा २०७९/६/१९ गते देखी परेको अविरल वर्षादको कारण यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पुर्ण वा आंसिक घर/बसोबास क्षति भई विस्थापित भएका परिवारहरुलाई तपशिल बमोजिमको राहात सामाग्री/नगद विवरण गरिएको ब्यहोरा जानकारी गराईयो ।

तपशिल

सि.न.	वितरण गरिएको सामाग्री को नाम	संख्या	वडा न.	सहयोगी संस्था	कैफियत
१	चामल-२५ केजी,तेल २ लीटर, नुन २ पोका, दाल २ के.जी आलु २ केजी	प्रति घर परिवार	वडा न. २	सरुमारानी गाउँपालिका	३ घरपरिवारलाई

[illegible] बहादुर विश्वकर्मा
गा.पा. अध्यक्ष

२	चामल-२५ केजी, तेल १ लीटर, नुन १ पोका, दाल १ के.जी	प्रति घर परिवार	वडा न. ५	उद्योग बाणिज्य संघ	३ घरपरिवारलाई
३	चामल-२५ केजी, तेल २ लीटर, नुन १ पोका, दाल १ के.जी	प्रति घर परिवार	वडा न. ६	उद्योग बाणिज्य संघ	३ घरपरिवारलाई
४	कम्मल-२, त्रिपाल-१, भाडाकुडा-सेट	प्रति घर परिवार	वडा न. ६	रेडक्स सोसाहिटी	३ घरपरिवारलाई
५	नगद रु. २५०००/-	प्रति घर परिवार	वडा न. ६	सरुमारानी गाउँपालिका	३ घरपरिवारलाई

आज मिति २०७९/०८/१६ गते यस सरुमारानी गाउँपालिकाको विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५ बमोजिम गठित गाउँपालिका स्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक समितिका संयोजक एवं गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री झग बहादुर विश्वकर्माज्यूको अध्यक्षतामा बैठक बसी निम्नानुसारका निर्णय गरियो ।

<u>उपस्थिति</u>

गाउँपालिका अध्यक्ष श्री झगबहादुर विश्वकर्मा -संयोजक

गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री बसन्ता खड्का -सदस्य

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत चिन्तामणि रेग्मी -सदस्य

ने.क.पा.एमाले पाटी प्रतिनिधि श्री बसन्त बहादुर जि.सी. -सदस्य

ने.क.पा. माओवादी केन्द्र पाटी प्रतिनिधि श्री...................... -सदस्य

नेपाली कांग्रेस पाटी प्रतिनिधि श्री .... -सदस्य

राष्ट्रिय जनमोर्चा पाटी प्रतिनिधि श्री............................... -सदस्य

ने.क.पा. एकीकृत समाजवादी पाटी प्रतिनिधि श्री .... -सदस्य

पुर्वाधार विकास समिति संयोजक श्री चिन्त बहादुर सोमैमगर -सदस्य

सामाजिक विकास समिति संयोजक श्री भिम बहादुर मर्साङ्गी -सदस्य

आर्थिक विकास समिति संयोजक श्री मोहम्मद हलिम हलुवाई -सदस्य

वन तथा वातावरण समिति संयोजक श्री पुर्ख सिंह सुनार -सदस्य

प्रतिनिधि, जिल्ला प्रशासन कार्यालय श्री...................... -सदस्य

पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख श्री सुभास गौतम -सदस्य

बड्डाडा प्रहरी चौकीका प्रमुख श्री गेद बहादुर चन्द -सदस्य

दर्भान प्रहरी चौकीका प्रमुख श्री प्रेम भण्डारी -सदस्य

नगर प्रहरी प्रमुख श्री खोपीराम सोमै -सदस्य

ने.रे.सोसाईटी बांगेशाल उपशाखाको प्रतिनिधि श्री देवी प्रसाद अधिकारी-सदस्य

उ.वा.संघ बड्डाडां वजार केन्द्रको प्रतिनिधि श्री............................ -सदस्य

गै.स.स.महासंघकाका स्थानीय प्रतिनिधि श्री............................ -सदस्य

नेपाल पत्रकार महासंघको प्रतिनिधि श्री............................ -सदस्य

विपद् व्यवस्थापन हेर्ने कर्मचारी अधिकृत श्री लक्ष्मण आचार्य -सदस्य सचिव

<u>आमन्त्रित</u>

वडा न.२ का वडा अध्यक्ष श्री भानुभक्त भुसाल

वडा न.५ का वडा अध्यक्ष श्री लक्ष्मी पल्ली मगर

वडा न.१ का वडा अध्यक्ष श्री नर बहादुर घर्ती

वडा न.६ का वडा अध्यक्ष श्री तिल बहादुर बुढा

दर्भान प्रहरी चौकीका प्रतिनिधि श्री भुपद भुसाल

बड्डाडा प्रहरी चौकीका प्रतिनिधि श्री नविन यादव

सूचना प्रविधि अधिकृत श्री शिवराज न्यौपाने

१. विपद घरपरिवारहरुको लागि राहत रकम प्राप्त भएको जानकारी सम्बन्धमा ।
२. विपद घरपरिवारहरुको थप विवरण सम्बन्धमा ।
३. विधुतीय प्रणालीमा तथ्यांक प्रविष्ट गर्ने सम्वन्धमा ।
४. राहात तथा विविध सम्बन्धमा ।

निर्णयहरु

निर्णय न. १ घरपरिवारहरुको क्षतिको विवरण सम्बन्धमा ।

प्रस्ताव न. १ माथि छलफल गर्दा २०७९/६/१९ गते देखी परेको अविरल बर्षादको कारण यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पुर्ण वा आंसिक क्षति भई विस्थापित भएका घरपरिवारहरुलाई राहत सहयोगको लागी यस समितिबाट २०७९/७/१ गतेको बैठकबाट सिफारिस भएका घरपरिवारहरुलाई जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला विपद ब्बयस्थापन समितिबाट तपशिलको राहत रकम प्राप्त भएको जानकारी भयो ।

तपशिल

सि.न.	क्षतिको विवरण/घर भवन/घरमुलिको नाम	वडा न. र बस्ति	क्षतिको प्रकार	परिवार संख्या	प्राप्त राहत रकम रु.	कैफियत
१	चिन्त बहादुर दर्लामी	वडा न-२ गनाहा	पुर्ण क्षती	५	१५०००	
२	नमराज कवर	वडा न-२ गनाहा	आंसिकक्षती	८	१००००	
३	डिल बहादुर दर्लामी	वडा न-२ गनाहा	पुर्ण क्षती	५	१५०००	
४	असारी कुमाल-एकल महिला	वडा न-२ गनाहा	आंशिक क्षती	५	१००००	
५	भुमि सुनार सुकुम्वासी	वडा न-२ गनाहा	पुर्ण क्षती	४	१५०००	
६	ओम बहादुर दर्लामी	वडा न. ५ पाखापानी	पुर्णक्षती	९	२००००	
७	चुमा दर्लामी	वडा न. ५ पाखापानी	पुर्णक्षती	३	१५०००	
८	श्यामलाल दर्लामी	वडा न. ५ पाखापानी	पुर्णक्षती	५	१५०००	
९	द्रोण बहादुर कामी	वडा न. ५ विरिङ्कोट	पुर्णक्षती	७	२००००	
१०	गम बहादुर सोमै	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	पुर्णक्षती	५	१५०००	
११	टोप बहादुर सार्की	वडा न. ५ दुविचौर	पुर्णक्षती	४	१५०००	
१२	टेक बहादुर बराल	वडा न. ५ तारिके	आंसिक क्षती	८	१००००	
१३	हरिकला राना बराल	वडा न. ५ तारिके	आंसिक क्षती	५	१००००	
१४	दल बहादुर बराल	वडा न. ५ तारिके	आंसिक क्षती	६	१००००	

झक बहादुर विश्वकर्मा
गा.पा. अध्यक्ष

१५	यमी बराल	वडा न. ५ तारिके	आंसिक क्षती	४	१००००	
१६	दुर्गा बराल	वडा न. ५ लुकलुके	आंसिक क्षती	६	१००००	
१७	हिमलाल राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	आंसिक क्षती	७	१००००	
१८	खड्क बहादुर पुन	वडा न. ६ बुढिचौर	पुर्णक्षती	४	१५०००	
१९	मोहन बहादुर पुन	वडा न. ६ बुढिचौर	पुर्णक्षती	५	१५०००	
२०	रुम बहादुर पुन	वडा न. ६ बुढिचौर	पुर्णक्षती	४	१५०००	
२१	हस्त बहादुर बुढा	वडा न. ६ भिंगृखोला/टुनी खोला	पुर्णक्षती	४	१५०००	
	जम्मा				२,८५,०००	

निर्णय न. २

प्रस्ताव न. २ माथि छलफल गर्दा २०७९/६/१९ गते देखी परेको अविरल बर्षादको कारण यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र क्षति भई छुट भएका घरपिरवार र बस्ती स्थान्तरण गर्नु पर्ने भनी बस्ती पहिचान भएका तपशिलका घरपरिवारलाई राहत सहयोगको लागी जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो ।

तपशिल

पुर्ण क्षती

सि.न.	क्षतिको विवरण/घर भवन/घरमुलिको नाम	वडा न. र बस्ति	क्षतिको प्रकार	पुर्नर्निमार्णको लागी जग्गा भए नभएको	हाल बसोबास गरेको स्थान	कैफियत
१	पुर्ण बहादुर दर्लामी मगर	वडा न-२ गनाहा	पुर्ण क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन भएको	आफ्नै गोठमा बसेको	घरगोठ पहिरोले पुरीएको
२	चुडामणि दर्लामी मगर	वडा न-२ गनाहा	पुर्ण क्षती	अन्यत्र घरनिर्माणको लागी जग्गा जमिन भएको	आफ्नै गोठमा बसेको	घरगोठ पहिरोले पुरीएको

आंशिक क्षती

सि.न.	बस्ती/घरधुरीको नाम	ठेगना	परिवार संख्या	क्षतिको अवस्था	क्षतिको अवस्था	कैफियत
१	सोम बहादुर कुमाल-	वडा न. २ चुकाहा बस्ती	५	पहिरोले दबेको घरक्षती	आंशिक क्षती	
२	यम बहादुर कुमाल	वडा न. २ चुकाहा बस्ती	५	पहिरोले दबेको घरक्षती	आंशिक क्षती	
३	मोतिलाल कुमाल	वडा न. २ चुकाहा बस्ती	३	पहिरोले दबेको घरक्षती	आंशिक क्षती	
४	खुम बहादुर कुमाल	वडा न. २ चुकाहा बस्ती	३	पहिरोले दबेको घरक्षती	आंशिक क्षती	
५	नवराज कुमाल	वडा न. २ चुकाहा बस्ती	८	पहिरोले दबेको घरक्षती	आंशिक क्षती	
६	धनीकला कुमाल	वडा न. २ चुकाहा बस्ती	६	पहिरोले घर चेपेको	आंशिक क्षती	
७	हिमलाल राना	वडा न. ५ राङ्वाङ	५	गाई गोठ पुर्ण क्षती र घर चिरा परेको	आंशिक क्षती	
८	लिल बहादुर सुनार	वडा न. ५ राङ्वाङ	६	घर गोठ पहिराको जोखिम	आंशिक क्षती	
९	काले सुनार	वडा न. ५ राङ्वाङ	७	घर गोठ पहिराको जोखिम घरको गारो चिरा परेको	आंशिक क्षती	
१०	चित्र बहादुर कवर मगर	वडा न. ५ राङ्वाङ	८	बाखा गाई खोर पहिरो गई जोखिम	आंशिक क्षती	
११	शिवलाला घर्ती मगर	वडा न. ५ राङ्वाङ	६	पहिरोघर गोठ पहिराको, जोखिम	आंशिक क्षती	

१२	डमर बहादुर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	६	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
१३	राम बहादुर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	३	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
१४	दल बहादुर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	५	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
१५	चेत बहादुर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	५	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
१६	सुमित्रा राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	७	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
१७	वुद्दि बहादुर सोमै	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	५	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
१८	शेर बहादुर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	६	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
१९	तिल बहादुर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	७	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
२०	लिल बहादुर गाहाँ	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	६	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
२१	अमिता राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	३	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
२२	दान बहादुर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	५	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
२३	ईन्द्र बहादुर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	४	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	

२४	टोपाराम राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	८	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
२५	अमृत राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	५	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
२६	भेग बहादुर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	८	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
२७	दान बहादुर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	९	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
२८	जानकी सोमै	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	६	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
२९	विक्रम राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	६	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
३०	सावित्रि राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	७	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
३१	सुकदेव सुनार	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	४	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
३२	मेख बहादुर पल्ली	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	८	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
३३	देवकी सुनार	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	८	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
३४	भेक बहादुर सोमै	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	८	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
३५	राधिका सुनार	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	५	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
३६	सहविर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	५	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	

३७	जोग बहादुर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	८	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
३८	मनिकला सिंजाली	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	४	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
३९	टेक बहादुर सोमै	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	७	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
४०	दिल बहादुर राना	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	८	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
४१	जोख बहादुर सोमै	वडा न. ५ राङ्वाङ्ग	६	जमिन चिराचिरा परि घरगोठ उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
४२	भुमि बराल मगर	वडा न. ५ भिरगाउँ	४	पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
४३	बिस्नी दर्लामी मगर	वडा न. ५ भिरगाउँ	५	पहिरोको जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
४४	नुम बहादुर बराल मगर	वडा न. ५ भिरगाउँ	६	पहिरोको जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
४५	द्रोण बहादुर बराल मगर	वडा न. ५ भिरगाउँ	४	पहिरोको जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
४६	कुल बहादुर दर्लामी	वडा न. ५ भिरगाउँ	८	पहिरोको जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
४७	गोपाल बहादुर मरसाङ्गी मगर	वडा न. ५ भिरगाउँ	५	पहिरोको जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
४८	यनुका देवी बराल मगर	वडा न. ५ भिरगाउँ	७	पहिरोको जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
४९	मिना कामी	वडा न. ५ बिरिङ्गकोट	५	पहिरो गई घरको भित्ता चर्किएको	आंशिक क्षती	

५०	प्रेम बहादुर कामी	वडा न. ५ बिरिङ्कोट	६	घरको पुर्वी गारो भत्किएको र गोठ जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
५१	जिवा कुमारी कामी	वडा न. ५ बिरिङ्कोट	४	उतर तर्फको गारो भत्किएको, अरु गारो चिरा परेकोले जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
५२	चुमी सरा मरसाई	वडा न. ५ बिरिङ्कोट	५	पहिरोल गोठ र शैचालय जोखिम	आंशिक क्षती	
५३	जमुना सुनार	वडा न. ५ बिरिङ्कोट	५	दक्षिण गारो भत्किएको,अन्य गारो चिरा परि जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
५४	चुम बहादुर मर्साई	वडा न. ५ बिरिङ्कोट	५	पहिरोले एक तर्फ गारो भत्कीएको	आंशिक क्षती	
५५	हरि बहादुर खड्का	वडा न. ५ जसपुर	७	पहिरोले एक तर्फी गारो भत्कीएको	आंशिक क्षती	
५६	थमन बहादुर पुन मगर	वडा न. ६ बुढिचौर	५	बाखा खोर, शौचालय, बायोग्यास टंकी क्षति	आंशिक क्षती	
५७	मन बहादुर पुन मगर	वडा न. ६ बुढिचौर	५	बाखा खोर, शौचालय, बायोग्यास टंकी क्षति	आंशिक क्षती	
५८	प्रेम बहादुर पुन मगर-४	वडा न. ६ बुढिचौर	४	घरको भित्ता सबै चर्किएकोले उच्च जोखिम रहेको	आंशिक क्षती	
५९	भोज बहादुर पुन मगर-५	वडा न. ६ बुढिचौर	५	घरको भित्ता सबै चर्किएकोले उच्च जोखिम रहेको	आंशिक क्षती	
६०	थमन बहादुर पुन मगर	वडा न. ६ बुढिचौर	५	पहिरोले घर उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	
६१	हिरा बहादुर उलुङ्गे मगर	वडा न. ६ बुढिचौर	१६	पहिरोले गोठ भत्किएको घर उच्च जोखिममा रहेको	आंशिक क्षती	

६२	रिख बहादुर घर्ती	वडा न. ६ बुढिचौर	५	पहिरोको जोखिम	आंशिक क्षती	
६३	बेल बहादुर घर्ती	वडा न. ६ बुढिचौर	१३	पहिरोको जोखिम	आंशिक क्षती	
६४	रिमा कुमारी पुन मगर	वडा न. ६ बुढिचौर	२	पहिरोको जोखिम	आंशिक क्षती	
६५	ज्ञान बहादुर गाहाँ	वडा न. ६ बुढिचौर	४	पहिरोको जोखिम	,,	
६६	ताल बहादुर पुन	वडा न. ६ बुढिचौर	५	पहिरोको जोखिम	,,	
६७	भेग बहादुर राहुँ	वडा न. ६ बुढिचौर	६	पहिरोको जोखिम	,,	
६८	देव बहादुर पुन	वडा न. ६ बुढिचौर	४	पहिरोको जोखिम	,,	
६९	छब बहादुर घर्ती मगर	वडा न. ६ पाङ्कोट	५	पहिरोको जोखिम	आंशिक क्षती	
७०	ओम बहादुर घर्ती मगर	वडा न. ६ पाङ्कोट/ढलपानी	३	पहिरोको जोखिम	आंशिक क्षती	
७१	आईतिदेवी घर्ती मगर	वडा न. ६ पाङ्कोट/ढलपानी	१३	पहिरो जोखिम	आंशिक क्षती	
७२	होत बहादुर घर्ती मगर	वडा न. ६ पाङ्कोट/ढलपानी	५	पहिरो जोखिम	आंशिक क्षती	
७३	टोप बहादुर घर्ती मगर	वडा न. ६ पाङ्कोट/ढलपानी	६	पहिरो जोखिम	आंशिक क्षती	
७४	अस्मिता रेश्मी	वडा न. ४ भन्ज्याङ्ग	५	घर शौचालय पहिरोको जोखिम	आंशिक क्षती	

७५	भेग बहादुर रेश्मी	वडा न. ४ भन्ज्याङ	५	घर पहिरोको जोखिम	आंशिक क्षती	
७६	सुर्य रेश्मी	वडा न. ४ भन्ज्याङ	४	घर पहिरोको जोखिम	आंशिक क्षती	
७७	चुम बहादुर रखाल	वडा न. ३ बाङ्गेबेशी	३०	भएको ५ रोपनी खेत नदिले कटान गरेको	आंशिक क्षती	
७८	मग्मुल मियाँ	वडा न. ३ कौस्कोट	५	३ रोपनी बारी र सोमा बनेको घर भासिएको	आंशिक क्षती	
७९	शुक बहादुर दमै	वडा न. ३ डाडाँटोल	६	गोठ ढलेको/भत्केको	आंशिक क्षती	
८०	विरबहादुर गुरुङ	वडा न. ३ डाडाँटोल	५	गोठ ढलेको/भत्केको	आंशिक क्षती	
८१	ईन्द्र बहादुर गुरुङ	वडा न. ३ डाडाँटोल	६	गोठ ढलेको /भत्केको	आंशिक क्षती	
८२	गगन सिं दर्लामी	वडा न. ३ सुजिनपुर	१७	भएको ५ रोपनी खेत पहिरोले बगाएको	आंशिक क्षती	
८३	दुर्जधन पुन मगर	वडा न. ३ पनाहा	५	घर चिराचिरा/पड्कीएको र भासिएको	आंशिक क्षती	
८४	खड्क बहादुर राना	वडा न. ३ चार्भा	२४	भएको १० रोपनी खेत पहिरोले बगाएको	आंशिक क्षती	
८५	भक्त बहादुर राना	वडा न. ३ चार्भा	९	भएको ८ रोपनी खेत पहिरोले बगाएको	आंशिक क्षती	
८६	नुम बहादुर सुनार	वडा न. ३ धुवाकोट	७	भएको १० रोपनी बारी र खेत भासिएको ।	आंशिक क्षती	
८७.	रेशबहादुर राना	वडा नं. ४ भरकोट	४	घरको गाह्रो आंशिक भत्केको	आंशिक क्षति	

निर्णय न. ३

प्रस्ताव न. ३ माथि छलफल गर्दा २०७९/६/१९ गते देखी परेको अविरल बर्षादको कारण यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पुर्ण वा आंसिक क्षति भई विस्थापित भएका घरपरिवार, विपद प्रभावित निजि आवास पुन:निर्माण तथा पुर्नस्थापना गर्नु पर्ने सम्वन्धि २८ घरपरिवारको विवरण विधुतिय प्रणालीमा तथ्यांक प्रविष्ट भएको जानकारी गराईयो । साथै निर्णय न. २ अनुसारका घरपरिवारहरुको विवरण विधुतिय प्रणालीमा तथ्यांक प्रविष्ट गर्ने काम सुरु गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय न. ४

प्रस्ताव न. ४ माथि छलफल गर्दा २०७९/६/१९ गते देखी परेको अविरल बर्षादको कारण यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पुर्ण वा आंसिक क्षति भई विस्थापित भएका घरपरिवार बस्ती स्थान्तरण गर्नु पर्ने बस्तीका घरपरिवारहरुसंग भेटघाट तथा विवरण तयारको लागी गाउँपालिकाबाट तपसिलको टोली बनाई अनुगमन गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिल

१) गाउँपालिका अध्यक्ष
२) " " उपाध्यक्ष
३) विपद सम्बन्धी फोकल पर्सन
४) विषयगत समितिका संयोजकहरु
५) सम्बन्धित वडाध्यक्षहरु
६) आवश्यकता अनुसार प्राविधिक कर्मचारी

गाउँपालिकाको विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण छलफलमा उपस्थितिहरू

DATE..................

१३- गोविन्द के.सी
१४- अब्दुल अली
१५- गोपाल वली
१६- नारान जि.सी
१७- प्रेम बहादुर घर्ती
१८- खडम बहादुर मार्के
१९- विवेक थापा
२०- अनाराम पन्नी
२१- गोजबहादुर थामी
२२- कृष्ण बहादुर थामी
२३- डाल बहादुर रायमाझी
२४- दुर्गा बहादुर थामी
२५- गणेश बहादुर सार्की
२६- जोग बहादुर मियाँ
२७- इस्माइल मियाँ
२८- निमराज आचार्य (प्र.अ.) श्री.नि.मा.वि.
२९- पृथ्वी बहादुर शाही
३०- सन्ते कामी
३१- सन्त बहादुर थामी
३२- हिम राज अधिकारी
३३- चेत बहादुर रायमाझी
३४ भागराज आलि
३५ नेत्रबिराम भट्टराई
~~३६ धन बहादुर रायमाझी~~
३६ हरि प्रसाद पौडेल
३७- द्रोण बहादुर सुनार
३८- कमरुद्दिन मियाँ
३९- जुब्बर मियाँ
४०- ओम बहादुर कुमाल
४१- काले मियाँ
४२- द्रोण ~~आचार्य~~ अधिकारी
४३- लिल बहादुर के.सी
४४- टिकाराम राउत
४५- श्याम बहादुर राउत
४६- होम नारायण अधिकारी

DATE......................

४६ शारदा ४६- शारदा पौडेल

प्रस्ताव

(१) गाँउपालिका वडा नं. १ मा विगत ५ वर्षमा घटेका विपदका घटनाहरु

(२) पालिका वडा नं. १ मा सम्भावित विपदका घटना घट्न सक्ने स्थानहरु

(३) विपद सम्बन्धी पूर्व तयारी को अवस्था

(४) सरोकार वाला निकाय को सम्बन्धमा

निर्णय

१. सिम्ले खोला, पट्टी खोला, हडवेड खोलाको बाढी
२. आगलागी, (कोदु जङ्गल) डढेलो को समस्या
३. सर्प टोकाइ (सर्प, गोमन, करेट सर्प)
४. बाँदर आतङ्क अत्याधिक रहेको। (विगत ४ वर्ष देखि)
५. बँदेल आतङ्क
६. किलिबाङ, कोट्र मा नदी कटान रहेको
७. २०७२ सालको भुकम्पले विद्यालयको भवनमा क्षति भएको (थाँजा कोटेको)
८. भुस्याहा कुकुर आतङ्क (६/७ वटा बच्चा १ वर्षमा जङ्गि
९. राटी कुला र लिफ्टिङ आयोजना प्रभावित भएको।
१०. डङ्गु (एक जनाको मृत्यु भएको) (२०७५ मा)
११. कोभिड (२ जनाको मृत्यु भएको) (चेत ब. गुरुङ/ टिल ब. रानामा.)
१२. पशु व्यवसायमा रोगको कारण १५ करोडको जोखिम रहेको।
१३. मल टीया को समस्या
१४. ठाडा खोलाको समस्या बढी

CS Scanned with CamScanner

DATE......................

आज मिति २०७९।०८।२८ गते सरुमारानी गाउँपालिका को बैठक कक्षमा गाउँपालिका स्थित वडा नं. २ को गजाड़ा खोला मा श्री मिन्दु कुमार गुरुङ ज्यू को अध्यक्षतामा विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण सम्बन्धी निम्न उपस्थितिमा निम्न प्रस्तावमा छलफल गरियो ।

उपस्थिति

वडा सदस्य	श्री मिन्दु कुमार गुरुङ	मिन्दु गुरुङ
	श्री जिवन दास वि.क	
	श्री चित्र बहादुर दलामी मगर	
मती लाल	श्री मोती लाल कुमाल	
धनीकला	श्री धनी कला कुमाल	
शुसीला	श्री सुसिला कुमाल	
जमुना	श्री जमुना कुमाल	
सुमित्रा	श्री सुमित्रा कुमाल	
	श्री मनिकला कुमाल	
शान्ती	श्री शान्ति कुमाल	
	श्री बुद्धि बल कुमाल	
	श्री दरिसा कुमाल	दरिसा
रवीम	श्री रवीन बहादुर सुनार	
सुरेश	श्री सुरेश कुमाल	
	श्री बल बहादुर सुनार	
	श्री भुमि सुनार	भुमी
	श्री सिव लाल सार्की	शिव
येमबसु	श्री यम बहादुर सुनार	
	श्री कुले कुमाल	कुले
	श्री शान्ता दलामी मगर	शान्ता

CS Scanned with CamScanner

DATE..................

आज मिति २०७९/०८/१८ गते सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं. २ को वडा भवनमा (बैठक कक्षमा), वडा अध्यक्ष श्री मातृभक्त भुसाल ज्यूको अध्यक्षतामा विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण सम्बन्धी निम्न उपस्थितिमा निम्न प्रस्तावमा छलफल गरियो।

उपस्थिति

वडा अध्यक्ष	श्री मातृभक्त भुसाल	
वडा सदस्य	श्री चन्द्रीमा थापा	
वडा सदस्य	श्री मिलु कुमार गुरुङ	
वडा सदस्य	श्री रत्नलाल पन्थी	
वडा सदस्य	श्री मनकला सुनार	
वडा सचिव	श्री जिवन डि.सी.	
अ. स. ई.	श्री केशव बहादुर दलामी	
स. क. अ.	श्री श्रीराम प्रसाद खनाल	
ना. प्रा. स.	श्री पंकज बहादुर पाण्डे	

आमन्त्रित

श्री पोमलाल पन्थी
श्री मान बहादुर कुमाल
श्री शरद भुसाल
श्री अमर गुरुङ
श्री मोहन डि. सी.
श्री कृष्ण भुसाल
श्री नारायणप्रसाद पौडेल
श्री शिव प्रसाद घिमिरे
श्री ओम प्रसाद ओली
श्री कुल दिप जि. सी.
श्री कृष्ण बहादुर बानियाँ
श्री शान्तराज आचार्य
श्री काशिराम कुंवर
श्री सुर्य ब. सुनार
श्री कमल बहादुर कुंवर
श्री गुणानन्द रेशमी मगर

CS Scanned with CamScanner

DATE......................

श्री कृष्ण बहादुर राना मगर

श्री लक्ष्मी भुसाल

श्री टिकाराम बराल

श्री हरि प्रसाद अधिकारी

श्री ध्रुव कुमार श्रेष्ठ

CS Scanned with CamScanner

DATE......................

आज मिति २०७९/०८/२८ गतेका दिन सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं ०५ वडा कार्यालयमा वडा अध्यक्ष श्री लक्ष्मी पल्ली मगरको अध्यक्षतामा विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण सम्बन्धी देहायको उपस्थितिमा निम्न प्रस्तावमाथि छलफल गरियो।

उपस्थिति

१. वडा अध्यक्ष :- श्री लक्ष्मी पल्ली मगर
२. वडा सदस्य :- श्री गोमती खाम्चा
३. " " :- श्री गणेश सुनार
४. " " :- श्री धन बहादुर ~~कुमार~~ दर्लामी
५. " " :- श्री मनीश सुनार
६. वडा सचिव :- श्री विक्रम प्र. गौतम
७. ए. कअ :- श्री सावित्रा के.सि. (गिरि)
८. ना. प्रा. स :- श्री हिमाल बस्नेत
९. नि. उपाध्यक्ष :- श्री मिना सोमै
१०. नि. वडा अध्यक्ष :- श्री सन्त ब. बराल मगर
११. भिमसेन मा.वि. प्र.अ :- श्री हरि दर्लामी मगर
१२. घनश्याम साउ मगर
१३. उम बहादुर खाम्चा मगर.
१४. कृष्ण बहादुर खड्का.
१५. छवि बहादुर खाम्चा
१६. मान बहादुर पल्ली (का.स)
१७. पोमलाल पन्थी

निर्णय नं. १ : प्रस्ताव नं. १ माथि छलफल गर्दा सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं. ०५ मा पर्ने धेरै बस्तिहरुमा धेरै जोखिम भएकोले एउ परक भु-गर्भ विदलाई ल्याएर देखाउने पर्ने निर्णय गरियो।

Scanned with CamScanner

DATE.....................

आज मिति २०७३/०८/२३ गतेका दिन सरुमारानी गाँउपालिका वडा नं. ३ वडा कार्यलयमा वडा अध्यक्ष श्री भिम बहादुर मर्साङ्गी को अध्यक्षतामा विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण सम्बन्धी देहायको उपस्थितिमा निम्न प्रस्तावमाथी छलफल गरियो ।

उपस्थिती

१. वडा अध्यक्ष:- श्री भिम बहादुर मर्साङ्गी
२. वडा सदस्या श्री. आशा वि.क.
३. " " श्री. वेद ब कुन
४. " " श्री. रवलीत घिर्ती
५. " " श्री. मनीष कुरुङ
६. वडा सचिव श्री. लोक ब राना
७. सीता पाण्डे हंसपुर स्वास्थ्य चौकी
८. विमला मगर
९. दानकठ सुनार
१०. लंक बाहादुर सुनार
११. किसमत्ता मीर्दा
१२. हिमालय रिजाल
१३. नमराज राना मगर
१४. लिला वढगाइहे
१५. रिव्यान्त रोका
१६. विर बहादुर राना मगर
१७. मुक्तिराम डाँगी
१८. पोमलाल पन्थी
१९. दधिराम रवनाल (सहायक कम्प्युटर अपरेटर)
२०. नितान राना
२१. डम्बर बहादुर राना (डा.टि.)

Scanned with CamScanner

DATE.....................

आज मिति २०७८/०८/२८ गतेका दिन सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं. ४ वडा अध्यक्ष श्री चिन्न बहादुर सोमै मगर को अध्यक्षता मा विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण सम्बन्धी देहायको उपस्थितिमा निम्न प्रस्तावमाथी छलफल गरियो ।

उपस्थिति

(१)	वडा नं. ४ वडा अध्यक्ष श्री. चिन्न बहादुर सोमै मगर	[signature]
	वडा सदस्य श्री. पार्वती पुन मगर	पार्वती
	वडा सदस्य श्री. कल्पना वि.क.	कल्पना
	वडा सदस्य श्री. ओम बहादुर घर्तीमगर	[signature]
	वडा सदस्य श्री. धन बहादुर थापा मगर	
	श्री. सुमा राना	सुमा
	श्री. कृष्ण बहादुर थापा मगर	
	श्री. दुर्गा बहादुर राना	दुर्गाबहा.
	श्री. होम बहादुर थापा	[signature]
	श्री. इन्द्र बहादुर थापा	[signature]
	श्री. दुर माया भण्डारी	दुर माया
	श्री. भावना साह मगर	भावना
	श्री. पार्वती पुन मगर	पार्वती
	श्री. मोतिराम साह	[signature]
	श्री. राम कुमारी वि.क.	रामकुमारी
	श्री. धनी राना मगर	[signature]
	श्री. पूर्ण बहादुर थापा मगर	[signature]
	श्री. बल बहादुर पुन	बल
	श्री. खिम बहादुर कुमाल	खिम
	श्री. परशुराम साह सोमै	[signature]
	श्री. एन बहादुर सुनार	[signature]
	श्री. देविराम घर्ती मगर	[signature]
	श्री. लिला थापा	लिला
	श्री खेमलाल घिमिरे	[signature]
	श्री टीकाराम आचार्य	[signature]
	श्री नारायणप्रसाद पौडेल	[signature]
	श्री कुम बहादुर विष्ट	[signature]
	श्री [illegible] बहादुर [illegible]	[signature]

CS Scanned with CamScanner

DATE..................

श्री · अन बहादुर सोमाई

श्री दुर्गा न राना

श्री देविराम (तोरे) मगर

श्री · मन गगन थापा मगर

श्री झगा बहादुर राना

श्री · निर्मल शर्मा

श्री · पुष्पलाल शाही

श्री यीरा कुमारी पाण्डे

श्री टिकाराम पन्थी मगर

श्री [illegible] सोमई मगर

प्रा· लक्ष्मी पन्थी मगर वडा अध्यक्ष सदुकार्यालय

CS Scanned with CamScanner

DATE.................

आज मिति २०७१/०१/०१ गतेका दिन सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं. ६ वडा अध्यक्ष श्री तिल बहादुर बुढा मगर को अध्यक्षता मा विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण सम्बन्धी छलफलको उपस्थितिमा निम्न प्रस्तावमाथी छलफल गरियो ।

उपस्थिति

(१) वडा नं. ६ वडा अध्यक्ष श्री. तिल ब. बुढा मगर
(२) ६ वडा सचिव श्री. बाबुराम अधिकारी
(३) वडा सदस्य श्री. खड्क ब. महरा
(४) वडा सदस्य श्री. नव बहादुर डाँगी
(५) पूर्व वडा वडा अध्यक्ष श्री. तुल बहादुर रोका मगर
(६) वडा सदस्य श्री. मनुका राइ मगर
(७) श्री. ताल बहादुर मगर
(८) श्री. प्रेम बहादुर विश्वकर्मा
(९) श्री. गज बहादुर गुरुङ
(१०) श्री. यम बहादुर पुन
(११) श्री. तिल बहादुर वि.क.
(१२) श्री. ~~लाल~~ रुम बहादुर पुन
(१३) श्री. मन बहादुर पुन
(१४) श्री. मोहन बहादुर बुढा
(१५) श्री. जन बहादुर ~~बुढा~~ पुन
(१६) श्री. जिव बहादुर बुढा
(१७) श्री. रमेश थापा मगर
(१८) श्री. खड्क बहादुर पुन
(१९) श्री. आगीराम बुढा
(२०) श्री. तुल ब. डाँगी मगर
(२१) श्री यम ब० पुन
(२२) श्री हरि ब० वि.क.
वडा प्राविधिक (२३) श्री दिल्लाराम पाण्डे
वडा सदस्य (२४) रनुका वि.क.
(२५) प्रेम बहादुर गाहा

CS Scanned with CamScanner

DATE.................

आज मिति २०७९/०९/०३ गतेका दिन सरुमारानी गाउँपालिका अध्यक्ष श्री ऋजा बहादुर विश्वकर्मा को अध्यक्षतामा वि॰ विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण सम्बन्धी बैठकको उपस्थितिमा निम्न प्र॰ प्रस्तावमाथी छलफल गरियो

उपस्थितिहरु

सरुमारानी गा॰ पा॰ ~~प्रमुख~~ अध्यक्ष श्री॰ ऋजा बहादुर विश्वकर्मा
" " " ~~उप प्रमुख~~ उपाध्यक्ष श्री॰ बसन्ता खड्का
" " " प्रशासकिय प्रमुख श्री॰ चिन्तामणी रेग्मी
" " " वडा नं॰ १ अध्यक्ष श्री॰ नर ब॰ घर्ति
" " " वडा नं॰ २ अध्यक्ष श्री॰ भानुभक्त पुसाल
" " " वडा नं॰ ३ अध्यक्ष श्री॰ मिम ब॰ मल्लश्री
" " " वडा नं॰ ४ अध्यक्ष श्री॰ चिज ब॰ सोमाई
" " " वडा नं॰ ५ अध्यक्ष श्री॰ लक्ष्मी पल्ली
" " वडा नं॰ ६ अध्यक्ष श्री॰ तिल ब॰ बुढा
कार्यपालिका सदस्य श्री॰ मोहम्मद हलीम हलुवाई
" " सदस्य श्री॰ चन्द्रिमा थापा
" " सदस्य श्री॰ कल्पना बुढा (वि॰क॰)
" " सदस्य श्री॰ आशा पुनमगर
" " सदस्य श्री॰ यमुना राई
कर्मचारी श्री॰ लक्ष्मण आचार्य
कर्मचारी श्री॰ टोप ब॰ शाहि
कर्मचारी श्री॰ प्रकाश गौतम
कर्मचारी श्री॰ लिला राम सोमाई
कार्यपालिका सदस्य - श्री॰ पुरुषोत्तम [illegible]
श्री॰ विकाश नेपाल
[illegible] शान्तराज आचार्य

प्रस्ताव

१॰ विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण सम्बन्धी छलफल गरियो ।

CS Scanned with CamScanner

प्रस्ताव

२. विषयगत समिति गठन

निर्णय

१. विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण सम्बन्धी व्यापक छलफल गरियो

२. विषयगत छलफल गरि निम्न समिति गठन गरियो।

क. भुकम्प

संयोजक - बसन्ता खड्का
सदस्य - चिन्त ब. सोमै
" - भिम ब. मार्गाङ्ग
" - तिल ब. बुढा
" - लक्ष्मी पल्ली
" - नार ब घर्ती
" - भानुभक्त भुसाल

ख. बाढी

संयोजक - भानुभक्त भुसाल
सदस्य - द्रोण अधिकारी
सदस्य - मोहन पन्थी
" - नम ब. डाँगुड़
" - सुर्य बि.क.

ग. महामारी

संयोजक - चिन्त सोमै
सदस्य - गणेश सुनार
" - द्रोण बि.क.
" - दान ब. सुनार
" - नन्द ब. के. सी.

Scanned with CamScanner

DATE........................

ग. पहिरो

संयोजक - लक्ष्मी पन्थी
सदस्य - दिल ब. उप्रेती
सदस्य - भोज ब. साह
सदस्य - अम्मा गुरुङ
" - सलीम मियाँ

ङ. हावाहुरी तथा चट्याङ

संयोजक - मिनु गुरुङ
सदस्य - बालानन्द बेलबासे
" - कविराम सोनाई
" - पुनाम च्योर्ते
" - चुर ब. वि.क.

च. आगलागी तथा डढेलो

संयोजक - गिता मगराँती
सदस्य - मिना विश्वकर्मा
" - कृष्ण ब. राना
" - यक ब. सुनार
" - बिन ब. सोमै

छ. मानव वन्यजन्तु द्वन्द

संयोजक - भोज ब. साह
सदस्य - लक्ष्मी भुसाल
" - तेज ब. अस्लामी
" - राधिका सुनार
" - दिल ब. उप्रेती

CS Scanned with CamScanner

ज. सुरक्षा, खडेरी, आगलागी

संयोजक - तिल ब. बुढा
सदस्य - केशर ब. दलामी
" - हुम ब. थापा
" - जितमान मिर्या
" - चित्र ब. लोहार

झ. सडक दुर्घटना

संयोजक - पुरनजित सुनार
सदस्य - सुपेन्द्र महत
" - अनाराम पल्ली
" - शिव एम.सी.
" - जागेश्वर पोखरेल

ञ. डुबान, जोखिम तथा सडक कटान

संयोजक - नर ब. घर्ती
सदस्य - सिन्दु कुमार गुरुङ
" - दिल ब. पल्ली
" - धन ब. थापा
" - खुम ब. थापा

ट. कृषि तथा पशुमा लाग्ने रोग

संयोजक - मोहमद कालिम कलुवाई
सदस्य - आशा वि.क.
" - सन्दिप बेल्वासे
" - राधा आमात्य
" - दुर्गा खत्री

Scanned with CamScanner

DATE.............

ङ. खानेपानी सेक्टर

संयोजक - तुल ब. रोका
सदस्य - धनुका राइ
" - लाल ब. सुनार
" - कल्पना वि.क.
" - इन्द्र ब. के.सी.

च. जनसंख्या विस्थापन

संयोजक - उम ब. ~~के.सी.~~ खाम्चा
सदस्य - चन्द्रिमा थापा
" - खड्गा ब. महरा
" - जैनुल मिर्या
" - टिकाराम पल्ली

CS Scanned with CamScanner

सरुमारानी गाउँपालिका
१नं.वडा कार्यालय
बाङ्गेसाल प्यूठान
लूम्बिनी प्रदेश
नेपाल

प.सं. : २०७९।०८०
च.न. ६४९

मितिः २०७९।०८।२६

श्री : सरुमारानी गाउंपालिका,
बङ्डांडा प्यूठान ।

विषय : जानकारी सम्बन्धमा ।

उपरोक्त सम्बन्धमा यस सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं. ०१ मा गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री बसन्ता खड्का को अध्यक्षतामा विपद व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धी सुचना संकलन, छलफल कार्य विज्ञ समुह बाट सफल रुपमा सञ्चालन गरिएको जानकारी गराइन्छ । साथै छलफलको विषय र उपस्थिती यसै पत्र साथ संलग्न गरी पठाइएको छ ।

नर बहादुर घर्ति
वडा अध्यक्ष

नर बहादुर घर्ती
वडा अध्यक्ष

CS Scanned with CamScanner

सरुमारानी गाउँपालिका
२ नं.वडा कार्यालय

दवेरी, प्यूठान
लुम्बिनी प्रदेश नेपाल
२०७३

प.सं. : २०७९।०८०
च.नं. : ५४२

मितिः २०७९।०८।२७

विषय : जानकारी सम्वन्धमा ।

श्री : सरुमारानी गाउँपालिकाको कार्यालय
वड्डाडा प्यूठान ।

प्रस्तुत विषयमा यस सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं.०२ मा सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं. ०२ का वडा अध्यक्ष श्री भानुभक्त भुसालको अध्यक्षतामा मिति २०७९।०८।२७ गते का दिन विपद व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना सम्वन्धी सुचना संकलन , स्थलगत निरिक्षण , र वृहद छलफल कार्य विज्ञ समुह बाट सफल रुपमा संचालन गरिएको व्यहोरा समेत जानकारी को लागी अनुरोध छ ।

....
भानुभक्त भुसाल
वडा अध्यक्ष

Email:sarumaraniward2@gmail.com , सम्पर्क [redacted] ९८०९७१९९०४, ९८६६९३२२१८ ,९८६८९७१७११, ९८४७९३१२३१

Scanned with CamScanner

सरुमारानी गाउँपालिका
३ नं वडा कार्यालय

हंसपुर प्यूठान
लुम्बिनी प्रदेश नेपाल
२०७३

पत्र संख्या :– २०७९/०८० मिति :–२०७९।०८।२९
चलानी नम्बर :– ४८६

विषय : – निर्णय प्रतिलिपि सम्वन्धमा ।

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू ,
सरुमारानी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय वड्डांडा प्यूठान ।

प्रस्तुत विषयमा सरुमारानी गाउँपालिका वार्ड नं. ३ मा सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं ३ का वडा अध्यक्ष श्री भिम वहादुर मर्साङ्गीको अध्यक्षतामा मिति २०७९।०८।२९ गतेका दिन विपद व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धी सुचना संकलन , स्थलगत निरिक्षण , तथा बृहत छलफल कार्य विज्ञ समुहबाट संचालन गरिएको व्यहोरा समेत जानकारीको लागी अनुरोध छ ।

....
भिम वहादुर मर्साङ्गी
वडा अध्यक्ष

भिम बहादुर मर्साङ्गी
वडा अध्यक्ष

CS Scanned with CamScanner

सरुमारानी गाउँपालिका
४ नं वडा कार्यालय
बड्डाँडा, प्यूठान
५ नं प्रदेश नेपाल
२०७३

पत्र संख्या :– २०७९/०८०
चलानी नम्बर :– ३७९

मिति :–२०७९।०९।०३

विषय : निर्णय प्रतिलिपि सम्बन्धमा ।

श्रीमान प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यू ,
सरुमारानी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय बड्डाँडा प्यूठान ।

प्रस्तुत विषयमा सरुमारानी गाउँपालीका वडा नं. ४ मा सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं. ४ का वडा अध्यक्ष श्री चिन्त बहादुर सोमै मगरको अध्यक्षतामा मिति : २०७९। ०९। ०३ गतेका दिन विपद व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धी सूचना संकलन , स्थलगत निरिक्षण, तथा बृहत छलफल कार्य विज्ञ समुहबाट संचालन गरिएको ब्यहोरा समेत जानकारीको लागी अनुरोध छ ।

चिन्त बहादुर सोमै मगर
वडा अध्यक्ष

CS Scanned with CamScanner

सरुमारानी गाँउपालिका
५ नं.वडा कार्यालय
जस्पुर, प्यूठान ,
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

प.सं. ०७९।०८०
च.न. ३८१

मिति :२०७९।०८।२८

विषय : निर्णय प्रतिलिपी सम्बन्धमा ।

श्री सरुमारानी गाउँपालिकाको कार्यालय

बङ्गाँडा ,प्युठान

प्रस्तुत विषयमा सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं ०५ मा सरुमारानी गाउँपालिका वडा नं ०५ का वडा अध्यक्ष श्री लक्ष्मी पल्ली मगरको अध्यक्षतामा मिति २०७९।०८।२८ गतेका दिन विपद व्यवस्थान तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धी सुचना संकलन, स्थलगत निरिक्षण,र बृहत छलफल कार्य विज्ञ समुहबाट सफल रुपमा संचालन गरिएको व्यहोरा समेत जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

२०७९।०८।२८

....
लक्ष्मी पल्ली मगर

वडा अध्यक्ष

लक्ष्मी पल्ली मगर
वडा अध्यक्ष

सरुमारानी गाउँपालिका
०६ नं.वडा कार्यालय
तिराम ,प्यूठान
लुम्बिनी प्रदेश नेपाल
२०७३

प.सं. :-०७९ ०८०
च.नं.:- 356

मिति - २०७९, ०९, ०१

श्री सरुमारानी गाउँपालीकाको कार्यालय
बङ्गाँडा,प्यूठान ।

विषय :-जानकारी सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा यस सरुमारानी गाउँपालीका वडा नं.६ मा सरुमारानी गाउँपालीका वडा नं.६ का वडा अध्यक्ष श्री तिल बहादुर बुढाको अध्यक्षतामा मिति २०७९/०९/०१ को दिन विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धी सूचना संकलन,स्थलगत निरिक्षण र वृहत छलफल कार्य विज्ञ समुह बाट सफल रुपमा सञ्चालन गरिएको व्यहोरा समेत जानकारी को लागी अनुरोध छ ।

तिल बहादुर बुढा
वडा अध्यक्ष

तिल बहादुर बुढा
वडा अध्यक्ष

CS Scanned with CamScanner

DATE.....................

आज मिति २०७९/०८/२६ गते सरुमारानी गाँउपालिका को बैठक कक्षमा गाँउपालिका स्थित वडा नं. १ को कार्यालयमा गाँउपालिका उपाध्यक्ष श्री बसन्ता खड्का ज्यू को अध्यक्षतामा विपद व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण सम्बन्धी निम्न उपस्थितिमा निम्न प्रस्तावमा छलफल गरियो ।

उपस्थिति

गा.पा. उपाध्यक्ष श्री बसन्ता खड्का
वडा अध्यक्ष श्री नर बहादुर घर्ती
वडा सदस्य श्री मञ्जुला मिया
वडा सदस्य श्री शारदा सेना पल्ली
वडा सदस्य श्री मिना विश्वकर्मा
श्री डोर्ले खामी

आमन्त्रीत :-

संविधान सभा सदस्य श्री धन बहादुर राध्यमाखी
गा.पा. उपाध्यक्ष श्री बसन्ता खड्का
निवर्तमान वडा अध्यक्ष श्री सुरेन्द्रलाल शर्मा
नेपाली कांग्रेस प्रतिनिधि लक्ष्मण जि.सी.
ने.क.पा एमाले प्रतिनिधि जितलाल मियाँ
राष्ट्रिय जनमोर्चा " श्री डेबलाल शर्मा
जनमोर्चा एक पार्टीका प्रतिनिधि जोहाउदिन मियाँ
जीवा सुनार

१) - कुमा रावल
२) - योगमाया थापा
३) - टेका अर्याल
४) - तारा कुमाल
५) - कमला भुसाल
६) - खुश्मा मयाङ्गी
७ - सुनिता आले मगर
८ - रुयीराम भण्डारी
९ - मलिम मियाँ
१० - सुनिल मिया
११. प्रेमकुमारी हर्षे
१२ - लागत कुमार आले

Scanned with CamScanner

गाउँपालिकाको विपद् प्रतिकार्ययोजना निर्माण सम्बन्धमा बैठकमा सहभागीहरू

आज मिति २०७९/१०/२८ गते बिहान ८.०० बजे यस सरुमारानी गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री झगबहादुर विश्वकर्माज्यूको अध्यक्षतामा तपशिल बमोजिमको उपस्थितिमा विपद प्रतिकार्ययोजना निर्माण सम्बन्धमा बैठक बसि निम्न बमोजिमका निर्णयहरुका साथ सम्पन्न गरियो ।

सि.नं.	नाम थर	पद	हस्ताक्षर
१	श्री झग बहादुर विश्वकर्मा	अध्यक्ष	
२	श्री बसन्ता खड्का	उपाध्यक्ष	
३	श्री चिन्तामणि रेग्मी	प्रमुख प्र.अ.	
४	श्री चिन्त बहादुर सोमै मगर	४ न. वडा अध्यक्ष	
५	श्री भिम बहादुर मर्साडी	३ न. वडा अध्यक्ष	
६	श्री मोहम्मद हलिम हलवाई	कार्यपालिका सदस्य	
७	श्री लक्ष्मी पल्ली मगर	५ न. वडा अध्यक्ष	
८	श्री भानुभक्त भुसाल	२ न. वडा अध्यक्ष	
९	श्री तिल बहादुर बुढा	६ न. वडा अध्यक्ष	
१०	श्री नर बहादुर घर्ती	१ न. वडा अध्यक्ष	
११	श्री पुर्ख सिं सुनार	कार्यपालिका सदस्य	
१२	श्री चन्द्रिमा थापा	कार्यपालिका सदस्य	
१३	श्री आशा वि.क.	कार्यपालिका सदस्य	
१४	श्री कल्पना सुनार	कार्यपालिका सदस्य	
१५	श्री यनुका राहुँ मगर	कार्यपालिका सदस्य	
१६	श्री लक्ष्मण आचार्य	अधिकृत प्रशासन शाखा	
१७	श्री टेकेन्द्र रायमाझि	अधिकृत स्वास्थ्य शाखा	
१८	श्री टोप बहादुर शाही	लेखा अधिकृत	
१९	श्री नेत्र बहादुर के.सी.	पशुसेवा प्राविधिक	

२०	श्री सुर्यमोहन जोशी टेकरा	परामर्शदाता प्रतिनिधि	[signature]
२१.	कुला चौधरी	DSP, APF	[signature]
२२.	तिलानाएक रोकै मगर	जिल्ला अध्यक्ष	[signature]
२३	गिता साद मगर	का. स.	[signature]
२४	श्यामकलि राना	का. स.	श्यामकली

छलफलका विषयहरु

१. स्थानिय विपद प्रतिकार्य तथा पुर्व योजना सम्बन्धमा,

२. स्थानिय विपद प्रतिकार्य तथा पुर्व योजना बमोजिम समिति गठन सम्बन्धमा,

निर्णयहरु

१. सरुमारानी गाउँपालिका विपद प्रतिकार्य तथा पुर्व योजना २०७९ गाउँपालिका कार्य-समिति समक्ष पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

२. विपद प्रतिकार्य तथा पुर्व योजनाका विषयगत समितिमा निम्न बमोजिम संयोजक रहने निर्णय गरियो ।

निम्न

(क) शिघ्र व्यवस्थापन, सुचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
श्री ... विश्वकर्मा गा.पा. अध्यक्ष - संयोजक

(ख) खाद्य तथा कृषि क्षेत्र
मोहम्मद हलिम हलुवाई

(ग) स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र - बसन्ता खड्का गा.पा. उपाध्यक्ष

(घ) खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र - चिन्त बहादुर सोमै

(ङ) आपत्कालिन आवास तथा गैर खाद्य सामाग्री क्षेत्र - भानुभक्त पुषाल

(च) संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र - लक्ष्मी पल्ली

(छ) आपत्कालिन शिक्षा क्षेत्र - भिमबहादुर मर्थाको

(ज) शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र - नर ब. घर्ती

उद्धार सामाग्रीहरुको विवरण

सरुमारानी गाउँपालिका प्यूठान			
क स	विवरण	परिमाण	इकाइ
१	स्टेचर	९	थान
२	ठुलो आरा	६	थान
३	फायर एक्सट्रेन्जर	११	थान
४	हेल्मेट	१३	थान
५	हाते आरा	५	थान
६	कोदालो	४	थान
७	बन्चरो	४	थान
८	बेल्चा	१२	थान
९	साबेल	११	थान
१०	गैटी	४	थान
११	घन	३	थान
१२	हथौडा	४	थान
१३	बुट	२२	थान
१४	कम्मर बेल्ट	१	थान
१५	फरुवा	३	थान
१६	त्रिपाल	१५	थान

१.–